

31/139

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 12

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 9-వ తేది మంగళవారము

నం. 365

సంపుటము ౧౨

శ్రీ క్రొధననామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస బహుళ దశమి ౧౦.

సంచిక ౩౬౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొన్నవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. మహాభాష పీఠి కూచి కొనిన జ్ఞానముగలుగఁదగ్గు

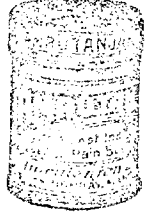
అమృతాంజనము న కలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
సార్వభౌమనొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

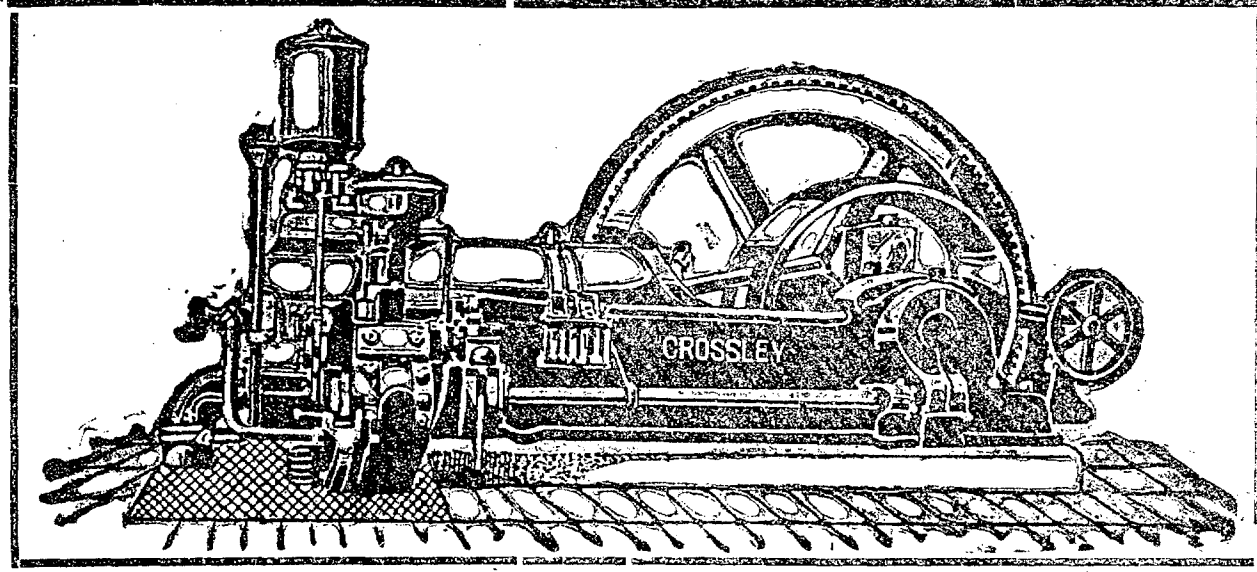
చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగ్గు. పి.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపీఠి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లి గాను అండ్ ఆయిల ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సం
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగు వాటి కొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్లి బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

కౌ ను థి యే ట రు 2253

6-3-26 శనివారమునుండి 9-3-26 మంగళవారమువరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 గం., రాత్రి 9-30 గం. శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 నిమిషములకు ప్రత్యేక మాటిగలను.

మ ద న్ థి యే ట రు లి మి టె డ్

ఆపెచ్చి బేరములోనున్న

అసమానమైన నక్షత్రము

అనిత స్టూ అర్చు

ను ప్రదర్శింతురు. మొదటిసారి బొమ్మలు 6 రీల్సుగలవి. ఆపెతన జీవితమును 50,000 చాలర్లకు విక్రయించెను. గొప్ప ఆశ్చర్యమును గలుగించుచున్నా. "పంటగడికి వెనుక" హాస్యరసముగల 2 రీల్సుగలది

తెలియనిది తెలియును

హనుమంతుని అంజనము ఆశ్చర్యము!

జరిగినది, జరుగుచున్నది, జరుగబోవునది మీరు తెలుసుకొనుట కిష్టముగలరా? అట్లుండినచో ను ప్రసిద్ధమైన అంజనమును తెప్పించు కొనుడు. అది జరుగబోవు సంగతులను, కష్టిపోయిన బంధువుల వివరములు, దాచబడిన సాక్షులు, ఇతర లాభకరమైన విషయములు మొదలగు తెలుపును. నీవీమావలె గుణమందును. అన్ని భావలలోను సరియైన జవాబులిచ్చును. అంజనముతో పూర్తి వివరములు తెలుపబడును. 1 కి ధర రూ. 1-8-0 తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.

P. P. Katcham 2/174 Broadway MADRAS.

S. U. Narayanachary & Co, Choukhamba-Benares

2650

మానగర్ అన్నిరకముల పట్టుబట్టులు, రుద్రాక్ష, బిడ్డలు ఆడదగిన సామానులు మొదలగునవి కొరినవారికి సరియైన ధరలకు వి. పి. మూలముగా పంపబడును. మంచి పట్టుబనియను 1 కి రూ. 7 నుంచి 10 వరకు రుద్రాక్ష 108 వుండేసరికి 1-కి అణాలు 6 నుంచి రూ. 10 లు. 82 పూసలుపున్న కంటి 1-కి అణాలు 8 నుంచి రూ. 10 లు గొరిశంకరపూస 1-కి రూ. 8 1/2 నుంచి 25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముకల పూస 1-కి రూ. 2 నుంచి 30 లు పాత్తి పంచెలు 7, 8 మూర 1-కి రూ. 7 నుంచి 11 లు పట్టు పంచెలు మూర 10, 12, 1-కి రూ. 14 నుంచి 25 లు తెగుకూరు రకం చీరలు జరిపినచేయబడినవి. 12, 16, 18 మూర మంచరకం, రూ. 35 నుండి రూ. 150 వరకు. 12, 16 మూర బవారస్ చీర 1-కి రూ. 25 నుంచి 150 లు చిన్న పిల్లలు ఆడదగిన ఇత్తడి సామానులు 82 ఉన్నటువంటి పెట్టె 1-కి రూ. 1-8-0 మర్రారకం 2-కి అన్నిటికి మెరలి రూ. 5-0-0 ఇంకా కావలసిన సామానులకు మాకేటలాగు ఉచితము. యస్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, చవుకంబా-కాశీ.

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

స్వరాజ్యపక్ష విజయము

నై. యం. కాశీగా రెన్నుకొనబడిరి నాగపూరు, మార్చి 8:—ఉపాధ్యక్షుడు రావుబహదూర్ నాయుడు గారి అధ్యక్షత క్రింద నేడు మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ 12 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. 55 ప్రజ్ఞలకు జ్ఞాపకము చేపబడెను. ఆమోటిలో క్రిందటి డిసెంబరులో జరిగిన బ్రాహ్మణేతర మహాసభకు వెళ్లుటకు ప్రభుత్వవ్యవస్థాపక కమిషనరు అనుబంధి అటువంటి సాధారణ అనుజ్ఞ జాతీయమహాసభకు వెళ్లుట కల యాయబడలేదని ఉపాధ్యక్షుడు ధామరాయగారు అటువంటి సాధారణ అనుజ్ఞ యేరికి యాయబడలేదని విల్లునగారు జవాబుచెప్పిరి. సభల నేర్పాటు చేసిన వారు నేడుకొన్నమాటల సాంఘికమత, అస్పృశ నివారణసభలకు మాత్రము వెళ్లవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి. జాతీయసభ వా రట్లుడగలేదు. నై. యం. కాశీగాకి ఓట్లు ఎక్కువగావచ్చి మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

వీరికి 86 ఓట్లు వచ్చెను. సర్ యస్. యం. చిట్టవీసు గారికి 29 ఓట్లు మాత్రమే వచ్చెను.

బడ్జెటుచర్చ

బడ్జెటుపై సాధారణచర్చ నేటి మధ్యాహ్నమున ప్రారంభమయ్యెను.

వీలకొరకును గ్రామాభివృద్ధికిని ఏమియు చేయలేక పోవుటచే బడ్జెటు చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నదని లాలుగారు చెప్పిరి. వల్లికవర్షున కాశీలో నూటికి 50 వంతున ప్రయిచేటుగానే చేయవలసివచ్చుచున్నదని చెప్పిరి. క్రొత్త పరిశ్రమలను స్థాపించుటకై దేశమంతయు పరిశోధింపవలెననియు అనవసర ప్రయోజనములను మానవలెననియు చెప్పిరి.

జోషీగారు లేచి పాపికామిక విద్య బోధింపవలెననియు వ్యవసాయవిద్య మిక్కిలి అవసరమనియు దానిలో నూటికి 2 వంతులుకూడ చెప్పబడులేదనియు చెప్పిరి.

నేత్ శ్రీరాము సురాజమల్ గారు ప్రతిపంథి అభివృద్ధిచేయవలెనని సూచించిరి. సభవారు 8-15 నిమిషములకు 1/2 గంటకాలము విశ్రాంతి గైకొనిరి.

తిరిగి సమావేశమైనతరువాత కాశీగారు అధ్యక్షులుగానెన్నుకొనబడుటకు అధ్యక్షు డంగీకరించినట్లు తెలియచేయబడెను.

మధ్యగారు కాశీగారికి అధ్యక్షస్థానమునకు దారిజూపిరి.

అధ్యక్షస్థానము నధిష్టించి సభయొక్క పేరుప్రతిష్ఠల ననుసరించు నిష్పక్షపాతబుద్ధితో పనిచేయుదునని కాశీగారు చెప్పిరి.

సభానాయకుడైన గొల్ల మల్లెనగారు అధ్యక్షునికి వంద నము లర్పించి, సభవారు సహాయపడుదురని చెప్పిరి.

రావుబహదూర్ జయవంతు రాఘవేంద్రరావుగారు మనస్ఫూర్తిగా సహకారము జూపి పనిచేయుదుమని చెప్పిరి.

నిలకాంతరావు ఉధోశీగారు ప్రభుత్వమువారి సాధారణవిధానమునుగూర్చి మాటాడిరి. కాని కాశీగారు బడ్జెటును గూర్చి మాత్రమే మాట్లాడవలసినదని చెప్పిరి. దానిమీద ఆయన కూర్చుండెను.

అధికకార్యదర్శి

మతమునుగూడ వేరువేరు కిరీకలక్రింద బడ్జెటునంతను విచారింపి ఖర్చుతగ్గించుటకై ప్రభుత్వమువారు చేయవలసినపని చేసిరిని చెప్పిరి. తుద కాశీగారు ఇట్లుచెప్పెను:—ఇది చాల బుద్ధిమంతునిగాంచి తయారుచేయబడిన బడ్జెటు. ప్రజాభిప్రాయము ధిక్కరించునట్లు గాక సాధ్యమైనంతవరకు సభవారి యుద్దేశ్యములను నెరవేర్చు నుద్దేశ్యముతోనే యీబడ్జెటు తయారు చేయబడినది.

డాక్టరు భేరుగారు లేచి ప్రభుత్వపక్షమువారి ఓట్లు మాట్లాడుచున్నను బడ్జెటు ప్రజాభిప్రాయములను ధిక్కరించుచున్నదనియు చెప్పవలసివచ్చుచున్నదని అనిపింట్టు మెడికల్ ఆఫీసరులను తహసీల్ గుమాస్తాలను వారుదాహరణముగా చూపిరి. క్రిందటిసభలో వారి జీతములను మోచ్చింపవలెనని గావించబడిన తీర్మానముల నమలులోబెట్టుటకై యీ బడ్జెటులో ఏర్పాట్లేమియు చేయబడలేదు.

రావుబహదూరు జయవంతు

రావుబహదూరు జయవంతుగారు బడ్జెటు సంతృప్తిగా నున్నందుకు అధికసభ్యునికి వందనములర్పించి, లెక్కలనుజూచుచు ప్రజోపయోగకరములను స్త్రీములను బడ్జెటు తలపెట్టలేదని చెప్పిరి. దానినిబట్టియు వీరారు రివిన్యూలనుబట్టియు రిజర్వు కాశీలో తగ్గించుట చాల అవసరము. సాధనసంత్తి నెక్కువ జేయుటయే పరిష్కారమార్గమని తలంపబడెను. కాని తగ్గించుటయే పరిష్కారమార్గము. వ్యవసాయమును ప్రజారోగ్యమునింతకంటెయెక్కువగా అభివృద్ధిచేయవచ్చును. కొన్నిచోట్లలో నైన ప్రభుత్వమువారు దీనికి ధనసహాయము చేయవలెను. విద్యనొసంగి గొండులను కొండ బాతులవారికి కొంత ప్రోత్సాహ మొసంగవలెనని చెప్పిరి.

జి. వి. దేశముఖుగారు

లేచి ప్రజోపయోగకరములను ప్రజాక్షేమకరములను అగు విషయములు బడ్జెటునందు గానరాక పోవుటచే అధికసభ్యు నభినందించుట సందేహించిరి. కేవలము పట్టాదారులను మాత్రమే తయారుచేయుచున్నందున యూనివర్సిటీల నెత్తివేయవలెనని వేరుగ చెప్పిరి.

గౌరవనీయు లగు మార్షెక్ గారు రాత్రి 7 గంటలసవ్వటికి బడ్జెటు చర్చను ముగించిరి. (అ. ప్రె.)

స్వరాజ్యపక్ష విధానము

నాగపూరు, మార్చి 7:—మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుకటి నేటి మధ్యాహ్నమున జరిగెను. గ్రాంటుల డిమాండుల విషయమున వారనలంబింపవలసిన విధానము విచారింపబడి పరిష్కరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

అక్షయనంపత్సర పంచాంగం:— రిప్పావర్ణు రామశర్మగారిచే గుడింపబడిన అక్షయ నంపత్సర పంచాంగము ను వందనములతో స్వీకరించితిమి. ఈపంచాంగము తిరుపతిలో ప్రచురింపబడెను. ఇద్ది పల్లక భుజయుక్తముగ నుండునని నమ్మెదము.

మద్రాసు వెన్సల్స్

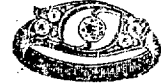
ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్ సెన్సల్స్ యొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు వెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964

వి. వెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

ఆకాశంగము గలుగను!

చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దదివరకు మావద్ద స్టాకులో నున్నది!!

శృంగారముగా నుండును!!!

సూక్ష్మ సాహ బంగారుఉంగరములు, పువ్వరాగములు, కెంపులు పొడిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, వంకీలు, బిడ్యాణములకు కావలసిన మోపులు, పలుకముల చేతిగానాలు, గొలుములు, బేసరీలు, ముక్కుపుడుకులు, వాగరలు, మల్లెమొగ్గులు, రోహపువులు, పెండెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి విక్రయిగానున్నవి. వీమావెండి, సవరింబరగానుకు, మేలైన ఖచ్చరములకు, కెంపులకు, పూచీ నిచ్చెదము. నగలవిషయములో విసహాయము కావలసినను చేసెదము. 1842 శృంగారముగాలేనిచో ప్రేమ వాపసిచ్చెదము. ఒకదాని మానమృతమును చూడగోరెదము.

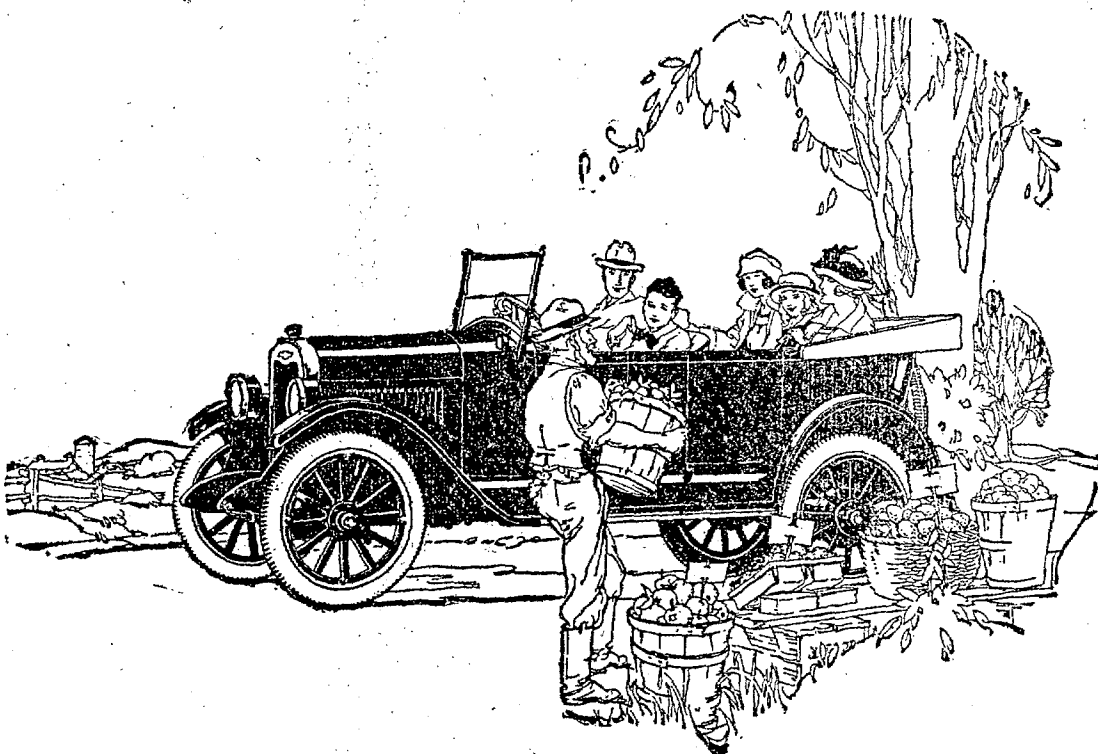
ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కట్టపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

for Economical Transportation

ప్రతిపనికి చివరెట్టు గలదు. దిగువ తెలుపబడిన ఐదుగురికి స్థలముగల మాడల్ ప్రజలందరిచే ఆమోదించ బడినది. ఏలననగా ఇందులో ప్రయాణీకులు కూర్చొనుటకు ఎక్కువ స్థలముగలదు, ఇందులో సౌఖ్యము కూడ కలసియున్నది.

మీకు ఏమాడలు కావలసినను వ్రాసిన ధరలు సంతనముతో తెలుపబడును.

ధర రూ. 2850 నుండి గలదు మద్రాసునందు డెలివరీ.

కొనగోలుధర మితముగానుండును

దానికగు ఖర్చు మితముగా నుండును

మరల దానిని విక్రయించుట సులభము.

దక్షిణాఫ్రికాలోని సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు

సింప్సన్ ఆండు కో., లిమిటెడ్

మదరాసు

ఉదకమండలం.

హార్ని మనుగారిని బొంబాయి క్రానికలు సంపాదకత్వమునుండి తొలగించుట

బొంబాయిలో బహిరంగసభ

ఈనెల 11వ తేదీన బొంబాయిలో గయిటీ థియేటరు లో యిండియన్ న్యూస్ పేపరు కంపెనీ వారిచర్య నాక్షేపించుటకు బహిరంగసభ జరుపబడును. ఆసభలో హార్ని మనుగారు ప్రసంగించెదరు. న్యూస్ పేపరు కంపెనీ డైరెక్టరులందరును ఆసభకువచ్చి చెప్పబడిన విషయము లేవనెన్నుచో చెప్పవలెను. అని హార్ని మనుగారు డైరెక్టరుల కందరికిని ఆహ్వానము లు పంపిరి.

డాక్టరు పరంజీగారి ఎన్నిక

బొంబాయి శాసనసభకు డాక్టరు పరంజీగారిని ఎన్నిక చేయుట వలన ను డాక్టరు దేశము ఖుగారు ఎన్నికలలో నెగ్గ జాలక పోయినందున కొందరు దురభిప్రాయపడుచున్నారు. బాప్టిస్టు భారత శాసనసభకు ఎన్నికొనబడినందున ఆస్థానముకు బొంబాయి శాసనసభకు బాలాభాయి దేశాయిగా ఎన్నికొనబడిరి. మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభకు కేలుగారు (స్వరాజ్యవాది) అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికొనబడినది. వీనినిబట్టియే నిజస్థితిని దేఖయలు గ్రహింపగలుగుదురని బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక వ్రాసెను.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

మహాత్ముని కిపుడు సంపూర్ణారోగ్యము కలిగినదిగాని విశ్రాంతికొర కాదన ఎవరికి వేర్వేరువియును యింకను నిర్ధారణకాలేదు. 1926 వ సంవత్సరాంతము వరకును ఆయన దేశసంచారము చేయవలయుట కిదివరకే నిశ్చయించెనుగాన దానినిపుడు మార్చదలచుకొనలేదు.

సర్ యి.బ్రహ్మచారి హిందూలూగారి శిల్ప

విగ్రహము

బొంబాయిలో సుప్రసిద్ధ శిల్ప విగ్రహకారుడగు వాసుగారు చాలమంది ప్రముఖుల ఎదుట రెండు గంటలలో సర్ యి.బ్రహ్మచారి హిందూ (బొంబాయి శాసన సంఘాధ్యక్షుడు) గారి శిల్ప విగ్రహమును (బట్టు) మట్టితో తయారు చేసెను. అతని కొలమును వారందరును ప్రశంసించిరి.

విమానము విరిగి యిద్దరు చనిపోవుట

కరాచీలో ఒక విమానము తలక్రిందుగా నేల బడుటచే ఆ విమానములోనుండిన సీలార్డు కారనుగార్హిద్దరును తక్షణమే చనిపోయిరి. (బొంబాయి స్క్రీపులు తిలకింప.)

తూర్పు గోదావరి మండల అవసరసభ

కాకినాడలో ఏప్రిలు నెల 3-4 తేదీలలో జరుగును

ఏప్రిలు నెల 3-4 తేదీలలో కాకినాడలో తూర్పు గోదావరి మండల అవసరసభను జరుపుటకు మండలసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. శ్రీయుత న్యాయతి సుబ్బారావు సంతకముగారు సభాధ్యక్షులుగాను శ్రీయుత దుర్గిరాల వేంకట సూర్యప్రకాశరావుగారు సన్మాన సంఘాధ్యక్షులుగాను ఎన్నికొనబడిరి. రీసెటిల్యేంటు, డెప్యూటీ యిరిగేషను, జమిందారీ-గవర్నమెంటు గ్రామములలో భూములు, మున్నగు విషయములను గూర్చి ముఖ్యముగా ఆలోచింపబడును. అన్ని తాలూకాలైతులును హెచ్చుమండి ప్రతినిధులుగాను ప్రేక్షకులుగాను రాగోరెదరు, అని మండల సంఘకార్యదర్శులు మామ తిలకింపనంపిరి.

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ 0-4-0

ఈ కాటుకలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి పస్తువులు చేర్చబడినవి. అందరును సామాన్యముగ వాడవలసివి. కండ్లకు ఏవిధమైన జబ్బును చేయదు. ఈ కాటుకను విడుదలకొద్ది దినములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎఱుపులు, పుసికట్టలు, కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిదురదలు, కండ్లమసకలు మొదలగునవి మానును. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుక మాత్రమే యుండును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

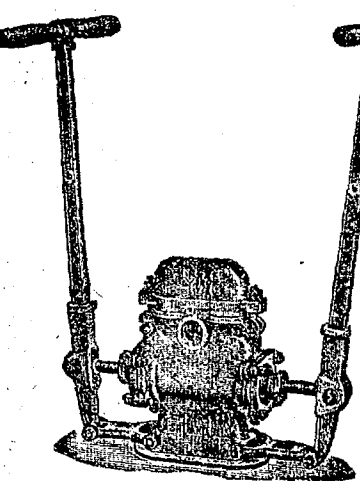
ప్రతి పనికి

మైయర్స్ పంపులు

అన్నిరకముల చేతి పంపులు పనుల పంపులు, స్ప్రే పంపులు, ఆయిల్ పంపులు. ముఖ్యగమనింపు:- ఎప్పుడు ఉత్తరములు అంగభావముండే వ్రాయవలెను.

వ్యవసాయమునకు, కంట్రాక్టుగారులకు తగిన పెద్ద చేతిపంపు. సక్స్ & డెలివరీ 2 అంగుళముల గలది. గంటలకు 8000 గాలను చొప్పున ఇద్దరు మనుష్యులచే పనిచేయవచ్చును. ఒక డబుల్ పిస్టన్ పంపు

మైయర్స్ హౌండి బిల్లి ఫోర్స్ పంపు

మాడగలదు. దీర్ఘకాలము వరకుండును.

సోల్ ఏజెంట్లు

లిమాయి బ్రదర్స్ లిమిటెడ్

1/173 బ్రాడ్వే, తపాలపెట్టె

నెం 202 మద్రాసు.

నేటుకొంసిలుసభ

బడ్జెటుపై సామాన్యచర్చ

స్వరాజ్యపక్షము మానమువహించెను.

మొదటనున్న యము సంస్కరింపవలయును

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

ధిష్టి, మార్చి 6:— 1926-1927 వ సంవత్సర ఆయన పట్టికపై చర్చించుటకు నేటుకొంసిలుసభ నేడు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. ప్రజాప్రతినిధులసభయందు బడ్జెటుపై చర్చ జరుగనందున నేటుకొంసిలుసభయందు జరుగుచున్నవిషయమై తెలుగు రమితోత్సాహమును జూపిరి.

ఏకకాలమున జైల్లోవేగనుల సరఫరాచేయుటకు టెండుల ధరలను వివరించుచు దరఖాస్తుల జంపవలసినవని రైల్వే బోర్డుగావించిన తుదిఉత్తరువు ఫలితాగ్రముగ 8244 వేగనులు భారతదేశమున సరఫరాచేయుటకును, 2377 వేగనులు యింగ్లాండు సరఫరాచేయుటకును ఆర్డురు తీయబడెనని రామేశ్వరగారికి నాణిజ్యకార్యదర్శి ఛాన్సలరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

బడ్జెటుపై చర్చ

ఖానుబహదూరు హరూజ్ జాఫర్ గారు ప్రకటించుట

బడ్జెటుపై చర్చించుటకు ఖాన్ బహదూర్ హరూజ్ జాఫర్ గారు ప్రారంభించిరి. రాష్ట్రములకు ఆర్థికసభ్యుడు జూసిన ఉపగమమునకు సంతసించి వ్యయమును యింకను ఖర్చు తగ్గించి బొంబాయిరాష్ట్రము నీయుక్తభారమును, పన్నులు చెల్లించు వారిభారమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నములు గావించిరి. లిసియన్నుదని హరూజ్ జాఫర్ గారు చెప్పిరి. పునహానుండి కేంద్రాధికారులను పైనికాఖా జిల్లాముఖ్యస్థానమును మార్చి చిలంచవలసిన జాఫర్ గారు గట్టిగ చెప్పిరి.

పంజాబునకు ఉపశమమును జూపినందులకు ఆర్థికసభ్యుని చిరవీర్యతనింపి అభినందించెను.

సర్ ఉమర్ హయత్ ఖాను

“అసంబీవలె యీసభ

మానము దాల్చును”

ప్రజాప్రతినిధుల సభవలె పెద్దలసభయగు నేటుకొంసిలు బడ్జెటుపై చర్చించుటకు మానప్రత మవలంబింపదు. సైన్య వ్యయమును మరి ఖర్చు తగ్గించుటకు ఆర్థికసభ్యుని మాటల వినరాదని సర్ ఉమర్ గారు గట్టి సలహా ముఖ్యనే నాధిపతికిచ్చెను. భారతదేశమందు నాకాదళము నిర్మింప గావించబడు ప్రయత్నముల సభ్యుడు హర్షించెను. మహమ్మదీయులు తక్కువ సంఖ్యాకులుగాన అట్టి స్వల్పసంఖ్యాకులతో చేరినవారిలో తానొకడగుటచే బిటిషు ప్రభుత్వమునకు సర్వకాల సర్వావధలయంబును సహకారము చేసెదనని సగర్వముగ సర్ ఉమర్ హయత్ ఖాను కంకితగ బల్చెను. లేనియెడల హమ్మదీయులు భారతదేశమునుండి డచ్చా డవాలుతో పారడ్రోలబడెదరు. ఎంతగానె కిత న్యాయించుచున్నను నీరసముల బీచ్ఛిచేసి బ్రతుకు బలాభ్యుల వైసరికస్వభావము మారదు. తాను ధూస్వామిగానకర్షకుల వైస్యస్థితి బాగుపరచుటతోడ్పడుచున్నానని సూతన రాజప్రతినిధి నియమమునకు సర్ హయత్ గారు సంశ్లేష్టి జూపిరి. ప్రస్తుత మహాసండుగల రాజ్యాంగము చెలాయించుటకు తగిన తగ్గతి చేతిలో అధికారముచెల్లెను. ఈసమయమునందు ఆర్థిక సభ్యునివిషయమై ప్రసంగించినవలసిన సభ్యులకు నేటుకొంసిలు అగ్రతేడు జ్ఞాపికిచెప్పెను.

సర్ శంకరన్ నాయరు

రాష్ట్రీయ కవులగురించి మాత్రమే బడ్జెటు చర్చయందు సర్ శంకరనాయరుగారు మాట్లాడిరి. సుమారు 17 కోట్ల రూపాయలు మొత్తము కమిటి రాష్ట్రదాయములునుండి గుంజుచున్నది. నాన్యమొసంత పెండులకడ యాభారమునుండి రాష్ట్రములకు పతకమునము యిండియా ప్రభుత్వమీయవలయునని కమిటి చెల్లెను. అసగవ్యయము తప్పుటకు సాగ్యమైనప్పటికెల్ల, కాఖాంతర భేదములతోగూడి నడచుచున్న విశ్వవిద్యాలయములకు గ్రాంటులు నీయుట మొదలగు వ్యయము తప్పించు కొనవలయును. రాష్ట్ర

యకట్టుముల భారమును తగ్గించుటకు ప్రత్యామ్నాయముగ ప్రతి ఎక్సైజుపన్ను రద్దుచేయబడునని చెప్పుటయందు ఆర్థికసభ్యుడు తన ధర్మమును నిర్వర్తించు తప్పించుకొను చున్నాడు. రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక వర్గసభ్యుడిట్టి అసభ్య విధాన మవలంబించుట తప్పు. బెంగాలు, బొంబాయిరాష్ట్రముల సౌకర్యము కొరకు మదరాసు రాష్ట్రము మాడ్చబడుచున్నది. వరదల ఉపశమనము అనుపత్రుల పాకకాలల దెరచుటకు, మదరాసునకు యీ సంవత్సరము 64 లక్షలు ఆత్యవసరముగ గావలయును. ఈగత్సరముపూ రాతనవస్తు పరిశోధనకాఖ్యయము నిమిత్తమెంతగా వలయునో అంతే యిచ్చి మిగతా 50 లక్షలును ఆ కాఖనిధినుండి మదరాసు ఆర్థికభాగలతోలిగించుటకును నిమ్మజాతుల సహాయము నిమిత్తమును వెచ్చించవలయునని శంకరన్ నాయరు గారు కోరిరి.

మన్ మోహన రాంజిగారు

ప్రతి ఎక్సైజుపన్ను రద్దుగావించినందులకు ప్రభుత్వమును సభ్యుడు అభినందించెను. ప్రతి ఎక్సైజుపన్ను తొలగించుట ఎట్లు ఒక్క బొంబాయికి మాత్రము లాభమో రాంజీగారికి బోధపడుటలేదు. అఖిల భారతదేశమందలి వ్యయదాడుల కదిలాభముగాదా?

ఆర్థికసభ్యుడు:— లాభముకాదు.

అదాయము వ్యయమునకు సరిపుచ్చినందులకు రాంజీగారు ఆర్థికసభ్యుని అభినందించి, బొంబాయి చెల్లింపు 60 లక్షల రాష్ట్రీయకపుమునందు భారము తగ్గించబడలేదు. సైనికవ్యయము మరికొంత తగ్గించవలయునని సభ్యుడు చెల్లెను. పురాతన వస్తుపరిశోధన కాఖ నిమిత్తము ప్రత్యేకింపబడిన 50 లక్షలును తపాలాచేటుల తగ్గింప వ్యయపర్చవలసినదనియు, తపాలాచేటులు తగ్గించుట మరి కొంతకాలమువరకును నిల్చివేయుట కలదనియు రాంజీగారు నడిపిరి. పోస్టాఫీసువలన వచ్చు లబ్ధి తెల్లగ్రాపు కాఖ మింగివేయుచున్నది. మోటారుకారులపై విధింపబడు పన్ను భోగములపై విధింపబడు పన్ను గాదని తలంచువారిలో తానొకడు గాదనియు ఆపన్ను తగ్గించవలయుననియు రాంజీగారు కోరిరి. మోటారుకారులపై విధింపబడిన పన్నును సమర్థించి పన్ను దుర్భరముగ లేదనిరి.

కె. సి. రాయగారు

ఒకప్పుడు అదాయమును లోటును, మరొక్కప్పుడు అధికాదాయమును వచ్చునట్లుగ భారతదేశ ఆర్థిక చరిత్రవలన చెలియుచున్నదని కె. సి. రాయగారు చెల్లిరి. కాబట్టి యీ సంవత్సరము వ్యయముకంటె అదాయము అధికముగ వచ్చుటచే సభ్యులకు విస్తయము గలుగజేయుటలేదు. కాని అదాయము చేపూర్వు కమిటీయందు ఆర్థికసభ్యుడు వివరించిన సంగతులు తన్ను విస్మయమున ముంచుచుండెనెను. దూరము ఆగోచించి భారతదేశ పరిస్థితుల భద్రముగ గుర్తించి అదాయరహితముగ ఋణభారమును తగ్గించుటకును, వడ్డీక్రింద నీయు మొత్తము తగ్గించుటకును భారతదేశ ఆర్థిక సభ్యుడు దూరదృష్టికి సంతసించవలయును. పోస్టు సబ్సిడీట్టుపై వడ్డీచేటు తగ్గించవలసినదనియు, వడ్డీచేటు తగ్గించినయెడల చిన్నచిన్న షాహుకార్లు వారి వారి సంవితసమును వ్యాపారములకు పెట్టుబడి పెట్టువారలకు బదుల్లు యిచ్చెదననియు, వారు ఆగనమును మూలధనముగ కేసి షాహుకార్లుగావలయునని గోరగనే యీ యజాలక షాహుకారులను నలుగుడి చే నెదరనియు కె. సి. రాయగారు చెప్పిరి. డిమాండులపై సభ వోటుచేయుటలేదుగాన పరిపాలన చర్యలగురించి పునఃవిమర్శించెదనని రాయగారు నడిపిరి. కార్యనిర్వాహక వర్గమును మరికొందరు సభ్యులు నియమింపబడవలయుననియు, ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రచారము హెచ్చుగావించవలయుననియు రాయగారు సూచించిరి. కాంసిలపని చట్ట నిర్వాహకాఖనుండి వేరుచేయుట తన కంగీకారముగ లేదని సభ్యుడు వచించెను. అట్టి విభేద మేదేశమందును గానరాదు. సరిహద్దు రాష్ట్రముందు సంస్కరణములు బ్రవేశచెట్టవలదు. ఆరాష్ట్రముందు చక్కని సివిలుపరిపాలన కొనసాగించుట మిక్కిలి అవశ్యకము. కాబట్టి వాయస్యరాష్ట్ర పరిపాలనము హోం డిపార్టుమెంటునకు లోబడునట్లు గావించవలయును.

ఇండియా దొరతనాధికారము హెచ్చించుటకు కార్యనిర్వాహక వర్గము న్యాయ నిర్వహణ వర్గమునుండి విభజింపబడవలయునని రాయగారు చెల్లిరి. నానారాష్ట్రీసమితి సంబంధమున విషయములు ఒక చిన్నసంఘముచే చర్చించబడవలయుననియు, సైన్యముక్రింద వెచ్చింపబడు సొమ్ము మొత్తము 50 కోట్లు హద్దుదాటకుండుటకు ప్రయత్నించవలయుననియు సభ్యుడు గోరెను. దేశసంరక్షణము, అందుకొరకు వ్యయము మొదలగు

విషయములగురించి సలహా నీయుటకు సైన్యసంఘముందు ఒక అసభికారసభ్యుడును భారతీయునకు స్థాన మియవలయుననియు రాయగారు బల్చిరి. కువ్వకోగము త్తయకోగముల నివారించుటకు అఖిల భారతదేశమందును ప్రచారము చేయుటకు నిధిని స్థాపింపవలయునని రాయగారు చెల్లిరి. నీటి పారుదల విషయములగురించి సలహా నీయుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వము ఒక యింజనీరును నియమించవలయుననియు లేదా నీటి పారుదల కాఖ పునఃనిర్మాణము గావించవలసినదనియు సభ్యుడు గోరెను.

లాలారామ్ శరణదాసుగారు

బడ్జెటు సంశ్లేష్టికరముగ తయారు చేసినందులకు అందరితో బాటు రామ్ శరణదాసుగారు ఆర్థికసభ్యుని అభినందించి 50 లక్షల రూపాయలు పురాతన వస్తు పరిశోధన కాఖ నిధి కేట నీయవలయునో గ్రాహ్యముగలు లేదని సభ్యుడు బల్చెను. సైన్య వ్యయ మింకను దార్భరముగనున్నది. బిటిషు యిండియా ప్రభుత్వములు వెచ్చించిన సైన్యవ్యయము పరిష్కారము చేయుటకు యిండియా ప్రభుత్వము బి. ఎన్. మిత్రగారి యాజమాన్యమున బంపిన డిప్యూటీమను ఫలితము చెలువకుండుట విచారకరముగనున్నది. చిమునడక ఎంతవేగముగనుండునో అంతవేగముగ సైన్యము భారతీయుల హస్తగతము చేయబడుచున్నది. తపాలా చేటులను దగ్గింపవలయును. నివారించదగిన జాడ్యముల నిమిత్త మొకనిధి స్థాపింపవలయునని సభ్యుడు రాయగారి అభిప్రాయముతో ఏకీభవించెను.

రటంసి డి. మొరార్జిగారు

గత సంవత్సరములందలివలెగాక యీసంవత్సరపు బడ్జెటు సంశ్లేష్టికరముగ నున్నదని మొరార్జీగారు నడిపిరి. యింజినేపు కమిటీ విధించిన మట్టునకు సైన్యవ్యయము మెల్లమెల్లగా దిగుచున్నది. కాశ్యోతముగ ప్రతి ఎక్సైజు పన్ను రద్దుచేయుటయు, పురాతనవస్తు పరిశోధనకాఖ కొరకు 50 లక్షలు నిధిగ యేర్పాటుచేయుటయు సంశ్లేష్టికరముగనున్నది. రాష్ట్రీయకట్టుముల భారమును తగ్గించవలయునని మాత్రమే గాక మొత్తము తీర్మానమును సంస్కరింపవలయునని బొంబాయి గోరుచున్నది. అందువలన అదాయపుసన్నునందు బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు సంపూర్ణవాటా లభించును. అహారపదార్థముల ధరలనుబట్టి సైన్యవ్యయము ఆధారమైయున్నదని క్రిందటివారములో ముఖ్యనే నాధిపతి చెల్లెనటా వాస్తవముగాదనియు, సైన్యము భారతీయుల హస్తగతమైన కొలది సైన్యవ్యయము తగ్గుననియు సభ్యుడు వచించెను. నివేదిక ప్రచురింపబడి ఒక సంవత్సరమైనను రాష్ట్రీయదళసంఘ నివేదిక సిఫార్సులమలునందు బెట్టుకుండుట విచారముగ నున్నది. స్థాపింపనున్న నాకాదళమునందు జేర్చుకొనబడుట కొక భారతీయుని కంటె అధికసంఖ్యాకులు దొరకరముల కంటె భారతీయుల పరాభవములేదు. భారతీయులు పరాధినులనియు పెట్టిన కబళమునకు సంతోషింప వలయుననియు యిందుమాలమున ప్రభుత్వము జ్ఞాపకము జేయుచున్నది.

ఫలహారానంతరము

చిన్నలసభయందు జూపబడు వాగ్దారణి యీశాసనసభయందు మియమయ్యెనని బొంబాయి ప్రభుత్వసభ్యుడు హట్టన్ను గారు బల్చిరి. సభ్యులు చెల్లినడెల్ల సమంజసముగగలదు. ఈసంవత్సర అదాయవ్యయపట్టిక నిల్వకునబరచు బడ్జెటుగ ఎంచవలను పడదు. ఖర్చునకు తగిన అదాయము జూపుచున్న బడ్జెటుగానిది వాలాబడ్జెటుగాదు. మొత్తము నిర్ణయము పరిక్రామిక రాష్ట్రమున బొంబాయితరపున తాను ఖండించుచుండెనని హట్టన్ను గారు బల్చిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు తోచినప్పుడెల్ల ఉపశమమునిర్మాణములు బొందుచున్నవి. అట్టిరాష్ట్రములు సహితము మొత్తము విధానమును గర్హించుచున్నవి. రాష్ట్రీయకట్టుములు ఎమిషనుజేయుటకు పూర్వము మొత్తము బరిష్కారము సంస్కరింపవలయునని బొంబాయి గోరుచున్నది. ప్రతి ఎక్సైజు రద్దు చేసినందులకు సంతసించి, రద్దుచేయుటవలన యిండియా ప్రభుత్వ ఖజానాకు అదాయపు పన్ను మూలమున బొంబాయి రాష్ట్రమునుంచి హెచ్చుపన్ను వచ్చును. ప్రతి ఎక్సైజుపన్ను రద్దుచేయుటచే బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు లాభములేదు. కార్మికప్రజల లభికముగ నుండుటచే, విద్య, పారిశుధ్యము, పోలీసు కాఖలకొరకు బొంబాయి ప్రభుత్వ మధికముగ వ్యయముచేయుచుండ, వడ్డీపన్ను, సూపరుటాక్సులు యిండియా ప్రభుత్వ ఖజానాను నింపుచున్నవి. వెంటనే సూతన ఆర్థిక పరిష్కారము గావలయునని బొంబాయి బెంగాలు రాష్ట్ర

ములు గోరుచున్నది. నూతన పరిష్కారముచే జొరబాటు రాష్ట్రమునకు పౌరకర్మములు లభింపవని ప్రభుత్వ మెరింగి నను, క్రమముగ పెరుగుచున్న ఖర్చులకొరకు వెమ్యునిగి అభివృద్ధి నొందింప అవకాశములు గల పన్నులను వసూలుచేసికొని చెల్లించు అధికారము గావలయునని బొంబాయి గోరుచున్నది. మొదటనుకొని తలచినట్లు ఏట బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు 12 కోట్లు ఆదాయము వచ్చుటలేదు. స్వల్పపద్ధతిగిందగూడ ఆదాయము తగ్గి వ్యయము పెరుగుచున్నట్లు దాఖలాజువులకు సభ్యు యొక్క చెక్కులకొరకు క్రోడీకరించెను. 20 సంవత్సరములలో నూటికి ఒక్కరూపాయి మాత్రమే లాభిండు రెవిన్యూయందు ఏటా పొచ్చునని టాడుహంటరు కమిటీ చెల్పుచున్నది. ఈపద్ధతి క్రింద నూటికి నాల్గూరూపాయలు అధికముగ ఎటూల బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు వచ్చును? క్రమముగా లాభిండురెవిన్యూ పొచ్చించుట సరిగనున్నదని తాను అంగీకరించుచున్నట్లు సభ్యుడు బ తెల్సెను. ఆదాయపుపన్నుచియమై విపులముగ విచారింపి, ఆ పన్నురంపకము తిరిగివిచారించవలసి యున్నదని టాడుహంటరు కమిటీ సిఫార్సుచేసెను. మొదటపన్నులు వసూలుచేయుటకు స్వరాజ్యవాదు లంగీకరింపరని కొందరు చెల్పుచున్నారు. 1901-1911 సంవత్సరములో విద్యకొరకు 50 లక్షలు వ్యయముచేయ బడె, ఇప్పుడు 200 లక్షలు ఖర్చుచేయబడు చున్నదనియు, కైద్యసాహాయ్యము నిమిత్తము 18 లక్షలునుండి 50 లక్షలవర కిప్పుడు ఖర్చు చేయబడుచున్న దనియు బొంబాయి సభ్యుడు హట్టన్నగారు చెప్పి, మొదట సెటిలుమెంటు సంస్కరింప బడనిచో జాతీయనిర్మాణకాఖలు వృద్ధి నొందకపోవుటయొక్క, ఆకాఖల వ్యయము తగ్గించవలసివచ్చునని సభ్యుడు బ తెల్సెను. వేరు సభ్యులందు గావించిన ప్రకటన వరకులు యీ సభయందు గూడా తప్పకుండ వివరింపవలసినదని హట్టన్నగారు ఆర్థిక సభ్యుని గోరెను. అందుమూలమున బొంబాయికి కొంత ఆశ గలుగుననెను.

సర్ ఎమ్. హబీబుల్లా

పురాతన పన్ను పరిశోధన బ్రస్తు విషయమై సభ్యులు ప్రభుత్వముతో నేటిభవించినట్లు ప్రసంగములు చెల్పుచున్నవని సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు నుడివరి. కొందరు సభ్యులు కొన్ని నూచల గావించిరి. ప్రభుత్వము వానిని మిక్కిలి క్రోధగ వాలోచించెదరు. పురాతనపన్నుపరిశోధనకాఖకంటె మిక్కిలి క్రోధ తీసికొనవలసిన కాఖలేదు. దేశముయొక్క ఆర్థికపరిస్థితు లకు ధనమునుబట్టి అభివృద్ధి కనుపరకార్యక్రమమును అవలంబిం చుటకు వలగునట్లుగ కాఖ నడపవలసియున్నది. పురాతనపన్ను పరిశోధనకాఖయందు విద్య నభ్యసించి పరిశోధల గావించుటకు భారతీయుల తోడ్పడు చేయవలయునని హోరూసజాఫరుగారి కోరి కకు పరిశోధనకాఖయందు ముప్పురు భారతీయులు తరిపియ నొందుటకు నెల్లె నుకమిటి స్థాపింపబడునని సభ్యుడు బ తెల్సెను. నివారించదగిన వ్యాధుల గురుద్యుటకు ఒకకాఖ స్థాపింపవలయునని గావించబడిన రాయగారి నూచనకు, రాయగారు వివరించిన తీరున పరిశోధనల గావించుసంఘ మొకటి గలదని, సర్ హబీ బుల్లా ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఈసంఘమునకు 52 లక్షలు ధర్మా వాయ నిధిగలదు. ఇంచిత్రేకుమిటి వలదని శిఫార్సుగావించుచు వును ఏట దొరతన మీసంఘమునకు 5 లక్షలు యిచ్చుచున్నది. హోల సంవత్సరము ధీసంఘమునకు మూడు లక్షలు గ్రాం టు యిచ్చబడును. పరిశోధనలందు కంఘము ఉద్యోగుల కిరి ఖీదు చేయుచున్నది. పరిశోధనల గావించు యితర సంఘముల సాహాయ్యము నిమిత్తము సబ్ సిడిల, సహాయధనము నిచ్చుచున్నది. కాలాహూరు రోగఘను యీసంఘము జయించినదని చెప్పవచ్చును. మరికొంత పనిని గావించుటకు అవకాశము గల దనియు, రాయగారి నూచనల దొరతనము గమనించు ననియు సర్ మహమ్మదు సమాధానమిచ్చెను.

కపర్తిగారు

బడ్డెలు అంగీకరించుటకు ఎక్కువ లాభకరముగ కారణ ములు గలవని కపర్తిగారు బల్గిరి. లాభకరముగ అంకములలో ప్ర త్తి ఎక్త జాపన్న రద్దుచేయబడుట ముఖ్యమైనది. హైదరాబాద్ దేశమున నుండి ఒకత్రేకుపు స్థానగ్రస్తు డయ్యెను. రెండవత్రేకు పుగు బంగారు మారక పరిఘాణము, గోల్డు ఎక్స్ ప్లోజి స్టాండ్డు ప్ర త్తి ఎక్తజాదారి అసధికాలములో పట్టునన్నది. బడ్డెలు ప్రకారముగ 118 లక్షలు నిల్వకన్పించుచున్నది. కాళ్ళతముగ వచ్చు ఆదాయ మభివృద్ధి నొందెనా? దేశమువలె ముప్రసిద్ధులు లేదని చెల్పుచున్నారు. వచ్చినవారి క్షేమములకంటె బ్రతికి యున్నవారి యొగ్గక్షేమములయొడ అధికక్రొద్ధ వహించుట భా

వ్యయము. మృత్యుప్రాయల ఎముకలు కేతాజముల నుండి మట్టి అడుగున గలవు. మరి కొన్ని కేతాజముల వరకట్లు ఉండుటచే విజృంభింపబడుచు. సత్యుల కుపకేమనము నీయుట మిక్కిలి ఆపత్వకము. ఇండుల కెవ్వరును నడుముకట్టుకొనినవా రలేరు. నిల్వనుండి 50 లక్షలు పురాతన పన్ను పరిశోధనకాఖ నిధికింప గొంపావుటకు మొత్తము చాలపెద్దది. 50 లక్షల పొ దునుదాటి పైవ్యయము గలదు. ఒకటిన్నర అజా వచ్చించు టచేసేనునుండి ఢిల్లీకి ఉత్తరమువచ్చుచున్నది. కాని ఢిల్లీనుండి సీమకు ఉత్తరముంపుటకు రెండుఅజాలుకావలయును. ఉభయఖ ర్యులును సమానముగనుండినయెడల వర్తకులకు పౌరకర్మముగనుం డును.

మారకము మూలమున యింగ్లాండునందలి ఒకటిన్నర అజా విలువ భారతదేశముందు రెండు అజాలయ్యెనని సభ్యుడు ప్రశ్నించెను. తపాలాకాఖ లాభము తెలిగ్రావుకాఖ ఏల దిగ (మింగవలయునో) సభ్యునకు దురవగాహముగ నున్నది. ప్రజాశా క తయాచేసి తెలిగ్రావుకాఖ నడుపుట కనువ్యయముతగ్గించవ లయును. లేనియెడ రెండు కాఖలును గలుపుటయందు విజేకము లేదు. ఎన్నడును మధ్యరాష్ట్రమునకు కట్టభారము తగ్గింపబడ లేదు. బెంగాలునకునె మధ్యరాష్ట్రము ప్రతినిధుల సంపకపో వుటవలనా? మొత్తముమీద బడ్డెలు సంత్వ ప్తికరముగ గలదని కపర్తిగారు బల్గిరి.

సర్ డి. యి. వాచా

1860 వ సంవత్సరమునుండియు యిండియాప్రభుత్వము తయారుచేసిన ప్రతి బడ్డెటును ఆయన చదివెనని సర్ డిన్ మోవాచాగారు బల్గిరి. (హర్ష ధ్యానములు) సర్ బేసిలు బ్లాకె ట్టుగారి బడ్డెటు మిక్కిలి ప్రశంసార్హమైనది. అట్టి ప్రశంసా పాత్రమైన బడ్డెటులలో విల్ సన్నగారి బడ్డెటు ఒకటి. నుంక ములపన్నుల రద్దుచేసి, విచ్చిక వర్తకపద్ధతిని యిండియా స్థాభా గ్యము ను పెంపొందించిన క్రో మరు ప్రభువు బడ్డెటు ప్రశంసా పాత్రమైన బడ్డెటుల లో రెండవది. ఆదాయము సేకరించుటకు జూపిన ఆదాయ సాధన కమిటీ మంచి అర్థిక నీతిని అవలంబించుటచే బ్లాకెట్టు గారి బడ్డెటు ప్రశంసార్హమైనదని వదించెనని సర్ డిన్ మోగా రు బల్గిరి. కృతజ్ఞత జూపుటకు బరులుగ కొందరు సభ్యులు పురాతన పన్ను పరిశోధన కాఖకొరకు 50 లక్ష లిచ్చినందులకు దొరతనముచే బడినందులకు సభ్యునకు చిన్నతనముగ నున్నది. రాబోవురెండు సంవత్సరములలో వ్యయము కంటె ఆదాయము అధికముగజూపుబడ్డెటులదారికి భారతదేశమును బేసిలుబాకెట్టు గారు నడపించుచున్నారని సర్ డిన్ మోవాచాగారు నమ్మిరి. వ్యయ మును తగ్గించుటకు పైసకాఖ ప్రయత్నించుచున్నది. కాపిటే వను గ్రాంటు విషయమై యుద్ధ కార్యాలయ పిసినిగోట్టు ఉద్యోగులు భారతదేశమునకు అర్హులు ఆదరణ జూపుటలేదు అని సర్ డిన్ మోవాచాగారు పల్గిరి.

సర్ ఆర్థర్ వూమ్

చిన్నల సభయొసంగిన కలవును సంపూర్ణముగ అర్థిక సభ్యు డనుభవించెనని సర్ ఆర్థర్ వూమ్గారు బల్గిరి. ప్ర త్తి ఎక్తజా నుంకము రద్దుగావించి, కాసనస్మృతినుండికళంకము ను దొలగించినందులకు సర్ బ్లాకెట్టుగారియెడ సంతసమును స భ్యుడు జూపెను. పురాతనపన్ను పరిశోధనకాఖ లాభకరమైనది యేగాక ఉల్లాసకరమైనది. మాతృమూషినిత్రేవ్యయంత చరిత్ర యందు పేర్కొనబడిన దొరతనమునకు పూర్వము దొరతనము యొక్క వాసనకట్టిన పీఠును సర్ జాన్ మర్షల్ నకు దొరకునే మో ఎవ్వరు చెప్పగలరు. నైతికవ్యయము బడ్డెటు అంకెలకు దాటకుండ నుండ ప్రయత్నించుటకు ముఖ్య సేనాధి పతి అంగీకరించునందులకు సభ్యుడు సంతసించెను. ఆదాయపు పన్నువలనవచ్చు మొత్తము లో రాష్ట్రములకు వ్యయమును వాటానుయిచ్చుటకు డిపల్యూ షను నిబంధనను సంస్కరించుటకు వాగ్దానము చేసినందులకు సభ్యుడు సంతసించెను. దిగుమతి నుంకములు దగ్గించవలసిన ఆప త్యకతను సర్ వూమ్గారు బల్గిరి. సర్ బేసిలు సాహసనం తుడు, నిరుడు పెట్రోలుపై నుంకమును తగ్గించి ఆయన ధైర్య మును జూపెను. మోటారుకార్లు, ఆహారపదార్థములపై దిగు మతి నుంకములను యీయెడుతగ్గించి నిరుటివలె సాహసమును జూపెదరని నేను తలచితిని. ఎనుమతి దిగుమతుల రేటులేక టారిపు సంపూర్ణముగ సంస్కరింపవలయును. ఆదాయపుపన్ను నూపరుటాపుల తగ్గించుటచే వర్తకమునకు సహాయకరముగ నుండును. పన్నువిచారణసంఘము గావించిన సి ఫార్సు ల నిధియు తనకు వచ్చులేదని సర్ ఆర్థర్ బల్గిరి. ఉప్పు పన్ను

రేటుఅధికముగ నున్నచో యీపాటికి రాష్ట్రీయ కట్టు భార ములు సంపూర్ణముగ తగ్గివి. అనిసభ్యుడు వదించి యీసంవత్స రముకంటె జయ ప్రదముగ ముందు సంవత్సరములో బడ్డెటు తయారు చేయ సాధ్యముగగాక యని సర్ బేసిన్ బ్లాకెట్టును సర్ ఆర్థర్ వూమ్ దీనించెను.

బర్దవాను మహారాజు

వ్యయము కంటె ఆదాయము అధికముగ గల బడ్డెటును తయారు చేసినందులకు ఆర్థికసభ్యుని అభినందించి, పన్నువిచా రణ సంఘనివేదికమును భద్రముగ ఆర్థికకాఖ క్రోధగ తి లకించ వలసియున్నదని బర్దవాను మహారాజు బల్గిరి. సంస్కరణము లందు గల లోటును తాను బెంగాలు ప్రభుత్వ సభ్యుడు గను నున్న పన్ను గుర్తించినందున ఆర్థిక సభ్యుడు రాష్ట్రీయ కట్టు భారమును దగ్గించుటకు పూనుట సరిగ నున్నదనియు, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్య మెన్నటికైన లభించినచో నది సరియగు ఆర్థికపునాదులపై నిర్మించవలయునని తన సమ్మత మనియు బర్దవానుమహారాజు బల్గిరి. పురాతనపన్ను పరిశో ధననిమిత్తము నిధి యేర్పాటుచేయుటకు మహారాజు అంగీకరిం చెను. ఈనిధి మిక్కిలిగట్టిపునాదులపై స్థాపించి, పురాతనకట్టు యము భద్రపరచుటకు సంఘము పాటుపడవలసియున్నదని సభ్యు డు బల్గిరి. బడ్డెటు చర్చయందు సాంఘికసమస్యను కలుపుట సరసముగలేదని కర్నూలు హాయతుగారి వాదనను మహారాజు నిరసించెను. హిందువులును ముసల్మానులును సోదరులు. వారిని యెంతకేగముగ గుర్తించిన, అది సంస్కరణములకును ఉభయ సంఘములకు అంతక్షేమకరము అని బర్దవాను మహారాజు వల్గిరి. (హర్ష ధ్యానములు)

సర్ చార్లెస్ టాడ్ హంటరు

రాష్ట్రీయ కట్టు భారము దొలగింపబడుచున్న రాష్ట్ర ములు క్రమముగ అభివృద్ధిరాహిత్య మను బురదగోతిలో బడు చున్నవనియు తుద కారాష్ట్రములు బురదలోనుండిపైకిరాజాల వనియు హట్టన్నగారు బల్గిరి. విషయములను సర్ టాడ్ హం టరు నిరసించెను. మొదట కమిటిగాని యిండియా ప్రభుత్వము గాని రాష్ట్రములు యిండియా ప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన సొమ్మునిర్ణయమునకు బాధ్యులుగారు. ఆ విధానము భారత మంత్రి ప్రారంభించెను. బొంబాయి రాష్ట్రమున కన్యావ్యయము జరుగుచున్నదనువారు రిమీషను సర్ బేసిలు యిష్టప్రకారము గాక స్టాట్యూటరీ నిబంధనల ప్రకారము గావించుచున్నదని మరచుచున్నారు. స్టాట్యూటరీ నుంకము రిమీషను కొన్ని రాష్ట్రముల కీయబడుచున్నది. ఆదాయములో నూటికి కిరిరూ పాయలు మరరాను రాష్ట్రీయ కన్యముగ యిండియా ప్రభుత్వ మున కీయబడెను. రాబోవు సంవత్సరములో వాస్తవముగ నిల్వ బడ్డెటు తయారు కాబడవచ్చునని సర్ టాడ్ హంటరుగారు విశ్వసించిరి. రాష్ట్రీయ కట్టుములు తీసికొనినన్ని సంవత్సరము లను యిండియా ప్రభుత్వపు బడ్డెటు ఆముసుకంటె అధిక వ్యయము కిగ్గు.

తదనంతరము బొబ్బిలి రాజా మాట్లాడెను.

సర్ బేసిన్ బ్లాకెట్టు ప్రత్యుత్తరము

ప్రీటుకొంటిలు సభయందు బడ్డెటుపై నేడు జరిగిన చర్చకు పరూధామిచ్చును; పన్ను విచారణ సంఘనివేదిక, ముఖ్యముగా ఆదాయపు పన్ను వంపకము సంబంధమును సమన్వయ రాబోవు నేపవికాలముందు విచారింపబడు ననియు సర్ కంకర్ నాయకువలె ప్రతిసభ్యుడును వారి వారి రాష్ట్రాభివృద్ధి నే పాటించి యితరుల యెడ ప్రతికూల వైఖరిని జూపిన యె డల ఏ సమస్యలపైనను ఒకంబడిక గురుకుట సాధ్యము గావని యు సర్ బేసిలు బ్లాకెట్టుగారు బల్గిరి. ఇచ్చి పుచ్చుకోలు భావ ముండవలయును. లేనియెడల నూతన వ్యవస్థముతో రాష్ట్రీయ కట్టు సమన్వయ విచారింపబడవలసియున్నది. బడ్డెటు ఆదాయవ్యయములను సరి పుచ్చుటకు కేంద్రప్రభుత్వము అయిదుకోట్ల రూపాయలవరకు రాష్ట్రములపై వాగ్దానపడి యున్నది. ఆదాయ మభివృద్ధి గావించుచు వ్యయము తగ్గించుచు యీ అయిదుకోట్ల రూపాయలను రద్దుచేయుటకు క్రమముగ ప్రయత్నములు చేయబడెను. అయిదుకోట్ల రూపాయల లోటు ఉన్నంతకాలమును, ఆదాయము వృద్ధిచేసినకాగి లేక వ్యయము తగ్గించిన గాని లేక నూతనముగ పన్నువిధించిన గాని యీ లోటు భర్తీచేయుట సాధ్యముగారు.

బొంబాయికేసును గట్టిగా హట్టన్నగారు వివరించెను. కాని తుదకు సహేతుకముగ సభ్యుడు ప్రసంగము ముగించెను

రాష్ట్రీయకట్టుముల భారమును దొరికింపవలయునని సంగీకరణములకు ప్రబలవిరోధులని బర్దవాను మహారాజు పత్రికను. తాను బర్దవాను మహారాజు నుడివిన చతుర్తామమును మరి యొకరిని వక్కాణించెనని సభ్యుడు చెప్పెను. సంస్కరణము అని పేర్కొంటున్నారు పత్రిక. పన్నువిచారణ సంఘానివేదిక సందర్భమున బొంబాయియొక్క రివిన్యూవిషయము యీవేసవికాలముందు ఆలోచింపబడును. ప్రతిసభ్యుడును లేచివారివారిరాష్ట్రముల టేముము ముందుగా పాటింపవలయుననిన సభ్యులందరకును యేకీభావము గురురుట సాధ్యముగాదు. ఇచ్చిపుచ్చుకోలు గమనించవలయును. వివిధరాష్ట్రీయప్రభుత్వముల, కేంద్రదొరతనముయొక్క అభిప్రాయముల పాటింపవలయును. లేనియెడల రాబోవుబడ్డెటు సమయమున యీవిషయమై మరివిచారణలు జరుగుచుండును. రాజీనామనయెడల, రాష్ట్రీయకట్టుముల రివిన్యూను విధానముయొక్కను నూతనదృక్పథముతో విచారింపవలసియున్నది.

రాబోవు వేసవికాలముందు పన్నువిచారణ కమిటీ సిఫార్సులు విచారింపవలసిన సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారి నూదలకు ఆర్థికమంత్రి సమాధానము చెప్పెను. భాగ్యవంతుల కంటె బీదలే పన్ను భారము చేసినట్టి పోవుచున్నారని ప్రభుత్వమునకు చెల్లబడెను. అట్టి తరి ఆదాయపు పన్ను, సూపర్ ట్యాక్సునివలన తొందరగ విచారించుటకు సాధ్యముగాదు. కొన్ని కేసులందు దిగుమతులపై వసూలుచేయబడుచున్న సుంకముల అభ్యంతరమును తానుగుర్తించిన సభ్యుడు చెప్పెను. సర్ డిన్ సా వాచాగారు ఆయమును సమకూర్చుటకు గల కమిటీకినికొనిన శ్రద్ధను ప్రకటించెను. మార్చెట్టులో ఋణముచేయుటకు కాపీటుల వర్క్యూరకు 60 కోట్లు వెచ్చించుటకు బడ్డెటునందు ప్రత్యేకింపబడెను. దొరతనమునకు ఆర్థికస్థితి చక్కగనడిగినదని హామీకారులు గ్రహించిరి. అందువలన గవర్నమెంటు ఋణప్రక్రమము విలువ పోయెను.

కూడబెట్టినధనము లాభకరముగ పెట్టుబడి పెట్టుటకు అభ్యంతరము గల్గించవలయు, లాలారామ్ శరణదాసుగారు చెప్పినట్లు పోస్టాఫీసు సర్టిఫికేటుల వడ్డీకిని సేవిన్ బ్యాంకు తీయు వడ్డీకిని కొత్తప్రమాణ ముండవలయు ననియు సర్ జేసీలుగారు చెప్పిరి. మామూలుగ మార్చెట్టునందు పెట్టుబడిపెట్టుటచే నీయుపకువడ్డీ రేటుకంటె పోస్టాఫీసు సర్టిఫికేటు వడ్డీరేటు ఆదనముగ నుండవలయును. పెట్టుబడిదారులకు నిరుత్సాహము గలిగించుటకురేటు తగ్గింపనని సభ్యుడు చెప్పెను. అంతియకాక యిప్పుడున్నంతటి హెచ్చురేటుంచి, భాగ్యవంతులు వారి ధనమును పోస్టాఫీసుసర్టిఫికేటుల కొనుటయందు వినియోగించి లభింపవలసిన వడ్డీరేటును అనిసర్ జేసీ పేర్కొంటున్నారు పత్రిక.

(హార్వర్డునములు.)

ముందువారములో గవర్నమెంటు కార్యక్రమములేదని సర్ మహమ్మదుగారు చెప్పిరి. రెండుసార్లు అసభికారుల సమావేశములు జరుగును. భారత దేశమునుండి క్రమాభివృద్ధికరమగు మార్గముపై నల్లమందు ఎగుమతి తగ్గించుటకు ఒక తీర్మానమును మార్చి 16 వ తేదీన మెక్ వాటర్సుగారు సభయందు ప్రతిపాదించెదరు.

తదనంతరము 4-45 గంటలకు సభ చాలింపబడెను.

సరిహద్దురాష్ట్రమునకు సంస్కరణములు

కలకత్తా మహమ్మదీయుల సహాయము

సర్ అబ్దుల్ రహీంగారి యుపన్యాసము

కలకత్తా, మార్చి 7:—పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రమునకు సంస్కరణల నీయవలెనని అసెంబ్లీలో తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడునప్పుడు అభ్యంతర పెట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని అట్టి ప్రయత్నములను ఖండించుటకై కలకత్తాయుత్తర భాగములోని మహమ్మదీయులను సరిహద్దుమహమ్మదీయులను కలిసి యొక బహిరంగ సభ జేసిరి.

సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

అయన యిట్లు చెప్పెను:—సరిహద్దురాష్ట్రములో సంస్కరణములు ప్రవేశ పెట్టవలెనను విషయము హిందూదేశములో మహమ్మదీయులందరి పూర్వయునులందును, చాలదినముల నుండియు ఆందోళన కలుగచున్నది. దానికి మహమ్మదీయేతర స్థావరులుగూడ సానుభూతి జూపుచున్నారు. సరిహద్దురా

ష్ట్రమే హిందూదేశమునకు సింహద్వారము. సరిహద్దురాష్ట్ర ప్రజలే దేశరక్షకులు. సరిహద్దున నుండుటచే కష్టములన్నియు వారే భరింపవలసివచ్చుచున్నది. అతిభారమును తమవిధులను వారెల్లు నిర్వర్తించుచున్నారో మారము ననున్న వంగదేశీయులను ఇతర రాష్ట్రములవారును బాగుగా గుర్తించగలరు. కొంతమందికి మాత్ర మేకారణము చేతనే ఆ రాష్ట్ర ప్రజలకు సంస్కరణము లిచ్చుట యిష్టములేదు. అచ్చట మహమ్మదీయులసంఖ్య పాచ్చుగా నుండుటచే స్వల్పసంఖ్యాకులైన హిందువులు కష్టపడవలసివచ్చునని వారు తలంచుచున్నారు. కొన్నికొన్ని పోరాటములనుగూడ వారుదాహరణముగా జూపుచున్నారని హిందువు లారాష్ట్రములో స్వల్పసంఖ్యాకులుగానున్నట్లు యిన, ఒక్క పంజాబు బెంగాలులో తప్ప మహమ్మదీయు లన్ని రాష్ట్రములలోను స్వల్పసంఖ్యాకులుగానేయున్నారు. అయినప్పటికిని రాజ్యాంగాభివృద్ధికి తోడ్పడి వారు తమధర్మమును జూపియున్నారు. తమ టేముముకొరకే చూచుకొన్నట్లయిన ప్రజాటేముకరంబు ప్రజాపాలిత ప్రభుత్వమునకు వారభ్యంతర పెట్టియుండవలసినది.

ఈవిషయమై సంకుచితాభిప్రాయముగల అసెంబ్లీసభ్యులు మరియొకమారు విచారించి సరిహద్దురాష్ట్ర ప్రజల కీ హక్కులొసంగుటయే రాజకీయనిపుత్యమని తలంచెదరని నమ్మెదను. నేను అభిప్రాయం ఈ పక్షానించిన తరువాత కొంతమంది హిందూ రాజకీయవేత్తలు మహమ్మదీయులలో నేనువైవములు బెంచుచున్నారని నన్ను నిందింపుచువచ్చిరి. ఇప్పటి కైదారేండ్లనుండియు సంకుచితాభిప్రాయముగలవారమనియుపాక్షికాభిప్రాయము గలవారమనియు మహమ్మదీయుల నిందించుచు నేయున్నారు. అటువంటి పనులను మహమ్మదీయులు చేయుచున్నట్లుగా నాకగపడదు. ఆ నాయకత్వమున మైవలెంటే సరిహద్దురాష్ట్ర సంస్కరణములనూట వచ్చుట చాల దైవికము ఇందువలనవచ్చురనే రద్దు లోక న బ డు చు నే యున్నది. (చప్పట్లు)

సుహృద్దీగారు

ఒకసంఘమువారు మరియొకసంఘమువారిని పూర్తిగా నమ్ముటయే యిప్పుడు ముఖ్యముగా కాలసింపదని సుహృద్దీగారు ప్రారంభించిరి. నేను హిందూసంఘముగాను మొత్తముగాన మృత్యునయెడల మహమ్మదీయులను నమ్మువలసినదని నేను వారినడుగజాలను. నేను మహమ్మదీయులను నమ్మువలసినదని హిందువులనడుగుచున్నాను. మహమ్మదీయులలో న్యాయబుద్ధియున్నదనియు సరిహద్దు రాష్ట్రములోనున్న హిందువుల కన్యాయము జరుగదనియు నేను చెప్పుచున్నాను. అవిధముగానే మహమ్మదీయులతోకూడ హిందువులను నమ్మువలసినదని చెప్పుచున్నాను. హిందువులను మొత్తముగా నాయవలు మోసగించుచున్నయెడల వారు మహమ్మదీయులయెడల న్యాయముగానే ప్రవర్తించురనియు స్వాతంత్ర్యముకొరకు హిందూదేశముకొరకును హిందువులు మహమ్మదీయులు కలిసి పోరాడుకాలమువచ్చుననియు నేను చెప్పుచున్నాను

తీర్మానములు

ఈదిగవ తీర్మానములు గావించబడెను.

కలకత్తా మహమ్మదీయ పౌరుల యీహిరంగ సభవారు పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రముయొక్క ప్రస్తుత పరిపాలన నాగరక ప్రభుత్వముయొక్క ముఖ్యసూత్రములకు భిన్నముగా నున్నదనియు, ఆరాష్ట్ర ప్రజల టేముము కొరకే గాక హిందూదేశముయొక్కయు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము యొక్కయు టేముము కొరకు 1919 ఇండియా దొరతనపు అట్ట ప్రకారము ఇతర రాష్ట్రములో ప్రవేశ పెట్టినట్లు గానే సరిహద్దు రాష్ట్రములో గూడ పంజాబులో చేర్చుకొండ ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా అట్టి సంస్కరణములను ప్రవేశ పెట్టుట మిక్కిలి యవసరమనియు తలంచుచున్నారు.

సరిహద్దు రాష్ట్రములో సంస్కరణములు ప్రవేశ పెట్టుటకు చేయవలెనని అసెంబ్లీలోని హిందు నాయకులు కొందరు చేయుచున్న ప్రయత్నముల సీసభవారు ఖండించుచు అట్టివారు చర్యలు మత సాంఘిక విధేనములపై నాధారపడియున్నవనియు రాజ్యాంగాభివృద్ధి సౌకర్యములలో మహమ్మదీయులు పూర్తిగా పాల్గొనుట వారికిష్టము లేదనియు తలంచుచున్నారు.

సరిహద్దురాష్ట్రములో సంస్కరణ ప్రవేశము విషయమున భాన్ బహదూర్ సయ్యద్ ముర్తాజా సాహెబు గారి తీర్మానము పట్ల అసెంబ్లీలో స్వరాజ్యపక్షమువారు రవలంబించినవైఖరి సరికా లేదనియు స్వరాజ్యపక్షమువారు తిరిగి ఆలోచించుకొని సయ్యదు ముర్తాజా గారి తీర్మానమును బలపరచెదరనియు సభవారు తలంచుచున్నారు. (అ. పై.)

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

స్వరాజ్యపక్ష నిశ్చయము

బడ్డెటు, మంత్రుల వేతనము నిరాకరించెదరు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెసు)

నాగపూరి, మార్చి 8:—గౌరవనీయులగు కేలుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ సేటిమార్చి 8 ను 12 గంటలకు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. ఒకసభ్యుని వెనుక నొక సభ్యుడు సస్టి మెంటరీ ప్రశ్న వరంపరలను గురిపించుటచే చాలకాలము ప్రశ్నోత్తరముల నిమిత్తము వ్యయమయ్యెను. సభ్యులు పరిహాసము చేసికొనుటచే సభ పక్కన చాలకాలమువరకును నవ్వించెను. దొరతనము పట్లకుసంస్థా యని యొకసభ్యుడు ప్రశ్నించెను. ప్రభుత్వసభ్యులకు శాసనసభ హాలులోనుండి కార్యదర్శులు మాటల నందించుచున్నా యని మరియొకసభ్యుడు ప్రశ్నించిరి. ప్రతిపక్ష నాయకుడగు యి. రాఘవేంద్ర రావు గాన తీర్మానముపై రేపటివరకును సభ నిల్చివేయబడెను. ఈ వారములో కార్యక్రమము నెరవేరునెడల శాసనసభ నిల్చివేయుటకు ప్రభుత్వమున కభ్యంతరములేదని ఆర్థికసభ్యుడు నుడివెను.

సభ్యుల సౌకర్యముకొరకు శాసనసభ నిల్చివేయవలయునని రాఘవేంద్రరావుగారు సమాధాన మిచ్చిరి.

పత్రికలకంపిన స్టేటు మెంటు

శాసనసభనుండివెడలిపోవలసినదని స్వరాజ్యపక్షమునకు ఫిట్నీనుండి తిరిగివచ్చెననియు, స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభయందభికసంఖ్యగల సభ్యులు గావున వారు శాసనసభనుండి విడిపారనియు, మంత్రుల వేతనములు, బడ్డెటు నిరాకరించువరకు శాసనసభ వదలరనియు, బడ్డెటు మంత్రుల వేతనములు నిరాకరించిన పిదప ముందవలంబించవలసిన కార్యక్రమము గురించి వితర్కించెదరనియు స్వరాజ్యపక్ష నాయకు డగు రాఘవేంద్ర రావుగారు వార్తాపత్రికలకు స్టేటు మెంటు నంపెను.

నిడమర్రు రేటువేయరుల సభ

5 వ తేదీని అమృతన శాయన్నగారి అధ్యక్షతక్రింద నిడమర్రులో జరిగినది.

తాడేపల్లి గూడెము తాలూకాకు ప్రత్యేకముగా నొక తాలూకాబోర్డు యుండవలెను. నిడవల్లు తాలూకాకును తాడేపల్లి గూడెము తాలూకాకును కలిపి ఒక్క తాలూకాబోర్డు ఉండెన చాలునను విషయము వినవచ్చుచున్నది దీనిని జిల్లాబోర్డువారును దొరతనమువారును అంగీకరింపట అసమంజసము. పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా తక్కిన తాలూకాలకంటె విస్తీర్ణమునందు చాల పెద్దది. ఆయముగూడ చాల అధికము. కృష్ణాజిల్లాకు తాడేపల్లి గూడెము తాలూకా ఒక కొనగాను, నిడవల్లు తాలూకా తూర్పుగోదావరికి ఒక కొనగానుయున్నవి. ఇట్టి యిబ్బంది కలిగినందుననే ఏలూరు తాలూకాబోర్డును కోవూరు తాలూకాబోర్డును విడదీసియున్నారు. కావున నిడవల్లు తాడేపల్లి గూడెం తాలూకాబోర్డులు వేరువేరుగా నుండవలెను.

నిడమర్రులో ఆయుర్వేదవైద్యశాల

ఈనెల 5 వ తేదీని నర్సాపూరి వకీలు శ్రీయుత వల్లూరి శేషయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన బహిరంగ సభలో యీవైద్యశాల ప్రారంభోత్సవము జరిగినది. మొదట ధన్వంతరీ ప్రార్థనయును భారతమాత ప్రార్థనయును స్వాధ్యాయపఠనమును జరిగెను. అటుపిమ్మట ఆయుర్వేదమును గ్రామములలో ఆయుర్వేద వైద్యశాలల అవశ్యకతను గూర్చి శ్రీయుత నిడమర్రు లక్ష్మీనారాయణగారు రువ్వగించిరి. డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారికి ముందరిప ర్తి గుబ్బారావుగారు యీవైద్యశాలలో ప్రధానవైద్యులుగా నున్నారు. అయన అటుపిమ్మట గంభీరోపన్యాసము నొసగిరి. ఈవైద్యశాలకు స్థిరమగు భవనమునుగూడ కట్టించవలెనని అధ్యక్షుడు నుడివెను అని భిషవరమునుండి ఒకరు తిరిగివార్తనంపిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు

హిందూదేవాదాయ బోర్డువైదవా

ప్రభుత్వదరఖాస్తు త్రోసివేయబడుట

(న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారి తీర్పు, హిందూదేవాదాయముల చట్టము తిరుపతి, తిరువాడుదురై, ధర్మపురము దేవాలయములకు ఆదాయ నిలబడనియు, ఇంజక్షన్ బసంగనలినదనియు, ఆయాదేవాలయ మహాంత, పంచారాసన్నిధులు తేనెదావాలో ఇండియా కార్యదర్శిగారిని ఒక కక్షగ జేర్చుననినదిగ ప్రభుత్వమువారు పెట్టుకొనిన దరఖాస్తును నిన్నటిదినము న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు కొట్టివేసిరి.

తీర్పులో నీక్రిందితీరున జెప్పిరి.

"ఇటువంటిదావాలో వాది, ప్రతివాదులుగాక మరొకరిని ప్రతివాదులలో కక్షీదారునిగ జేర్చుననినది దరఖాస్తుకొట్టి నపుడు, అట్టికక్షీదారు డక్టేషనునీ సంతృప్తిబొందియుండని పక్షమున నేతప్పు, ఆదరఖాస్తును వాదిప్రతివాదులు పురుషును (వాది-మహాంత; ప్రతివాది-దేవాదాయబోర్డు) ఆక్షేపించినచో ఆదరఖాస్తును నిరాకరించుటకు సంశయించెడివాడనుగాను. కాని ఈదావాలో కవిచన రు ల బోర్డు తరపు న ద ర ఖా స్తు కనుకూలముగ వెంటట రుజువారావుగారు గావించిన బలవగు నాదననుబట్టి ఈదరఖాస్తు ఇరువురచే బెట్టబడిన దరఖాస్తు అని యే గణించవలసివచ్చుచున్నది. ఇక విచారణలో మహాంతమేవాది తా నేప్రతివాదినుండి ఇన్ జక్షన్ కొరకై దావాజేసెనో ఆ ప్రతివాదియొక్కని పైననే దావానడుపవలెనా, లేక ఇండియా మంత్రివైరూడ దావా నడుపవలెనా యనునది ప్రశ్న. చట్టము లో కక్షీదారులకు సంబంధించిన భాగమునుబట్టి దరఖాస్తుదారు డు కక్షీదారుడుగనుండు టావశ్యకమని వాదించిన వెంటక రుజువాకావుగారి యొక్కగాని, అడ్వోకేటు జనరలుయొక్కగాని వాదనలు నాకర్థమగుటలేదు. ఈ విషయములో ఇండియా కార్యదర్శి కక్షీదారుడుగ ఏలజేయబడవలెనో నాకేమియు అర్థమగుటలేదు. అట్టి మాదన కొక్కసంకర్షములో మాత్రము ఆధారముగలదు. అనియేకన చట్టము ఆ కార్యక్రమమునవాదన ఇండియా కార్యదర్శియొక్క సమక్షమున నిర్ధరింపబడవలెనను సంకర్షములో ఆధారముండగలదు. కాని సివిల్ ప్రొసీజరుకోడు సంబంధించి సంశయము ఇండియా కార్యదర్శిగారు ప్రభుత్వమునకుగాని, ప్రభువునకుగాని ప్రాతినిధ్యము వహించ గలరు. ఏలగుచో నొక కేళ ప్రస్తుత విధానము క్రింద కానన నిర్మాణ పరిపాలన యందొక భాగి నేయునిగ నెన్నుకొనవచ్చును. ప్రస్తుతచట్టము క్రింద నిర్దేశించబడిన కమిటీలు, సంఘాలు, ఉద్యోగులనువలె ఇండియా కార్యదర్శిగారి నైనను ఏకైకరేషనుగాని బాధ్యునిగ జేయ గలుగని నూచించుట కారధరములేదు.

దరఖాస్తుదారునికి వర్తించెడి విషయమేమియు దావాలోలేదు. యాదుయొక్కనిబంధనలకు లోబడినచో దరఖాస్తు వారు దావాకు క్రమమైన కక్షీదారుడుగాడనియే తలంపవలసి వచ్చుచున్నది. దేవాదాయచట్టమే లేనిచో వాదులుజేర్చుకొనిన బోర్డువారిచర్య లకార్యములే యగును. కాన ప్రతివాదుల సాక్షులందున్న చట్టము ఆకార్యమును కారణముచే వారు య ఇన్ జక్షన్ గోరుచున్నార.

కావున సిద్ధాంతము అధికారము ననుసరించికూడ, ఇండియా కార్యదర్శిగారు కక్షీదారుడుగ నుండుట ఆసరము లేక క్రమముగాని గాదనియు, అపాయకరముగ కక్షీదారుడైనను అట్లు జేర్చబడవలసి తలంచునపుడు వాది వారినిజేర్చుట కంగీకరించని సంకర్షమందును, ఖర్చుల విషయములో ప్రత్యక్షముగ వాది నిరాకరించినపుడును అట్టిపని కలు ఆధారమే లేదు. దేశమందు ప్రస్తుతము స్థానిక సర్వాధికారము ఇండియాలో కాన సంస్థలను, తదితర అధికార సంస్థలు ఉండుటంతే నీ కొట్టెలలో అనేక దావాలందు ఆకార్యము సమస్యలు అధికముగ రావచ్చునని నే చలంప మిన్నాను. కావున ఇకనట్టి దాఖ్యోన్నతిలోను ప్రతియొక్క ప్రతివాదియును ఇండియా కార్యదర్శిని కక్షీదారునిగ గోరుట వాంఛనియును గాదు.

అందుచే ఖర్చులతో సహా దరఖాస్తును కొట్టివేయుటకు ఉత్తరపు జేయబడినది అనిరి.

మదరాసు వార్తలు

మారిషసుటపా:— కొలంబో మీదుగ మారిషసునకు బోవుటపా జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద 10 వ తేదీ సాయంకాలము 6-25 గ. వరకు పుచ్చుకొందురు.

రాకపోకలు:— గా. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు, కర్నూలిగారు, ఎ. కె. రాజమఅయ్యగారు నేడు దయము వచ్చిరి.

మదరాసు యువజనసమితి:— ఈసమితివారు మార్చి రెండవారమున యాదిగవరీతి ఉపన్యాసము లేర్పరచిరి. 9 తేదీ-మైలాపూరు కల్యాణచేరి, 10 తేదీ-ఉద్దహలయం మైలాపూరు 11-తేదీ కృష్ణాంపేట, 12 తేదీ కొళిప్పేట 13 తేదీ హల్లుగార్లకు జేయబడుములు 15 తేదీ-ఎన్నూరు.

ఆంధ్ర నాటక సంఘము—మదరాసు ఆంధ్ర నాటక సంఘమువారు మొన్న ఆదివారమునాడు విజ్ఞోరి యాహలలో విరాట పర్యవాలకమును ప్రదర్శించిరి. నాటకము బాగుగనే ప్రదర్శింపబడెను. నీను సీనుల మధ్య జరిగిన ఆలస్యము సభ్యులలో నిందుక అసంతృప్తికి కారణమాయెను. సాధ్యమైనంతవఱకు నాటకము 9 గంటలలోగా ముగించునట్లు చూచుచుండిన బాగుడును, కీచకుడు అర్జునుడుఅభిమన్యుడుఉత్తరుడు దుర్యోధనుడు మున్నగు పాత్రధారులు తమతమ పాత్రలనుచక్కగ పోషించిరి. ఈ నాటకమునకు న్యాయమేళంపంతులుగారు, న్యాయమూర్తి వెంకట కుబ్జారావుగారు దివాన్ బహద్దర్ జె. వెంకట నారాయణ నాయుడుగారు మున్నగు ప్రముఖులువిచ్చేసి సంతసించియుండిరి. వీరి కింకను ప్రతిభ హెచ్చుగావలెనని వాంఛించుచున్నాము.

ఆంగ్లయువతి అంతర్ధానమగుట:— నిన్న రాత్రి హాస్టల్లోనికి వచ్చిన రంగంమెయిలు స్త్రీగారు ఎలియోపియా యందు ఒక చిత్రము జరిగెను. మినుడి గ్లెస్సెరి అను 20 ఏడై ఆంగ్లయువతి ఒంటరిగా నాకపై నమ్మయండెను. ఆదివారము రాత్రి తనగదిలోనికి పండుగొనబోయెను. సోమవారము డబ్బము అలపడలేదు. నాకతయు వెనకి గదితలుపులు బద్దలు కొట్టి లోన ప్రవేశించు సరికందామె లేదు. నాకకు ఒక ప్రక్కకు కన్నము గలదు. వదిలితి అంచుండి నీటిలోకి దుమికెనని భావించిరి. ఆమె బర్మాలో అడ్వోకేటు జనరలుగానుండిన వకిలు డిగ్లెస్సెరిగారి కుమార్తె. మదనపల్లిలో చికిత్స బొందుటకు బోవుచుండెను.

పివాంగునుండి వచ్చిన తారాయను నావలోఒక ఇండియను యువకుడు నీరుదుమికి ఆక్రమణ్య గావించుకొనెనని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

10,000 రు ఖద్దరు కావలెను

ఆంధ్రదేశమున తయారైన శుభ్రఖద్దరు మంచిది పదివేల రూపాయలది కావలసియున్నది. జములు కాకికోటింగు, జములు తెల్లకోటింగు, ఎర్రపాగా తానులు; ముత్యగరకం, సన్నరకములలో, కావలసియున్నది. ఆంధ్రులీ తరుణమును, పొగొట్టుకొనక వెంటనే కాంపిల్స్ యీక్రింది చిరునామాకు పంపించవలయును. ప్రతికాంపిలుపైనను వెడల్పు, పొడవు, గ 1-కి ధరవేసి పంపించవలయును. కాంపిల్స్ వారము దినములలో మాకందవలయును. కాంపిల్స్నుచూచి అర్హుల పంపెదను.

గంటి సూర్యనారాయణశాస్త్రి
మేనేజర్, ఆంధ్ర ఖద్దరుబోర్డు,
7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు

శ్రీ శకల్ జయినసంఘము

పలితాన తాకూరుసాహెబుగారిచర్య నిరసించుట బొంబాయి, మార్చి 8:—అఖిలభారత దేశమందలి జై నుమతస్థులతో కూడిన శ్రీ శకల్ జైను సంఘము సమావేశమై శత్రుజన పర్వతభాగమును పలితాన భామారు సాహెబుగారు ఆక్రమించినందులకు నిరసించుచు తీర్మానముగావించి, బ్రిటిషు పౌరులకు జై నమతస్థుల జేనుములను కాపాడవలసినదని ప్రభుత్వమును గోరెను (ఆ. ప్రె.)

వ్యాయామ క్రీడలు

దక్షిణ భారతవ్యాయామసంఘము

వారి టెన్నిసు పంచెములు

సోమవారము ఆరంభమగుట

దక్షిణ భారత వ్యాయామ సంఘమువారి యాజమాన్యమున జరుపబడు టెన్నిసు పంచెములు నిన్నటి సాయంత్రము ప్రారంభింపబడెను. వీటిల్లుపాద్య ప్రదేశమందు టెన్నిసుతో బాటు పై సంఘమువారి యాజమాన్యమున పుట్ బాలు పంచెములును జరుపబడుచు విశేషముగ ప్రజల నాకర్షించుచున్నది. సింగిల్సులో 20 మంది పురుషుల డబుల్సు 15 జట్టులు, మిక్సుడు డబుల్సులో 5 జట్టులు, స్త్రీలసింగిల్సులో 5 గురు పోటీదారులును గలరు. నిన్నటి దినము మూడు పంచెము లాడబడెను.

ఫలితములు

సింగిల్సులో డి. పార్థసారథి సాంబశివరావు నోడించెను.

6-8; 7-5

డబుల్సులో బాలగోపాలన్, విశ్వనాథగురారె, పి. కె. శ్రీనివాసాచారి, కాప్తను గ్రంథిగారల నోడించిరి.

6-4; 6-2.

పార్థసారథి, చంద్రరావుగారలు, శేకవరావు గణపతులను ఓడించిరి.

6-1; 5-1

నేడు సి. వి. చలపతి శ్రీనివాసాచారితోడను, బ్రహ్మ సందరావు కే. ఆర్. ప్రసాదుతోడను, ఉగప్పచెట్టి పరియొకరు, రంగసామి క్రిష్ణమూర్తులతోడను, రామరెడ్డి, మరయొకరుగలసి, విల్సను, కారిపలతో నాడెదరు.

పుటు బాలు

నందు జటప్రాలు పంచెములో "మదరాసు క్రంస్సు" "జగరన్ యిలకెన్" అనువారు పోటీజేసిరి. మొదటివారు 2 గోలులచే గెలుపొందిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

సభ్యులన్నికలు

ఇటీవల 1-8-25 వ తేదీన బెజవాడలో జరిగిన పై సంఘసభలోగావించబడిన తీర్మానముప్రకారము నూతన రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘము ఎ.ప్రియత్ నెల 1 వ తేదీన బెజవాడలో సమావేశము కావలసి యున్నందున రాష్ట్రములోని జిల్లా సంఘముల వారందరు తమతమజిల్లాలను నిర్ణయింపబడిన సభ్యులను ఈ నెల 20 వ తేదీలోపుగ నెన్నుకొని అట్టిసభ్యుల జాబితాలను 25 వ తేదీ నాటికి మాకాంగ్రెసుమునునకు జేరునట్లు పంపవలెననియు.

గద్దె రంగయ్యనాయుడు,

40 బ్రాడ్వే-మద్రాసు. కార్యదర్శి.

నెల్లూరు ప్రోగ్రెస్స్ యూనియన్

తిక్కన జయంత్యుత్సవము—క్రీడన

ఈ ఫాల్గుణ బహుళ ద్వాదశి గురువారమునాడు (11-3-1926) శాయంకాలము 5-30 గంటలకు పురమండెరమునఁ జిక్కన జయంత్యుత్సవము జరుపబడును.

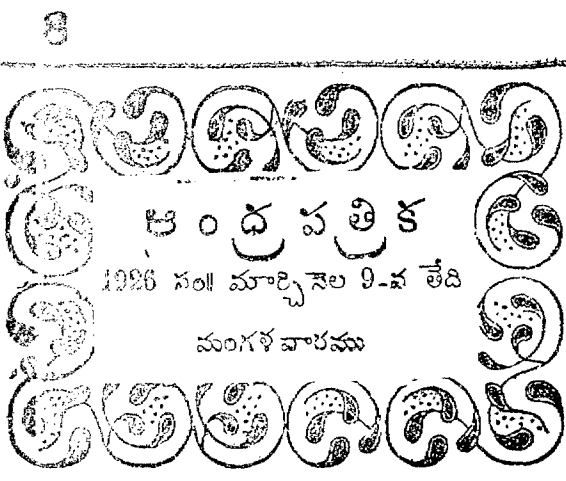
కావలిబోర్డు ఉన్నత పాఠశాలలో (బ్రహ్మన పండితులు గానున్న బ్రహ్మశ్రీ చివుమల సుబ్బాస్వామిశాస్త్రిగారు ఆంధ్రవాజ్మయమును గుఱించి యువవ్యసించురు.

శ్రీ వేంకటగిరి రాజాగారి కలాకాల యన్యథులును, బహుగ్రంథ రచయితలను అరు శ్రీయత రాయసం వేంకట శివుడు పంతులు యం. యె. యల్. టి. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహింప వయతో సంగీరించిరి.

ఈ సమయముననే శ్రీమతి వావిలికొలను పద్మావతిమ్మ బి. యె., గారు ఏతత్సమాజకృత్తిన్యాసరసనావరీక్షలో (బ్రహ్మముడుగా సుత్రీగడైన చిరంజీవి పైకిపాటి చలపతిరావు గారికి డాక్టర్ కే. యె. శేషగిరి "కనరి క్షుద్ధ పరికము" వొసంగుదురు.

మాడభూషి నరసింహాచార్యులు,

బి.యె. బి. యల్. (అధ్యక్షులు)

శాసనసభ పరిత్యాగము

సామ్రాజ్య శాసనసభనుండి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వెడలిపోయిరి. 8 వ మార్చి దేశచారిత్రమునందు అత్యంత ప్రాముఖ్యము వహించు సన్నిధిని సూచించి యుంటిమి. కాంగ్రెసు తీర్మానమును గౌరవించి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనిరి. స్వతంత్రపక్షమువారు గూడ వీరి ననుసరించినచో ఎంతయోమేలుగ నుండెడిది. స్వరాజ్యపక్షమువారి మార్గము వారి కొకవేళ రుచింపక పోయినను స్వతంత్ర పక్షము వారు శాసనసభ లలో నిలచి చేయు నదేమియో తెలియదు. ఉభయులును కలసినపుడే మెజారిటీ ఏర్పడును. స్వతంత్రపక్షమువారు రొక్కరును ఎంత సేపు పోరాడినను ప్రభుత్వమువారి నోడింపజాలరు. అనమానము మాత్రము మిగులును. అటు ప్రభుత్వమువారికిగాని ఇటు స్వరాజ్యపక్షమునకుగాని గాకుండ త్రిశంకుస్వర్గమునందువలె వీరు అంత రాళ్ళము న నిలువ వలసి వచ్చును. జిన్నా గారు ప్రకటించిన స్టేటు మెంటు సారాంశముగ నున్నది. శాసనసభలలో డేరీ అనహాయము నవలంబించుటకు స్వతంత్ర పక్షమువారు రెన్నడును తలపెట్టలేదట. ప్రభుత్వము వారు శాసనసభ వారు చేసిన స్వపరిపాలన తీర్మానమును నిరాకరించినది, జిన్నా గారు రంగీకరించెదరు. అయినను సంస్కరణములను కొనసాగించి, స్వతంత్రపక్షమువారు ప్రభుత్వము నింకను పరిక్షించెదరట. జిన్నా గారి బేల తనమును జూచిన జాలి గలుగును.

కష్టములను నివారించునంతవరకు, సప్లయలను నిరాకరింపవలయునను సిద్ధాంతమును జిన్నా గారు నమ్మరట. అటులగుచో, ఆర్థికచట్టము నిది వరకు ఏలేల నిరాకరించిరో? అప్పుడు వీరిసిద్ధాంత మేయయ్యెనో? సప్లయలను నిరాకరించుట విప్లవ మనియు, ప్రభుత్వమువారిని తలక్రిందుల జేయుట యగుననియు, అందుచే తా మామార్గము నవలంబింపనునియు, జిన్నా గారు చెలుపుచున్నారు. కాని సప్లయలను నిరాకరించుట సక్రమ పద్ధతియని పాశ్చాత్య దేశములం దెల్ల అంగీకరించుచున్నారు. ఇది నిష్పక్షపాది ఎంచువారు లేరు. ప్రాన్సులో బ్రలంగుడు ప్రభుత్వమువారు రడిగినసప్లయలను ఛేదించువారు నిరాకరించుటచే, ప్రభుత్వము రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. కాని ఛేదించువారు రవలంబించిన పద్ధతిని విప్లవ మని ఎవరును ఎంచుట లేదు. దీనిని సక్రమపద్ధతికిందనే భావించు

చున్నారు. డాక్టరు బిసెటుగారుగూడ, కామక వెల్లుచట్టమును ప్రభుత్వసభవారు నిరాకరించుచో, బడ్జెటులను త్రోసివేయవలయు ననియు, ఇది సక్రమ మగుపద్ధతియనియు, వెలిబుచ్చిరి. అట్టిస్థితిలో జిన్నా గారు లేనిపోని భీతి గలిగించు టేలాకో తెలియదు. స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి దేశములలో సప్లయలను నిరాకరించుచో, ఒక్కొక్క మారు ఇబ్బంది గలుగవచ్చును. ప్రభుత్వమును త్వరలో స్థాపించుటకు పీలుగలుగకబోవచ్చును. ప్రాన్సులో నేడుదయించిన స్థితి యిదియే. కాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కట్టి యిబ్బంది గలుగదు. బడ్జెటు గ్రాంటుల నెన్నిటిని నిరాకరించినను, వానిని ప్రభుత్వమువారు పునరుద్ధరింపగలరు. సర్టిఫికేట్లుల నతి సులభముగ ప్రయోగింపగలరు. అందుచే పరిపాలనము కొనసాగుట కెట్టి యిబ్బంది గలుగజాలదు. పరిపాలనాపద్ధతులు ప్రజల కిష్టము లేవని జూపుటకును, ప్రభుత్వమువారు ప్రజాంగీకారముతో గాక స్వంత బాధ్యతతో పరిపాలించునటుల జేయుటకును మాత్రమే, బడ్జెటు నిరాకరణ మక్కరకు వచ్చును. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వపు గ్రాంటును నిరాకరించుటకు జిన్నా గారు రంగీకరించినపుడు, మిగిలిన సప్లయలను నిరాకరించుటకు వీరేల వెనుదీయవలయునో తెలియదు. ఒకటి విప్లవమయినపుడు, మరియొకటి గూడ విప్లవమే గావలయును. లేనియెడల రెండును సక్రమ పద్ధతులే యగును. జిన్నా గారి హేతువాదము ఆకు నందక పోకను పొందకున్నది.

స్వతంత్ర పక్షమువారు కొంతవరకయినను బడ్జెటుగ్రాంటుల నిరాకరణ ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనకుండ ఒకవంక ప్రభుత్వమువారును వేరొక వంక స్వరాజ్యపక్షమువారును గూడ ఆటంకపరచిరి. జిన్నా గారిస్థితిని జూచిన జాలి గలుగును. వీరు తలచినటుల కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వవ్యయమును ప్రభుత్వమువారు మొదటిగ్రాంటుగ నుంచకబోయిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారిలో గలని స్వతంత్ర పక్షమువారు యీగ్రాంటును మాత్రము నిరాకరించి తమ ధైర్య సైర్యములను ప్రపంచమునకు ప్రకటింప నెంచిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు రవకాశమియలేదు. దురదృష్టవశమున మొదటిగ్రాంటు సుంకములకు సంబంధించియుండెను. దీనిని మరి కొన్ని గ్రాంటులను చర్చింపకుండ అడ్డర్ మెంటును గోరి, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వపు గ్రాంటు త్వరలో చర్చకు వచ్చునటుల జేయుటకు జిన్నా గారు ప్రయత్నింప నెంచిరి. కాని వీరి అడ్డర్ మెంటు తీర్మానమునకు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు తాటస్థము వహించుటచే నది యోడిపోయెను. జిన్నా గారి ఎత్తులు విఫలమయ్యెను. ప్రతము చెడినను ఫలము దక్కదయ్యెను. ఎటులయినను లేచి పోవుటకు సంసిద్ధులుగ నున్న స్వరాజ్యపక్షము వారు జిన్నా గారితో సంబంధము బెట్టుకొనక మధ్యాహ్నము యొకగంట ఇరువది నిమిషములకు సామ్రాజ్య శాసనసభనుండి లేచిపోయిరి.

స్వరాజ్యపక్షమువారిదివరకు గౌరవప్రదమగు సహకారమునకు మార్గముజూపిరి. మితమగు కోర్కెలను కోరి, వానిని సఫలపరుపవలయునని సామ్రాజ్య శాసనసభవారు నేడియుండిరి. కాని ప్రజాప్రతినిధులు చాపినకరమును ప్రభుత్వమువారు రందుకొనక

బోయిరి. సంపూర్ణముగ లొంగిపోవలయునని ఆజ్ఞాపించిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు రందు కొడబడక శాసనసభను వదలిపెట్టిరి. తమను ప్రేరేపించిన కారణమును నెహ్రూగారు స్పష్టముగ చెలిపిరి. హాంమెంబరుగా రిపుడయినను పశ్చాత్తాపము జూపుటకు మారుగ, స్వరాజ్యపక్షమువారి నధిక్షేపింప దొడంగిరి. ప్రస్తుతపు అశాంతికి, మడ్డిమెను ప్రభుత్వంలే కారకులు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు గాకబోయినను, శాసనసభవారి కోర్కెలను ప్రభుత్వము వారు నిరసించినందుకు విచారము జూపిరి. సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులతోపాటు స్టేటుకాన్సిలు సభ్యులుగూడ వెడలిపోయిరి. డిల్లీ సంఘటనలు, దేశమందంతటను ప్రతిధ్వనించెను. పంజాబు శాసనసభనుండి స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు డాక్టరు గోకుల చందన రాంగుగారి నాయకత్వముక్రింద బయటకు వెడలిపోయిరి. బాంబాయి సభ్యులు బడ్జెటుచర్చలో పాల్గొన మానివైచిరి. జర్మలోగూడ ప్రతిధ్వని గలిగెను. మిగిలిన చోటుల శాసనసభలు మరల గూడునపుడు, స్వరాజ్యపక్షనిర్గమనము జరుగును. మద్రాసు శాసనసభనుండి స్వరాజ్య పక్షసభ్యులు 16 వ తేదిన వెడలిపోయెదరని నిన్నటి బీచినభలో ప్రకటింపబడెను.

మరియొక విశేషమును గమనింపవచ్చును. కాంగ్రెసు తీర్మానము స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులను మాత్రమే బంధించినను, ఇతర పక్షములవారు గూడ తమ సానుభూతిని జూపుట న్యాయము. పంజాబు శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమునకు జైదని ఫిరోజ్ దీన్ గారును మరియిరువురు మహమ్మదీయ సభ్యులును తమ యసమ్మతిని చెలుపుటకు శాసనసభను వీడి వెడలినందుకు వారిని దేశమభినందింపకమానదు. హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులును బలపరచుటకును, రాజకీయ పక్ష సంయోగమును చేకూర్చుటకును, ఇట్టి పరస్పర సహకార మెంతయు సాధన భూతమగును. సామ్రాజ్య శాసనసభను మరునాటివరకు నిలుపుదల చేయుచు, అధ్యక్షు లగల పటేలుగారు ప్రభుత్వమును మందలించిన విధము, మిగుల గంభీరముగ నున్నది. సభాధ్యక్షుస్థానమునుండి యంత కఠినముగ ప్రభుత్వము నిదివరకెవరును మందలించి యుండదు. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు లేని శాసనసభ ప్రతినిధిసభగాదని వీరు స్పష్టపరచిరి. ప్రభుత్వమువారు రెటుల జెప్పిన నటుల తలయాచుటకు మాత్రమే యిట్టిసభ యికిమీద బనికవచ్చును. స్టేటుకాన్సిలుసభ కిది నకలగును. ఇట్టిస్థితిలో ఎంత కాలమీసభ జరుగవలయునని పటేలుగారు ప్రశ్నించిరి. ఇన్ను బోలు అధికారులు ప్రజాప్రతినిధులు లేకుండనే తమ పరిపాలనమును కొనసాగించుట కుద్యుక్తులగుట సహజము.

కాని బాధ్యత గల దేశములలో ప్రజలలో బెరిగిన యశాంతికి మూలకారణములను తప్పక విచారించురు. ప్రజాప్రతినిధులు శాసనసభనుండి లేచిపోవునంతటి స్థితి యేమి సంభవించె నని కన్నీగొనక మానరు. సప్లయలను నిరాకరించినను శాసనసభలను పరిత్యజించినను తాము లెక్కపెట్టమని ప్రభుత్వమువారు చెప్పజాలరు. హిందూ దేశమునం దటుగాక, అపహాయోద్యమము పెరిగి

నను శాసనసభలో నియోగము నవలంబించినను అధికారవర్గ మెప్పటివలె ప్రవర్తించుచున్నది. ప్రజాభిలాషలను సఫలపరచుటకు గడంగుటలేదు. ఇట్టిస్థితి స్వాతంత్ర్య భావభరిత మని పేర్కొంచిన ఇంగ్లండు కేమాత్రము గౌరవముగ గనుపట్టదు. ఈ కారణముచే కేవలము అసమ్మతి జూపుటతో సంతృప్తి జేందక ఫలప్రద మగు చర్యల గైకొనుటకు ప్రజాప్రముఖులు పూను కొనవలసి వచ్చినది. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు లేని శాసనసభలో ప్రభుత్వమువారు వివాదగ్రస్త మగు తీర్మానములను ప్రవేశ పెట్ట గూడ దనియు ప్రవేశపెట్టునెడల చర్య జరుగుట కవకాశ ముండ దనియు, పట్టుకొను స్వప్రపరచుట కడు సమంజస ముగ నున్నది. అధ్యక్షుని హితమును విననిచో, శాసనసభను నిలుపుటకుగాని, ఏ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుకుండ జేయుటకుగాని తమ కధికారము గల దని పట్టుకొను తెలియజెప్పిరి.

కాని, పట్టుకొని హితోక్తులను ప్రభుత్వము వారు రనుసరించెదరని నమ్మజాలము. వారు తమ పంతమును చెల్లించుకొన ప్రయత్నింతురని నమ్మ వచ్చును. ఇంతమాత్రముతో వారు లొంగిపోవుచో, ప్రజాభిప్రాయము నిదివరకే సఫలపరచెడివారు. ఈ సందర్భమున, నొక విషయమును విచారించక తప్పదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు స్కీను కమిటీ సభ్యత్వమును వదులుకొనుటతో సూక్ష్మ దృష్టితో ప్రవర్తించినట్లుకు సందియము లేదు. కాని ఇంకను పట్టుకొని అధ్యక్షపదవి నేల నలంకరింపవలయునో, సామాన్యులకు బోధపడుట లేదు. సామాజ్య శాసనసభాధ్యక్షపదవి భార తీయులకు సామాన్యముగ లభింపదందుమా, అంత కన్నను పెద్దపదవులను స్వరాజ్యపక్షమువారు నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వనియామకముచే గాక, శాసన సభ్యులెన్నికొనుటచే పట్టుకొని రధ్యక్షులయిరని చెప్పవో, శాసనసభ్యులే లేచిపోవు చున్నపుడు అధ్యక్షులు లుండవలసిన ప్రస్థితిగను పిండును. ప్రభుత్వమువారినుండి వేతనము గ్రహించుచు అధ్యక్షపదవి నాక్రమించుట పాడిగాదు. అధ్యక్షపదవిని విడనాడనిచో కొంతలాభ ముండు నని చెప్పవో, పెద్దలాభములను త్యజించు చున్న పుడు స్వల్పలాభముల సాధించుట వివేకముగాదు. పట్టుకొనుగూడ వెంటనే వెలుపలకు వచ్చుట యవసరము.

శాసనసభ్యులు తమ యసమ్మతి నింతకన్నను బలముగ జూపజాలరు. అధికారవర్గము దీనిని తృణీకరించినను ఇంగ్లండునను వివేకముతో మెలగునా? కన్నరెట్టిపులపై నాశపెట్టుకొన పీలులేదు. లేబరుపక్షమువారు రయినను దూరదృష్టిజూపి హిందూదేశమునకు న్యాయము నలిపెదరా? తీర్మానములకును అర్హులములకును కొదవ లేకున్నది. లేబరుపక్షపు డిశంసుమువారు ఇటీవల జేసిన తీర్మానములు స్వయంనిర్ణయాధికారము నంగీకరించుచున్నవి. సామాజ్యమునం దితరభాగములతో బాటు హిందూదేశమునకును స్వపరిపాలనాస్వాతంత్ర్యము నొసంగవలయు నని తీర్మానింపబడినది. కాని ఇట్టి తీర్మానములు కేవలము కాగితములపై నిలచియుండునంతవరకు ఇంగ్లండుకు గాని హిందూదేశమునకు గాని ప్రయోజనము

గలుగజాలదు. లేబరుపక్షమువారు అధికారము వహింపకున్నను, హైందవనమన్యను ప్రధానముగ గైకొని, తీవ్రమగు నాందోళనము గావించుచో, అనుకూలఫలము గలుగకమానదు. ప్రజాప్రతినిధు లింత పరిస్థుటముగ తమ కోర్కెలను తెలిపిన పిమ్మట గూడ, ఇంగ్లండు పెడచెవిని బెట్టుచో, అందుకు ప్రజలు బాధ్యులు గానేరరు. బ్రిటిషువారు రెటుల ప్రవర్తించినను, భారతీయులు స్వశక్తితో నమ్మకొని కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిష్కర్షగ కొనసాగించుట ధర్మము. స్వధర్మమును నిర్వహించుచో వారి కోర్కెలు నెరవేరకమానవు. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు శాసనసభలో బ్రవేశించి శక్తికొలంది తమ విధిని నెరవేర్చిరి. శాసనసభలు నిరుపయోగ మని ప్రపంచమునకు వెల్లడి జేసిరి. సంస్కరణముల నిర్ధారతను చాటిరి. ఇక ముఖ్యముగ జరుగవలసిన పని, శాసనసభలకు వెలుపలనే గలదు. ఇక్కార్యమును గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వము క్రింద ప్రజలు నిర్వహించి ఇష్టకామార్థ సిద్ధి బడయునటుల పరమేశ్వరుడు అనుగ్రహించుగాక!

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వపతనము

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు మరియొకమారు రాజీనామా నియవలసి వచ్చెను. దివాలాదీసిన ప్రభుత్వము నెన్నిమారులు పునరుద్ధరింపజూచినను, చేత గాకున్నది. జర్మనీదగ్గరనుంచి నవ్వుపరిహార ద్రవ్యమును సంపాదించి, మేడలు మిడ్డెలు గట్టవలయునని తలచు ఫ్రాన్సుదేశపు టూహలన్నియు వ్యర్థములయ్యెను. ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము కొనసాగవలయు ననిన, క్రొత్తకన్నులను విధింపక తప్పదు. ఇందుకు ఫ్రెంచి ప్రముఖులు సంసిద్ధులు గాలేదు. పన్నుల ప్రశ్నమీదనే, పలుమార్లు ప్రభుత్వము లిదివరకు భగ్నమయ్యెను. ఈమారును పన్నులను హెచ్చుజేయ ప్రయత్నింపగ ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. పొగాకు, ఆల్కహోలు, జీతములు మున్నగువానిపై పన్నులను విధించుటకు ఫ్రెంచి ఛేంబరువారు నిరాకరించిరి. నూనె పంచదారల దిగుమతిని, అమ్మకమునుగూడ ప్రభుత్వమువారు నిర్వహింపవలయునను సూచనను ఆర్థికమంత్రి త్రోసిపుచ్చెను. అందుచే క్రొత్త పన్నుల నయినను విధింపవలయును. లేనియెడల పెట్టుబడిపై ప్రత్యేకభారము మోపవలయును. కడపటి సూచన కేవల సాంఘికవాదులకు దప్ప ధనికులకు రుచింపదు. క్రొత్త పన్నులను విధించుట ఎవరికిని సరికడదు. ఈరీతిగ సంతకాలము జరుగవలయునో బ్రయండుమంత్రిగారిపుడు రాజీనామా నిచ్చుటచే, ఫ్రెంచివారికి మిక్కిలి చిక్కు తటస్థించినది. జనీవాలో నానారాష్ట్రసంఘసభ గూడినది. ఈసభలో జర్మనీని శాశ్వతసభ్యురాలుగ సంగీకరింపవలయునను విషయ ములోచింపబడును. దీనితో ఫ్రాన్సుకు ముఖ్యముగ సంబంధము గలదు. జర్మనీతోబాటు స్పెయినుమున్నగు దేశములుగూడ శాశ్వతసభ్యురాలుగ జేర ప్రయత్నించుచున్నవి. ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమే లేనపుడు, జనీవాసభలో ప్రాతినిధ్యము నెవరు వహింతురు? ఒకవేళ ప్రతినిధు లొక తీరున అభిప్రాయమిచ్చినను, దాని కెట్టివిలువ యుం

దును? బలవంతముమీద బ్రయండుగాకే ప్రతినిధిగ వెడలిరి. కాని, ప్రైవేటుచర్యలలో ఫ్రాన్సుకుటకు సమ్మతించినను, వారు బహిరంగసభలో ఫ్రాన్సుకుటకు సమ్మతించలేదు. బ్రయండుగాదు అంతరంగికసంభాషణలలో ఫ్రాన్సుని, ఫ్రాన్సుకు తిరిగివచ్చిరి. నూతనప్రభుత్వము నేర్పరుచుటకు బ్రయండుగాదు సమ్మతించుట లేదు. మరల ఏ హరియటుగాలో ప్రధాన మంత్రిపదవి స్వీకరించుచో, బ్రయండుగాదు విదేశమంత్రిగ నుండురేమో. మంత్రులెవరయినను, ఫ్రాన్సుస్థితిని చక్కబెట్టుట టెటులు? లండను టైముస్పత్రిక దెలిపినటుల, ఫ్రెంచిప్రభుత్వ కోశము శూన్యమయినది. ధననష్టమును భర్తీ చేయుమార్గము కనుపింపదు. హెచ్చుపన్నులను భరింపనొల్లరు. ఫ్రాంకునాణెపు విలువ ఇంకను తగ్గిపోయినది. గత యూరపియను సంగ్రామములో ఫ్రాన్సు జయించినను లేవలేక యడుగు నబడియున్నది. జర్మనీ యోడిపోయినను, అతిత్వరితముగ కోల్కొని తలయెత్తినది. పశుబలప్రయోగము వలన ఎట్టి యనర్థములు కలుగుచున్నవో యూహింపవచ్చును. ప్రస్తుతదుస్థితినుండి ఫ్రాన్సు ఎటుల తప్పించుకొనగలదో చూడవలయును.

రెస్పాన్సివు సహకారపక్షమునందు

డాక్టరు బెసాంటు చేరుట

బొంబాయి నేషనలు హోంయూలు లీగరులు చేరుట
పూనా, మార్చి 8:— బెసాంటుమ్యయ ఆమెకార్యచర్య యు చందాను జెల్లింది పార్టీ మాని ఫెడ్రాసంతకము జేసి రెస్పాన్సివు సహకారపక్షమునందు సభ్యులుగ జేరిరి. ఆయితే నేషనలు హోంయూలు లీగలో సభ్యత్వము నుండు కొనెదరు. ఈలీగు అంతయు గూడ ఒకసంస్థగ జేరును.
బొంబాయి హోంయూలు లీగరుల నిర్ణయము
బొంబాయి, మార్చి 8:— నేషనలు హోంయూలు లీగు బొంబాయిశాఖ ఒక తీర్మానము గావించుచు రెస్పాన్సివు సహకారపక్షము యొడ నిష్ఠము చెల్లుచు అందు సహకారము జేసెదమనియు, నేషనలు హోంయూలు సమితి వ్యతిరేకమునకు భంము లేకుండ రెస్పాన్సివు సహకార సమితిలో సభ్యులుగ జేరవచ్చునని కోరిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఇందోరు మహారాజు

సార్వభౌమునకు అప్పీలు

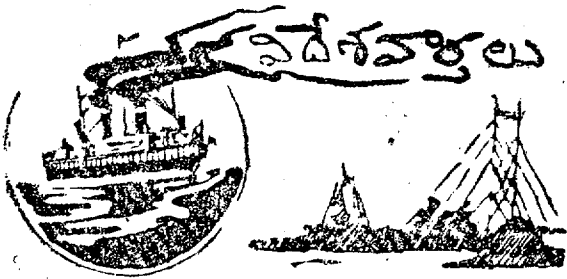
(ఫీచర్ లెంటి)

బొంబాయి, మార్చి 8:— డెయిలీ మెయిలు ప్రత్యేకని లేఖరి యిట్లు చెల్లుచున్నాడు:— ఇందోరులో దుకాణములన్నియు మార్చి 10 వ తేదీని మూసివేయబడి మహారాజా సంస్థానమును విడిపోయినందుల కసమృతి చెల్లెదరు. పదభ్రష్టుడైన మహారాజా సార్వభౌమునకును, భారతమంత్రికిని అప్పీలుజేసెదరని తెలియమన్నది.

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుని అరెస్టు

జార్జ్యమును బోధించెనను నేరము

కలకత్తా, మార్చి 8:— భోవాలు పరగణాలో గావీరి చిన యువన్యాస సంకర్షమున భక్త్యా పోలీసులు గుప్తసిద్ధ స్వరాజ్యపక్ష కాంగ్రెసు వాదియగు శ్రీశ్రీచంద్రచట్ట అరెస్టు జేయబడి తరువాత బామినమీద విడుదలజేయబడెను. భోవా బురాజ్ నాయకు ఫిర్యాది, చెప్పిన నేరము చట్ట గారు ఉపన్యసించుచు రైతులకు జార్జ్యచర్యలను బోధించినని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఫ్రెంచి రాజకీయ విషయములు

బ్రియండు ప్రభుత్వవలన

ఫ్యారిన్, మార్చి 6:—ఆర్థిక చట్టము చర్చతో ప్రభుత్వ పరాజయము గల్గెను.

చదురు, పంచదాసమీద పన్నును విధించిన 800,000,000 ప్రాంతముల ఆదాయము వస్తునని ప్రభుత్వము వారసుకొనుచున్నది.

పరాజయ కారణము

రాత్రి అంతయు చర్చతోనే గడచెను. అందఱును విసిగిరి. ఆర్థిక చట్టములో నుదహరింపబడిన సాంఘిక వాదుల విధానములను బహిరంగముగ ఖండించవలెనని రైటువర్గము వారు కోరినతోడనే ముప్పు ప్రారంభమయెను.

దూమరుగారికి కుడిభుజముగనుండి తోడ్పడెదననియు జాతీయశక్తులములతోను విభేదములన్నిటిని అంతరింప జేయవలెనని పార్లమెంటును ప్రభుత్వము కోరినయు దానిని ప్రజలు ఆమోదించినందున నుడువును తన ప్రభుత్వము అంతరించినచో బహుళసంఖ్యకులతో గూడిన ప్రభుత్వమే కన్పించదనియు బ్రియండుగారనిరి.

మొదట రైటుపక్షమువారును ప్రభుత్వపక్షమువారును ఒకరినొకరు దూషించుకొనిరి. కాని వ్యవహారము లభించలేదు. ఓటును దీసికొన్నపుడు రైటుపక్షమువారు ప్రభుత్వమునకు ప్రతి కూలముగనే ఓటుజేరిరి.

పెనటు పార్లమెంటు విరోధముగ నుండుటచే పోస్టికలు విషయపర్యాయం దున్నవి. ఏవిధానము నవలంబించెద మన్నను పార్లమెంటులో బహుళసంఖ్యకులు లేదట.

అతికష్టము

ఫ్యారిన్, మార్చి 7:—బ్రియండు ఉత్సాహముతోనే యుండిరి. కాని ప్రెంచి ప్రతినిధి పాల్ బోకేకరు గారికి రైలు తప్పిపోయెను. బ్రియండుగారు రంతకే తానుముగ పాల్ బోకేకరుగారు లేరు. పార్లమెంటు ఓటువలన ప్రమాద మేర్పడెను. జనీవాసభ విషయమై ప్రాంసుపరిస్థితులచే గొప్పకష్ట మేర్పడినది.

ప్రస్తుతమందున్న ఆర్థిక సమస్యలచేతను వెలుపల పరిస్థితులంతయు మంత్రివర్గ పతనమునకు ఓటుజేసిన వారుగూడ ప్రభుత్వపతనమునకు విచారించుచున్నారు.

మరల మంత్రివర్గము నేర్పాటుజేసెదరా యని యడుగ ఆహుతును దలపెట్టెదరు. నేను జేయును. విశ్రాంతి గొనెదను.

హెరియటు, కెయిలోగారు బ్రియండుగారిని నే రావచ్చు సహకొనుచున్నారు.

హెరియటుగారు లయన్సుతో నే యున్నారు. అచట దుమ్మగారితో మాట్లాడెదరు.

విప్లవపద్ధతుల కవకాశము లేకుండ జేయుటకు పార్లమెంటు నెత్తివేసి క్రొత్త ఎన్నికలను జరుపవలెనని టెయిటింజరు సభ్యుడు పోషించెను.

అసలుకష్టము

ఫ్యారిన్, మార్చి 7:—బ్రియండుగారు విదేశాంగ మంత్రిగనే యుండును. ప్రధానామాత్యపదవికి రాజీనామా ఇచ్చిన నంతమాత్రాన జర్మనీ జాతీయమితిలో జేరుటచే బయలుదేరు సమస్యయందు సమంజసముగ రాయబారములను సలుపు కభ్యంతరముండదు.

కెయిలోగారు గాని, పూర్వము పార్లమెంటు అధ్యక్షులుగనున్న రాలిపెరెటుగారు గాని ప్రధానామాత్యులు గావచ్చు ననుచున్నారు.

మంత్రివర్గమును తయారుచేయుటకు కెయిలోగారు సిద్ధముగనున్నారు. మంత్రులుగ జేయవలసిన వారిపేర్లు ఆతని జేబులోనే యున్నవట. అసలుకష్టము ప్రధానామాత్యుని ఏర్పరుచుటలో లేదు. పార్లమెంటులో ప్రభుత్వపక్షమున బహుళసంఖ్యకులను కనుగొనుట కష్టము. ర్యాడికల్స్ లేనిదే స్థిరముగ నుండు తెల్లపక్షమువారు బహుళసంఖ్యకులుగ నుండుటబడదు. వీరు ర్యాడికల్స్ సోషలిస్టులవలె తెల్లపక్షమునండి చీలిపో

యిరి. కాని వీరినిద్దాంతమును రైటుపక్షముతో కనియుట కంగీరించవు. ఈలోపుగ పార్లమెంటు నెత్తివేయుట తప్పని సరిగ జేయవలసినదేగాని వేరుగాదు. మరల ఎన్నికలు ఆలస్యముగ జరిగిన ప్రాంసు ఆర్థికపరిస్థితులకే చిక్కు.

ఫ్యారిన్ పత్రికలు

ఒక పెటిటుపత్రిక తప్ప ఇతరపత్రికలన్నియు ప్రెంచి ప్రభుత్వము ఇంతలో అంతరించు ననుకొనలేదు. ఆశ్చర్యబడుచున్నవి. పెటిటుపత్రిక జనసమ్మతముగాని పన్నులచే ప్రభుత్వము తప్పకములునని ఎదురు జూచుచుండెను. బ్రియండు ప్రెంచి రాజకీయ రంగమునండి నిష్క్రమించుటచే జనీవాలో ప్రాంసుకు అంత బలముండదనియు పోలండు ఆశయములను పట్టుదలగ కాపాడువా రుండదనియు అనుకొనుచున్నారు.

బ్రియండుగారు మరల ప్రధానామాత్యుడగ వచ్చినను విదేశాంగమంత్రిగనే యుండురట.

ప్రధానామాత్యపదవికి పెనటులో పోయింకేరుగారి పేరును కేర్గొన ప్రయత్నించుచున్నారని మ్యాటికోపత్రిక వెల్లెపుచున్నది.

జనీవాలో కలకలము

జనీవా, మార్చి 6:—జాతీయమితివర్గములో ప్రెంచి విషయపర్యనే జేప్పుకొనుచున్నారు. సభ్యుల సంఖ్యను హెచ్చు జేయువిషయమై పలువిధముల జేప్పుకొనుచున్నారు.

ఈవిషయమై నేడు రహస్యముగ బ్రియండు, చాంబల్లే ను, వెండర్లెట్ డాక్టరు ప్రైవేటుగాగూ ఆలోచించెదరు.

డాక్టరు లూథర్గూరి ఆశ్చర్యము

జనీవా, మార్చి 7:—క్రిందటి సాయంకాలమే జర్మను ప్రతినిధులు వచ్చిరి. 24 సభ్యులు హోటెలులో రిగ గదులను ఆక్రమించుకొనిరి.

బ్రియండు మంత్రివర్గపతనము ప్రైవేట్ లూథర్గూర్లకు ఆశ్చర్యమును గలుగజేసెను. బేలుజగర వార్తాపత్రికా ప్రచారకులకు ఈసంగతిని లూథర్గూరు తెలియజేయు పరిహాసము జేయుచున్నాడాయన కొనిరి. జర్మను జాతీయమితి సంఘ సభ్యులు ఆర్గెలుతోనే జెల్లిరి.

బ్రియండుగారు జనీవాలో స్వేచ్ఛగ అధికారముతో ప్రెంచి యభిప్రాయమును వెలువగలరని బుర్జువస పత్రిక వాకొనుచున్నది.

బ్రియండుగారు ప్రారంభ రాయబారములందే పాల్గొనునని సకడేటెయ్య పత్రిక విచారించుచున్నది. కావలసిన ఓట్లును ఆతని సహాధ్యోగులు కవున్నిలు బోర్డలో ఇవ్వలేరేమోయని సందియపడుచున్నది. త్వరలో క్రొత్త మంత్రివర్గ మేర్పడినగాని జాతీయమితివర్గ కాలనిర్ణయము లేకుండ ఆపుజేయుటకు ననుచున్నది.

యుద్ధమాదిగ ఇంత ప్రమాదము లేన్నుడును ప్రాంసు మంత్రివర్గమున తటస్థించలేదని సకడేటెక్స్ డిస్పాచ్ పత్రిక వాకొనుచున్నది.

ఇంతయు జర్మనీ జాతీయమితి ప్రవేశమును ఆపుజేయుటకు జేయుచున్నారని సకడే ఎక్స్ప్రెస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జర్మనుల విచారము

బెర్లినులో బ్రియండుగారి పతనమునకు వగచుచున్నారు. జాతీయమితి విధానములో ఆ డిస్కోడే ప్రాంసుతరపున చుక్క పనిచేయగల వాడనుచున్నారు. పార్లమెంటులో బ్రియండుగారు జాతీయమితిని సుర్ధించిన బ్రియండుగారియందు నమ్మకము గుడుగును.

అంతరాతీయ పరిస్థితులు

లండన్, మార్చి 6:—ఫ్రెంచి మంత్రివర్గము రాజీనామా ఇచ్చునని ఎదురు అనుకొనలేదు. దీనివలన అంతర్జాతీయ పరిస్థితులందు కలవరముదయించెను. లండనులో ఫ్రెంచి విషయపర్యలను జర్మనీ జాతీయమితి ప్రవేశమునకు అడ్డురాకుండు గాక యని ఆశించుచున్నారు.

బెర్లినులోగూడ ప్రభుత్వమువారికిని రాజ్యాంగవేత్తలకును అశ్చర్యమున కలిగించెను. రేపు జనీవాసభ జరుగదేమో యని భయపడుచున్నారు.

ఫ్యారిన్ పరిస్థితులు

ఫ్రెంచి రాజధానిలో అధ్యక్షుడుగాని ప్రధానామాత్యుడుగాని నేరు. బ్రియండుగారు జనీవాకేగిరి. దురుద్దాగారు లయన్సులో సంత ఏర్పాటులకు బోయిరి. దురుద్దాగారి సలహాప్రకారమే జర్మనీ జాతీయమితి ప్రవేశమును గూర్చి ఫ్రెంచి యభిప్రాయమును వెల్లెపుటకు జనీవాకేగెను.

ఈపని అయినతరువాత బాస్కోరుగారు లోమ్బర్డుగారు అచటనుంచి తిరిగి వచ్చెదరు. బ్రియండుగారు లయన్సునుండి సోమవారము తిరిగివచ్చువరకు దురుద్దాగారు నాయకులతో సంప్రతించరు.

ప్రాంతపుర తగ్గినది.

అగమ్య గోచరము

లండన్, మార్చి 8:—ప్రెంచి పరిస్థితులచే వ్యవహారము తయలు అగమ్య గోచరముగ నున్నది. భావికాలమే ఈసంగతిని పరిష్కరించవలెను.

కాలమే తెలుపగలదు. ఈవారాంతమున ఫ్యారిసులో గాని జనీవాలో గాని సంగతులేవియు లేలవు. ఫ్రెంచిరాయబారి ప్రతిపత్తిని గూర్చి చిక్కలు ఏర్పడును.

రిపుల పోరాటము

క్షుతగాత్రుడైన నేనాని చనిపోవుట

రంజీరు, మార్చి 6:—పెన్సి డిస్కారుకొండలు దగ్గర క్షుతగాత్రుడైన మిల్లనాస్టేనేవాని చనిపోయెను.

“భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము నీయవలెను”

ఇండిమెండెంటు కార్మికపక్షమువారి కోరిక

లండన్, మార్చి 7:—ఇండిమెండెంటు కార్మికపక్షము వారిచే నీయమించబడిన భారతదేశ వ్యవహారసలహాసంఘమువారిట్లు వెల్లెపుచున్నారు:—స్ట్రీటుకవున్నిలులో ప్రభుత్వసభ్యుల సంఖ్యయే శాశ్వతముగ ఎక్కువగనుండుటచే భారతదేశమునకు అసలు స్వపరిపాలనామాత్రములే నున్నజాట్టిరి. భారతసామ్రాజ్యసభలో 1/3 వంతు ప్రభుత్వనియమితులే. ఇష్టము వచ్చిన ప్రతిపక్షయమును గవర్నరుజనరలు అనులుబరువులు కధికారమున్నది. వాక్వాస్తవత్రయము, పత్రికాసమాజేశ స్వాతంత్ర్యము వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము నిరాకరించబడెను. ప్రభుత్వము వారు సంఘసంస్కరణమునకు ప్రతిబంధకము నేర్పాటుజేయుచున్నారు.

ఆకోగ్యప్రయత్నములా చాలవు. జాతీయమితికి భారత ప్రతినిధులను ఇండియామంత్రియే నీయమించుచున్నాడు. భారతసామ్రాజ్యసభవారి కధికారములేదు.

భారతీయులకు స్వపరిపాలనము నీయవలెననియు, స్వయనిర్ణయనాత్రము నివ్వవలసినదేయనియు ఇండిమెండెంటు కార్మికపక్షమువారు గుర్తించుచున్నారు. బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారు ఇండియాకార్యాలయపు పరిశీలనమును లేకుండ జేయవలెను. రాజకీయబంధిలనందరిని విడిచిపెట్టవలెను. భారతేతర రాష్ట్రములనుండి భారతసేనలను మరలించవలెను. బర్మాను ఇండియానుండి విడదీయవలెను. కార్మికులకు నియోజకాధికారము నీయవలెను. అఖిలభారత ప్రేక్షయూనియను కౌన్సిలును అంతర్జాతీయ ప్రేక్షయూనియనుసంఘముతో జేర్పవలెను. ధూమిపద్ధతులనుగూర్చి పరిశీలించవలెననిరి.

ఇండోరు మహారాజు విచారణ (ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 8:—ఇండోరు మహారాజు విషయమై ఇంకను ఇండియాప్రభుత్వమువారు విచారణ సల్పనున్నారాయని కామన్సుసభలో నడుగలేదని వింటర్బక్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

కాన్స్టాంటినోపిలు

బాలికాపాఠశాలలు మూసివేయుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 8:—కాన్స్టాంటినోపిలులో బాలికా పాఠశాలలను మూయుటనుగూర్చియు విప్లవమునుగూర్చియు చర్చించుటకు అంగారకు సర్ రోనాల్డులిండ్సేగా రేగిరి. అంగారా అయినవివర లిండ్సేగారు లండనుకేగవచ్చును. లిండ్సేగారు పాఠశాలనుగూర్చియు లాసేను ఒడంబడికకు విరుద్ధముగ జేయుచున్న సంగతులనుగూర్చి ఆలోచించెనని భాకర్ ల్యాం ప్స్ గారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

జనీవా సమావేశము

జర్మనీ ప్రవేశము

రుగ్బీ మార్చి 7:—జాతిసమితి మొదటి సభ సోమవారమున 11 గంటలకు జరుగును. కొన్ని సాంకేతిక విషయములనుగూర్చి పరిశీలించి తెలియజేయుటకు జర్మనీ జాతిప్రవేశమును గూర్చి ఒక చిన్నసంఘము నేర్పాటు జేసెదరు.

జాతిసమితి అసంబ్ధి సోమవారము మధ్యాహ్నము సమావేశమగును. పైనజెప్పిన ప్రకారమే జర్మనీ ప్రవేశమును గూర్చి ఆలోచించెదరు. ఒకవేళ విచారణసంఘము నేర్పరచెదరు. వారు నివేదికమును అందజేసిన వెంటనే అసంబ్ధిచర్యను దీసికొనుట కవకాశము గల్గును. జర్మనీ జాతిసభలో కాశ్యతస్థానమును బొందుటకు జాతిసమితి సభవారు ఏకగ్రీవముగ సిఫారసు చేయవలెను. దానిని అసంబ్ధి అంగీకరించవలెను.

జర్మనీ జాతిసమితి ప్రవేశమును గూర్చి ప్రకటించిన వెంటనే ఈవిషయమై జాతిసమితి సభవారు ఆలోచించెదరు.

ప్రతినిధులందరూ సకాలములోనే జనీవాజేరి లేనిపోని అపహేతుకత లేకుండ ఒకరితో నొకరు చర్చించెదరు.

జాతిసమితి ప్రతినిధులు సమావేశమైన పిదప ఒకరియొద్ద ప్రాయమును ఒకరు చెబుటలలో కష్టము లేకుండైన ప్రకటించిరి. ఈపర్యాయము క్రొత్తసంగతులను మాట్లాడిరి. చాంబర్లెనుగారిట్లు ప్రస్తావించిరి.

లోకశక్తిలో మాట్లాడినటులే ఇప్పుడుకూడ స్వేచ్ఛగ, పూర్తిగ నిష్కాపట్యముగ మాట్లాడితిమి. సంగతులన్నిటిని ఆలోచించితిమి.

కాని తక్షణము అన్ని చిక్కులను మార్గము కన్పించలేదు. నేడే మియు స్పష్టముగ తేలుచున్నవని బాధించుచు మనచర్యలు మనలే బాధించును. మరల సమావేశమగునదికి కొంత మార్గ మేర్పడవచ్చును. కాని ఇంతవరకట్లు జేయులేదు. కొన్ని భయములను, సందేహములను తొలగించుకొంటిమి. ఎట్టి తగాదాలేకుండ జర్మనీ ప్రవేశము గాంచుటల ప్రయత్నించుచున్నాము. అట్లు నిర్వివాదముగ జేయుగల్గునుమనిరేని ఆప్రకారము జరుగునటుల చేచి మరిచేయుటయే యుత్తము.

చాంబర్లెనుగారు ఒక గంటపైగా జొమినియను ప్రతినిధులతోడను మాట్లాడినటులను తెలియజేసిరి.

ప్రతినిధుల రహస్య సమావేశము

జనీవా, మార్చి 7:—చాంబర్లెను (బ్రియండు, స్క్రియలోజా, డాక్టరు లూథర్, మున్నగువారు రహస్యముగ సమావేశమై మధ్యాహ్నము మాడుగంటలకు గూడి 6-10 గంటలవరకు సాయంకాలమువరకు చర్చించిరి. వారలకై ఎదురు జూచుచున్నవారు తీవ్రబడిరి.

సార్ కమిషనుగూర్చి ప్రారంభములోనే ఒడంబడిక కుదురుట జనీవా సమావేశమునకు శుభసూచకము. దీనిలో జర్మను ప్రభుత్వము పాల్గొనెను. ఇదియే అతిశయము.

చాంబర్లెనుగారి ప్యారిస్ ప్రవేశము

రుగ్బీ, మార్చి 8:—ప్యారిసులో బ్రియండు క్రూప్రభువు గార్లు చాంబర్లెనుగారిని కలిసికొనిరి. వీరిరువురును బ్రిటిషురాయబారి బసకే 1 గంట మాట్లాడిరి.

బ్రియండుగారు మొదట ఫ్రెంచి రాజకీయ పరిస్థితులంజేసి జనీవాసభ కేగరేమో యని భయపడిరిగాని తుదకతడు బోయెను.

జర్మనీ ప్రవేశమునకు ఆటంకముండదు.

జర్మనీపరిస్థితులు

జనీవా, మార్చి 8:—జర్మనీకి కాశ్యత స్థానము నిచ్చునరకు జాతిసమితి సభను విస్తరింప జేయరాదని జర్మను ప్రతినిధి యనుటచేకష్టము గల్గెను. కాని ఇతర ప్రతినిధులు జర్మనీతో బాటే స్పెయినును గూడ ఒక పర్యాయము కాశ్యతస్థానము నీయవలెననుచున్నారు. నేటిరాత్రి ప్యారిసుకుబ్రయండుగా రేగితిరిగి మంగళవారము వచ్చెదరు.

జాతిసమితి అసంబ్ధి

అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత)

జనీవా, మార్చి 8:—పొర్చుగల్ దేశీయులగు దాకోస్టాగారిని లీగ్ అసంబ్ధి అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి.

రాయలుభారత నాకాదళము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత)

లండన్, మార్చి 8:—రాయలు భారతనాకాదళమునకు ప్రారంభములో ప్రతిసంవత్సరము 60 నుండి 70 లక్షల రూప్యములు కావచ్చునని కామన్సుసభలో వింటర్టన్ ప్రభువు సీనిల విల్కెన్ గారికి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. దీనిని ఇండియా ఆదాయము నుండియే భరించెదరనిరి.

ఆసియా వాసవమేర్పరుచుకొనని రాష్ట్రీయఉద్యోగుల కొందరిని లీగ్ మిషను నివేదికవరకులలో జేర్చువిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యమేమని వార్ డ్రాయిలనుగారడుగ ఇండియామంత్రిచే నియమింపబడిన ఉద్యోగులవిషయమై స్థానిక ప్రభుత్వములోను, ఇండియా ప్రభుత్వములోను పనిచేయుచున్న ఉద్యోగులను సిఫారసుజేయుచు 4 లేదని బంపిరనియు, తక్కిన సిఫారసులనుగూడ ఈవారములో బంపెదరనియు వింటర్టన్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నంపెను. ఇతరులచే నియమించబడిన ఉద్యోగుల విషయమై సిఫారసునిచ్చుడే జేరుచున్నదనియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించుచున్నారనియు బక్లెహెడ్ ప్రభునకు త్వరలోనే అందజేసెదరనియు, ఇంత ఆలస్యమైనందులకు బక్లెహెడ్ ప్రభువు విచారించెననియు ఇక్కడను ఇండియాలోను ఆలస్యముగానుండ సాధ్యమైనంత త్వరలో అంత్యతీర్మానమును గావించెదరనియు వింటర్టన్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు బండిలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత)

లండన్, మార్చి 8:—ఆరుమాసములకు పైబడి బెంగాలు ఆర్డినెన్సు క్రింద బండిలుగ మన్నవారిని సాధ్యమైనంతవరకు ఎక్కువసంఖ్యను స్వరలోనే బహిరంగముగ విచారించుటకు వారందరివిషయమై ఇంకొకపర్యాయము ఇండియా ప్రభుత్వము ఆలోచించరాదా యని కామన్సుసభలో యడుగ కొన్ని నిర్బంధములకు లోనై ఆరునెలలకు పైబడి 110 మంది బండిలుగనున్నట్లు తెలియుచున్నదనియు బెంగాలు క్రిమినలు జస్టిస్ ఆప్రకారము నిర్బంధములో నున్నారనియు, కాని ఇందులో సగము కంటే తక్కువమంది చెలసాలలోనున్నారనియు, ప్రభాజ్ఞముమునకు ప్రభుత్వమునకు భంగముండవని తోచినవెంటనే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వదల నిశ్చయించినందు ఈలోపుగ ఎంత రకకై నేరములు జరుగకుండ జేయుట కవసరమో అంతవరకే నిర్బంధములో నుంచబడుదురనియు వీలైనచోట్ల వారిని బహిరంగముగ విచారణలకునుటలనే ఆలోచించుచున్నారనియు, వింటర్టన్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను.

సిమ్లా రైల్వే కూలీహత్య

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత)

ముద్దయికి 18 నెలలు శిక్ష 4 వేల రూపాయలు జరిమానా

లండన్, మార్చి 8:—సిమ్లాలో ఒక రైల్వేకూలీని తన్ని జంపి నందులకు ముద్దయికి 18 నెలలు శిక్షను 4 వేలరూప్యములను విధించినందు కాని న్యాయాధికారి అసెసరుల యభిప్రాయముతో ఏకీభవించక పోవుటచే ఆవిషయమై ఏమైన విచారణ సల్పదలచిరాయని మేకంజీలివింగ్సుగార రడుగ ఇందులో ఆపీలు చేసికొనవచ్చుననియు అందుచే విచారణ కవకాశము లేదనియు వింటర్టన్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

ఇర్విను ప్రభువు

సార్వభౌముని సందర్శించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత)

లండన్, మార్చి 8:—సార్వభౌముడు ఇర్విను ప్రభునకు దర్శనమొసగెను. రాజప్రతినిధిగ నియమించినందులకు ఇర్విను ప్రభువు సార్వభౌముని హస్తములకు కన్నుల నన్దుకొనెను. నైట్లుగాండు కమాండరు స్టారు ఆఫ్ యిండియా బిరుదుచిహ్నమును అందుకొనిరి. ఇర్విను ప్రభుకికూడ సార్వభౌముడు ఇండియా క్రౌన్ ఇంపీరియలు ఆర్డరు చిహ్నము నొసగెను. తరువాత ఇర్వినుదంపతులు సార్వభౌమునితో విందు భుజించిరి.

భారత శాసనసభాధ్యక్షుని

మందలింపగోరుట

అన్ని పక్షముల సభ్యులసభ

స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు సభను విడచిలేచి పోవుటను గూర్చి సభాధ్యక్షుడు చేసిన విమర్శనుగూర్చి రాజకీయ సంఘములలో భిన్నాభిప్రాయములు కలిగినవి. అధ్యక్షుడు తనగొప్ప అధికారమును దుర్వినియోగము చేసెననియు సభను విమర్శించుటయును దొరతనమును బెసరించుటను అనుచితమనియును ఉద్యోగసభ్యులు (ఆఫీషియల్సు) నుడిచిరి. అధ్యక్షుడు తమపై అపనిందను మోపెనని స్వరాజ్యేతర పక్షములవారు రినిరి 9వ లేద సభజరిగినపుడు ఉద్యోగుల భావములు సభలోనే వెల్లడింపబడునని తెలియుచున్నది. అధ్యక్షుని అనుతినిబడసి హోముమెంబరు విమరసులను తెలుపునని తెలియుచున్నది.

ప్రత్యేకసభ

స్వరాజ్యేతర పక్షముల సభ్యులసభ ఘోషపత్రాని శ్వప్రెస్సు హోటెలు రెయిజనాలో కమిటీరూములో జరిగినది. 41 మంది స్వరాజ్యేతరపక్షములవారు రగు ఎం. ఎఫ్. ఏలనచ్చిరి. ఉద్యోగులుగాని పాశ్చాత్య సభ్యులును నియమిత సభ్యులునుగూడ వచ్చిరి. అధ్యక్షుడు తనపదవికి రాజీనామానిచ్చునటులనిర్బంధించుటకుమందలింపు(రెస్ట్రన్)తీర్మానమునామోదింపవలెననివారిలో నొక తెగవారు తెలిపిరి.

ప్రతినిధి సంఘము

కానివారి ఆలోచన ఆమోదింపబడలేదు. జిన్నా, దివాను బహదరు మోతెల్ల రామచంద్రరావు పంతులు, బోషి, కెప్టను అజబుఖాను, డాక్టరు హైదరు, సర్ విల్లీబికారి, సర్ హెన్రీ హ్యూన్సు గార్లు అధ్యక్షుడు ప టే లు గా రి యిం టి కి వల్లి మాటలాడవలెనని నిశ్చయింపబడెను.

ప్రతినిధులు పటేలుగారిలో సంభాషించుట

“రాత్రి 7 గంటలవేళ ప్రతినిధులు పటేలుగారి యింటికి వెళ్లిరి. ఇక నీసభ నిరంకుశోద్యోగుల తీర్పులను నమోదు చేయుటకు మాత్రమే వినియోగించును” అని మీరు చేసిన విమర్శ స్వరాజ్యేతర పక్షములకు చేరినసభ్యులకు అవమానకరము. దారు తమభర్తృమును నెరవేర్చుట కనర్హులని మీవిమర్శలను నేర్పగను. అని ప్రతినిధులు పటేలుగారి కెరిగించిరి. “నే నెరవేరికాని అపమతిని కలిగింపగోరి అటుల నుడువలేదు. దీనినిగూర్చి సభలో స్పష్టముగా వాదాభిప్రాయమును తెలిపెదను” అని పటేలుగారు నుడిపిరి. (క్రీ.పెను)

ప్రతినిధులు ఒకగంట సేపు భారాశముగా పటేలుగారి తోమాటలాడిరి. పటేలుగారు వారిసంకేయములు తొలగినట్లు సభలో ప్రసంగించెదరని స్పష్టమైనది. దానివలన ఉద్యోగులు కాని సభ్యుల సంకేయములు నివారణ మగును. (ఆ. ప్రె.)

వర్తక ప్రతిబంధకములు

యూరపియను పరిస్థితులు

లీపుగారి యభిప్రాయము

రుగ్బీ, మార్చి 7 —అంతర్జాతీయ వాణిజ్య సంఘాధ్యక్షుడగులీపుగారిట్లు చెబుచున్నారు. తయారైనవస్తువులు విక్రయమగుట లేదని మొలబెట్టుచున్నారు. ఉత్పత్తిజేయు శక్తి యున్నది. యుద్ధమునకుముందున్న దానికంటె గూడ చాలలేట్లు అధికముగ సరుకులను తయారుచేయుచున్నారు. కాని విదేశీసంకములచేతను వర్తకపు ప్రతిబంధకములచేతను ఈసరుకులు విక్రయమగు స్థలములే లేకున్నవి. కొందరు నిరాకరించుచున్నారు. అందుచే కార్మికులకు పనిలేకున్నది. పరిశ్రమస్థంబిండుమన్నది అవసరముగ మానవుని కష్టము వృధాయగుచున్నది. యూరపు వర్తక సంఘము నేర్పాటు జేసినచో. ఈసరుకులను కొను నటుల బహింగముగ మార్చెట్లులుండెడివి. లేనిపోని కృత్రిమ నిర్బంధములే జీవిత ప్రమాణము తగినది. యూరపియను వర్తక సంఘమున్నచో ఇతరులతో పాటు మనముగూడ సరుకులకు సమానముగ తయారుచేయగలవారము.

క్రీపు నష్టములు

ఎన్నేకో, మార్చి 6:—క్రీపు కంపెనీకి 15200000 మార్కులు నష్టము గల్గెనట్లు. కీలు కాల్యలోనున్న జర్మనీ యా నాకాశయములకు 7000000 మార్కులు నష్టముగల్గెను. అంతర్జాతీయమండలి వైనిక సంఘమువారు ఎన్నేకోలోనున్న మంచి యంత్రములన్నిటిని నాశనమొనర్చి 10000000 మార్కుల నష్టమును గలుగ జేసిరి.

దక్షిణాఫ్రికాలో ఆసియా

ప్రతికూల ప్రచారము

అణచివేయ నవసరము

ఆంధ్రమానుగారి విజ్ఞప్తి

జొంబాయి, మార్చి 6:— దెయిలీ మెయిలుకు ఆంధ్రా గుగారు స్పెషలు కేబులును బంపుచు నిట్లు చెప్పిరి:— జో

సింహళములో భారతీయ కార్మికులు

నరేళలయ్యగారు ప్రభుత్వమువారికి పరిసితులను దెలుపుటకై బోవుట

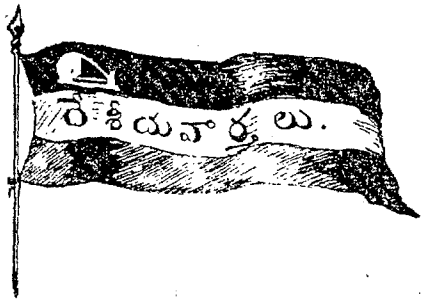
జొంబాయి, మార్చి 6:— కాసనపర్వమును కొలంబోదేశ భక్తకన్ పత్రికా సంపాదకులను గా॥ కె. నరేళలయ్యగారు సింహళములో కార్మిక పరిస్థితులను గూర్చి ప్రభుత్వము వారికి దెలుపుటకై

కావున కనిష్ట వేతనములనుగూర్చి వారి యభిప్రాయములను దెలుపుటకై కార్మికుల తరపున పిరింగ్లాండుకు బోవుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

జపాను ప్రత్తి వ్యాపారము

జొంబాయి మార్చి 6:— జొంబాయి జపానుకాటను స్పిన్నర్లు సంఘమువారు జపాను ప్రత్తి వ్యాపారమును గురించి చేయబడిన

మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు తామిదివరకు నాథ ములనుగూర్చి వెనుకటియుత్తరములో చెప్పినమాటలను నింజాయిషి చెప్పుకొనుచున్నారు. రెండు సంఘములవారికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి.

ట్రస్ట్ ప్రశ్ని డక్కానుడిలో తేదీ యదయమున కలకత్తాకు వెళ్లెను.

కరాచీలో 5 లేదని ఒక విమానము బాంబులు పేయుటను సాధకము చేయుచుండగా పగిలిపోయెను. అందులోనున్న వారిద్దరును చనిపోయిరి.

శిల్లీలో ఎన్ఫీస్ ప్రెస్ సినిమాలో ఉద్యోగములో నున్న అన్యాయభార్య భార్యమీద అనుమానముచేత అత్తగారిని యిద్దరు మరణిల్ల చంపి భార్యను బాంబురదని తీవ్రముగా గాయపరచెను.

రెండు సంవత్సరముల క్రిందట నేపాలు కోశాగారములో 2 లక్షల రూపాయలు పోయెను. ఆ సంబంధమున కలకత్తా పోలీసు వారిచేముఖ్యమైన ముద్దాయిగా పరెస్టు చేయబడినది రేండ్లసింగును నేపాలునుండి మనుష్యులు వచ్చితిసుకొని పోయిరి.

రోటటలంపు కేసులో ముద్దాయిపై ఆఖరు తేరముగా ఒకదొమ్మి కేసులో 5000రూపాయలు తీసుకున్నట్లు తేరమాకోరింపబడెను. కేసు 19 తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. అప్పుడు ముద్దాయిసాక్షులు విచారింపబడుదురు. యం. ఏ. జిహ్వాగారి సహాయమును ముద్దాయి సంపాదించినట్లుగా తెలియుచున్నది.

సింధు హైదరాబాదుకు 50 మైళ్ల దూరమున జోడు పూరు రైల్వేలో 5 తేదీ రాత్రి మరయుక బండిపోటు జరిగెను. 4గురు జొంగలు వచ్చి బుల్లాయి అసిస్టెంటు స్టేషనుమాధ్యమయింటికి వెళ్లి వానిలకు ఫిరకలగొట్టి భార్యనోట గ్రడ్డులు క్రుక్కి సామ్యుతీసికొని పారిపోయిరి.

కలకత్తా రేవు పాదజాబియాత్రకులకొరకై తెరవబడినదని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

జోడ్పూరులో కష్ట ఆస్పత్రిని స్థాపించుటకై స్వరాజ్యవాదు లడిగిన రూ 80,000/- గ్రాంటును అస్సాము కాసనపర్వ రంగీకరించిరి.

పానిపట్టు న్యాయవిరుద్ధ సమావేశపు కేసులో అప్పీల్లు జిల్లా నెషన్లు జడ్జిలెట్టి నెంటు కర్నలు నాయిల్లుగారి చేత్వరలోనే విచారింప బడును.

సర్కులెండ్రనాథ దెనర్టీగారు రిపన్ కళాకాలకాసంగిన 50 వేల రూపాయల మీదవచ్చు వడ్డీనుండివచ్చె సంవత్సరమునుండియు విద్యాగురుకు వేతనము లూసంగబడును.

రంగూను హైకోర్టులో గా॥ జస్తిను ప్రాటు (ఎ. సి. యస్) గారికి సెలవొసంగుటచే హెచ్. ఎ. బ్రాక్. ఐ. సి. యస్. గారు మార్చి 11 తేదీనుండి హైకోర్టు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

రంగూనులో "ఫున్ తాను" పత్రికా సంపాదకుని పై తేబడిన మానవత్వ దావాను జిల్లామేజిస్ట్రేటు విచారించి ముద్దాయిపై నేరమాకోరించెను. ముద్దాయి తాను నిర్దోషిననెను. హిరింగు 8 తేదీ పోమవారమునాడు జరుగును.

తూర్పురంగూను మిల్లుకోర్టులో ఒకడు కిరసనాయిలు పాయిస్ని వెలుగించుచుండగా కిరసనాయిలు పైకివచ్చివాని మొగము కాలిపోయెను. కొంపలంబుకొనియెను. 5 యిండ్లు కాలిపోయెను. 2 యిండ్లకు నష్టము తగిలెను.

హిందూమహాసభ ఢిల్లీ, మార్చి:— హిందూమహాసభాధ్యక్షుడు రాజా సరేంద్ర నాథుగారు మార్చి 12 తేదీకి ఢిల్లీవచ్చెదరు. సభ 18 తేదీ మధ్యాహ్నము 1 గంటకు ప్రారంభమగును. (అ. ప్రె.)

డాక్టరు బెనెంటు

అలహాబాదు

అలహాబాదు, మార్చి 6:— డాక్టరు బెనెంటుగా రిచ్చి టికివచ్చి సర్ తేజ్ బహదూర్ సుప్రగా రింట్లో అతిసులుగా నున్నారు. సాయంకాలమున తేజ్ బహదూర్ సుప్రగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన బహిరంగసభలో కామనువెల్లు చట్టును గురించి మాట్లాడిరి. ఇంకను "ప్రపంచముతము" "భారతభా" "పాఠశ్రము" అను విషయములను గూర్చి మాట్లాడవలసి యున్నది.

"పయిసిరు"

పయిసిరుపత్రికాసంపాదకు డాక్ట. ఇ. పూల్కర్లు గారు చాలించుకొనుటచే పత్రికా వర్తమువారు విడువోలు విందొసంగిరి.

స్నేగు

సంయుక్త రాష్ట్రములలో పేరు చాల ఎక్కువగానున్నది. ఫిబ్రవరి 27 తేదీతో ఆఖరైన వారమునకు 1350 మందికి తగిలి 1059 మంది చనిపోయిరి. అజంగరులోనే 343 మంది చనిపోయిరి. (అ. ప్రె.)

సర్ సి. పి. రామస్వామి

అయ్యంగారు

కుంభకోణం

కుంభకోణం, మార్చి 7:— లా మెంబరు సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారు నేటియుదయ మిచ్చిటికివచ్చిన ప్లకడు స్టేషనువద్ద అధికారులు అధికారేతరులగా చాలభటులు స్వాగతమిచ్చిరి.

జిల్లా సంఘాధ్యక్షుడు రావు సాహెబు కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు రోజుగిన సన్మానపత్రమునకు జవాబుగా బాలభట్టోద్యమమువలన దేశభక్తియు సంఘభావమును వృద్ధి జేందుననియు, ఇందుపాశ్చాత్యపక్షుల ననుసరింప నక్రరతే దనియు చెప్పి మగిందిరి. కుంభకోణం నేటిపు నైన్మాలు గోల్డెన్ జూబిలీ యుత్సవముల సందర్భమున సాయంకాలమున సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

రేణ్డీ యుదయమున సరస్వతి పాఠశాలకు బొనుహై న్మాలును సందర్శించిరి. స్థానిక న్యాయవాది సంఘమువారు సాయంకాలము సన్మానపత్రము నిచ్చెదరు. ప్రభుత్వకళాశాలా దినోత్సవమున నేడు అధ్యక్షత వహింతురు. (అ. ప్రె.)

కొచ్చి శాసనసభ

వృద్ధులకు నిరాధారులగు వితంతువులకు సహాయము చేయుటకు ప్రవేశబెట్టిన చట్టముగతి

కొచ్చి, మార్చి 9:— దివాను రావు బహదూరు టి.ఎన్. వారాయణ అయ్యంగారి అధ్యక్షతక్రింద కొచ్చి శాసనసభ నిన్న సమావేశమయ్యెను. వృద్ధులకును, కుటుంబ భారముగల నిస్సహాయులగు వితంతువులకు ప్రభుత్వము స్వల్పముగ సహాయము చేయు నిమిత్తము ఎ. బి. సాలెముగారు ఒక చట్టమును ప్రవేశబెట్టిరి. పెక్కు సభ్యులు చట్టమును ప్రతిఘటించిరి. చట్టము ఓడిపోయెను. శాసనసభ కార్యక్రమము జరుగుచున్నది. (అ. ప్రె.)

గుంటూరుజిల్లా నోటర్ల మహాసభ, బాపట్ల

ఆర్యా, మార్చి 14 తేదీ; ఆదివారము ఉదయము తి గంటలనుండి విశాఖపట్టణ వాస్తవ్యులను దేశభక్తులను నగును. రా. రా చింతలపాటి వేంకట సూర్య నరసింహరాజు బి. యే. బి. యత్. (ఎం ఎల్. సి.) గారి యధ్యక్షతక్రింద గుంటూరు జిల్లా నోటర్ల మహాసభ జరుగును. ఆసమయమున మద్రాసు స్వరాజ్యపక్ష నాయకులగు శ్రీమాన్ ఎన్. సత్యమూర్తి బి. యే. బి. యత్. గారును పిఠాపురము వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత ఉమర్ ఆలీషాహిగారును గంజాం మండల వాస్తవ్యులగు శ్రీ మాన్ శశిభూషణ రథో మహాశయోగారును సుప్రసిద్ధ దేశభక్తులగు శ్రీయుత గా. హరిసర్వోద్ధారావు ఎం. ఏ. గారును, మద్రాసు కార్పొరేషను సభ్యులగు శ్రీయుత గడ్డె రంగయ్య నాయకుగారును, నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యకర్తలగు శ్రీయుత పానకా పట్టాభిరామరెడ్డిగారును, వోటు, పోటర్ల భర్తయు, ప్రస్తుత కర్తవ్యము దేశపరిస్థితులను గూర్చి యు పన్యసించురు.

ఎన్. సూర్యనారాయణ, సి. వి. రామకృష్ణకృష్ణాద్రి బి. ఏ. సమావేశకర్తలు

స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు వెడలిపోవుట

భారతశాసనసభ విచిత్రము

స్వతంత్రపక్ష 'సక్రమ' వాదము

అధ్యక్షుడు పట్టుకొని ప్రకటనము

ప్రభుత్వభాగ్యతను చెల్లుట

నిన్న భారతశాసనసభనుండియు స్టేటు కౌన్సిలునుండియు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వెడలి పోయిరి. ఇండిపెండెంటు పక్షసభ్యులు ఎక్కికూటిపు కౌన్సిలు డిమాండు ముందు రాలేదని యూరకొనిరి. సభయందు ప్రజాప్రాతినిధులు లేకపోవుటవలన ప్రజాహితములగు బిల్లులను ఖర్చులను వేసినిగాని వివాదాంశములను లేగూడదనియు ప్రభుత్వమును మాత్రము నడుపుకొనుటకు తగినవాని నుపపాదించి డిక్రీ పొందవలె ననియు పట్టుకొని ప్రభుత్వభాగ్యమును చెల్పి సభను చాలించిరి.

(అ సో సి యే లు డ్ వ్రె స్సు)

డిల్లీ, మార్చి 8:-

నేడు భారతశాసనసభ అపూర్వమై ఖరీదీ వాల్చెను. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు ఖర్చుచేయుటతోను గాంధీజీపీఠాన ప్రేక్షకస్థానముల పూర్తిగా నాక్రమించి యుండిరి. స్ట్రీలస్థానములను సుప్రసిద్ధ ప్రేక్షకస్థానములను క్రిక్కిరిసియుండెను. నేడు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు సభవిడిచి వెడలిపోవుదు రని ఆత్మతృప్తిగాను ప్రకటించెను. పండిత మోతీలాలుగారు జిన్నాగారును తమతమ ప్రకటనములు గావించెదరని తలంపబడెను. ఎక్కికూటిపు కౌన్సిలు డిమాండుపై చర్చను ముందు జరుపుటకు ప్రయత్నములు విఫలమగుటవలన మొదటవచ్చు కష్టముగ్రాంటునే త్రొసివేసి ప్రభుత్వ నిర్మాణమునెడ ససమ్మతి తెల్పెదరు.

* *

అసెంబ్లీలో నత్యంతోత్సాహము ప్రబలియుండెను. ఎక్కికూటిపు కౌన్సిలు డిమాండు వచ్చి చర్చించి ప్రభుత్వవిధానముపై చర్చయు గలిసి అసమ్మతి తెలుపురకును యిలావల నున్న డిమాండులన్నియు 27 వరకును వానిమీద చర్చనాపవలె నని జిన్నాగారు పాపాదించిరి. సో అలెక్జాండరు మడ్డిమనగా రీమార్కు మాడచని ఆక్షేపణ చెల్పిరి. అధ్యక్షుడు ప్రభుత్వకార్యక్రమ నివసములలో ప్రభుత్వమువారే కార్యక్రమమును నిర్వహించెద రనియు, ఒక ఉపపాదనము గావించబడి నపుడుమాత్రమే సభయొక్క సాత్తననియు జెప్పిరి.

అందుచేత జిన్నాగారి యుపపాదనము సక్రమము గాక పోయెను.

కాని జిన్నాగారు ఎక్కికూటిపు కౌన్సిలు డిమాండు వచ్చు వరకును యిలావల నన్ని డిమాండులనును ఆవిశేయంబునని ఒక్కొక్కటి వచ్చినపు డుపపాదించవచ్చునని చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి విషయమున సక్రమమార్గము నవలంబించిన బాగుం డేదీనిన అధ్యక్షుడుచెప్పెను. అందుచేత జిన్నాగారు కష్టము డిమాండు చర్చనాపవలెనని యుపపాదించెను. మడ్డిమనగారు ప్రభుత్వతరమువచ్చు జిన్నాగారు కష్టనివారణ జరుగకున్న పైల నిరాకరించు వద్దతి నవలంబించునెడల యీ కష్టము డిమాండు వచ్చినపుడుమాత్ర ములు జేయవచ్చునని చెప్పిరి. (స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుల హర్షము)

మోతీలాలుగారు మొదలు యే డిమాండు వచ్చినా తమ పక్షమున కొకటియని చెప్పిరి. వారిపక్షము జిన్నాగారి యుప పాదనముపై తలస్థముగ నుండును. అందుచేత జిన్నాగారియుప పాదనము ఓడిపోయెను. 48 మంది ప్రతిపాదులగు 29 మంది అనుకూలముగ నుండిరి అంతట పండిత మోతీలాలు ప్రతి డిమాండు విషయమునను తమ పార్టీ అభిప్రాయమును వివరింప లేచిరి. పాలుగారు కష్టముడిమాండును త్రొసివేయుటకు వోటు జేయుట లేదని చెప్పుటవలన ఇండిపెండెంటు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులతో గలిసి వోటుజేయక పోయెను. ఇంకొక కానిష యమేమియు లేలేదు. కాని అన్ని పార్టీలను స్వరాజ్య ఇండి పెండెంటు, గవర్న మెంటు పక్షములు లేవు తమ పన్నాగముల క్షమించెడి. ముఖ్యము ప్రభుత్వపక్షమే విజయము గాంచ వచ్చును. ఎందుచేతనగా స్వరాజ్యపక్షమువారు తలస్థముగ నుండుటవలన ఇండిపెండెంటు అపజయము గాంచిరిగాన ఇండి పెండెంటు తలస్థముగ నుండుటవలన స్వరాజ్యపక్షమువారు వెడలిపోవు లోపుల నపజయము గాంచవచ్చును.

పండిత మోతీలాలు స్టేటుమెంటు గావించిన పిదప స్వ రాజ్యపక్షము వారందరూ వెడలిపోయిరి. ఇటుల లేచిపోవుట వలన ప్రభుత్వనిర్మాణ మభివృద్ధి గాదనియు, అందులకు సక్రమ కార్యవిధానమే తోడ్పడుననియు సోమడ్డిమనగారు నుడిచిరి.

అధ్యక్షుడు సభను మరునాటివర కాపివేయును భారత ప్రభుత్వశాసనము ప్రకారమే ప్రజాప్రాతినిధ్యము వహించుటలేదని చెప్పిరి.

వివరములు

డిల్లీ, మార్చి 8:- నేడు అసెంబ్లీలో అసాధారణ పరిస్థితు లువలనయెను. సంగతి సందర్భము లనుకొన్నటుల సంగత లేదు. ప్రేక్షకుల స్థానములందు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులు తెల్లటోపీల వా రుండిరి. ఇతర ప్రేక్షక స్థానములు పెట్టెలన్నియు క్రిక్కిరిసి యుండెను.

సభయందు చర్చిపక్షములవారును వారి వారి పన్నాగముల బహుమందిరి. ఇండిపెండెంటు కష్టనివారణ గావచ్చు సమై నిరాకరించు సిద్ధాంతము సోపానక పోవుటవలన కష్టము డిమాండును త్రొసివేయు నిష్పములేక స్వరాజ్యపక్షము వారితో గలిసి ప్రభుత్వవిధానము నెడ ససమ్మతి చెల్లుటకు గాను ముందు ఎక్కికూటిపు కౌన్సిలు డిమాండుపై చర్చగావలె నని కోరిరి.

సో అలెక్జాండరు మడ్డిమన ప్రభుత్వ విధానముపై ససమ్మతి 28 వ డిమాండుపై వలెనే దీనిమీదగూడ లేవచ్చునని చెప్పిరి. అధ్యక్షుడు దానిని త్రొసివేసెను.

అంతట జిన్నాగారు కష్టము చర్చ గావలెనని యుప పాదించెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు తలస్థముగ నుండిరి. మెక్స్ యిలు, హాసనీగారులు యివిధానమున కసమ్మతి చెప్పిరి. అందుచేత జిన్నాగారి యుప పాదనము త్రొసివేయబడెను. 48 మంది ప్రతిపాదులగు 29 మంది అనుకూలముగ నుండిరి. ఇండిపెండెంటు కష్టముగ్రాంటును త్రొసివేయుట కిష్టపడలేదు.

మోతీలాలు ప్రకటనము - స్వరాజ్యపక్షము వెడలిపోవుట

అంతట పండిత మోతీలాలుగారు లేచి తమ పార్టీపక్షమున ప్రకటనము గావించి కాంగ్రెసు కక్షరవు నాచరణలో బెట్టెదమని చెప్పిరి. సహకారము జేసెననున్నపుడు ప్రభుత్వమువారు వద్దని వారిని అనుమానపరుప గోరిరి. అందుచేత వారు 1.20 గంటలకు సభవిడిచి పోయిరి.

హాంమెంబరు సో అలెక్జాండరు మడ్డిమనగారు తాను జేకేక్షమును గోరు వాడై యిటుల నిర్ణయ కాంక్ష చే గాక, నిర్మాణస్పష్టిచే జేకాభివృద్ధి జరుగునని నమ్మెదనని చెప్పెను. (వినుతువునుడు) వీరలు నిర్మాణోద్దేశ్యముతో గాక నిర్వహణోద్దేశ్యముతో వచ్చిరి.

ప్రభుత్వమువారు బాతీయవాంఛితమును నీచభావముతో త్రొసివేసినందులకు పండితమోతీలాలు విచారమును చెప్పెను.

అధ్యక్షుడు పట్టుకొని సభనుండి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వెడలిపోవుటతో భారత చట్టము ప్రకారమే ప్రాతినిధ్య సభగ నుండజాలదని జెప్పిరి. ఇప్పుడది ప్రభుత్వనిర్మాణముల డిక్రీలను రిజల్యుట్టుజేయుటకు మాత్రము వసివిచ్చును. ఈఅసెంబ్లీ వలన ప్రయోజన మేముందునో ప్రభుత్వమువారే విచారించుకొ

నవలయును. కాని ప్రభుత్వమువారు వివాదాంశములను యి వివాదలేగూడను. అట్లు చెప్పినయెడ సభను అంతటేకుండ ఆపి వేయుటయో లేక యేయుపపాదనమునుగాని అసెంబ్లీవోటుకు పెట్టుకుండుటయో జరుగవలసివచ్చును. సభయందలి వాతావరణమును గమనించి ఆయన నేటికి సభ చాలించెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

నేడు భారత శాసనసభయందు దిక్రీలపై ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను:—

సో చార్లస్ ఇన్సు హాసనీగారికి ప్రభుత్వతరమువచ్చు యి ప్ల డు రె యి లే యి ల లో క్రిం ది యువ్యో గ ము లందున్న వారి విద్య పై యువో గములకు చాలదుగావున యికముందు స్టేటు రెయిల్వేలలో పనిలోనికి జేర్చుకొనుటగూడ కనీసము విద్యావాసన యెంత వరకుండవలయునో నిశ్చయింపవలెనని ఆలోచనలో నున్నదని చెప్పిరి.

వాణిజ్యాంగ సభ్యుడు అమరనాథదత్తుగారి ప్రశ్నకు ప్రభుత్వతరమువచ్చు సెంట్రలు అడ్వైజరీ కౌన్సిలుసభయొక దానిలో ప్రావిన్సులు సర్దుకును సర్దుచేయవలెననువిషయము రాబడెననియు, యీ విషయమింకను ఆలోచనలో నున్నదనియు జెప్పిరి.

సో జేవిను ద్రే, గయప్రసాద సింగుగారికి, పత్తుత్తర మిచ్చును కేనడాప్రభుత్వముపార్ల మెంటులోనొకతీర్మానమును లోకలో బహుబద్ధితో బాధ్యత లేకుండ జేసికొనుట కుపపాదించిన విషయము తెలియజేసెనని విచారించబడునని యు జెప్పిరి.

అమెరికాలో భారతీయులకు వాస్తవ్య పు హక్కు ల నొసంగుట వద్దాయను విషయము ఆలోచనలోనున్నదనిహాం మెంబరు ఆ సభ్యునకే చెప్పిరి.

రంగయ్యగారు రనేక ప్రశ్నల నడుగగా భోరు గారు ప్రభుత్వతరమువచ్చు గమలయంత్రములు ఆమెవములకు గమలు పనుల బిల్లులో ప్రవచనము విరివిగనుండి పరిశ్రమల నిర్మితిని ఆవిరించియుండు నని చెప్పిరి. భారత ప్రభుత్వము గతవత్సరము కోరినదాని మీద బిల్లుమాటుల మార్చి ఆసియా నానులు, నేటివులు అనిప్రత్యేకముగ చెబువలేదు. ప్రభుత్వమువారివధ్య నింకను యీవిషయమై వ్రాసిరిగాని ఉత్తర ప్రభుత్వతరముల ప్రచురించు స్థితిలో లేదు.

రంగస్వామిగారికి భోరుగారు ప్రభుత్వతరమువచ్చు మద్రాసు ల్యాండు రెవిన్యూ బిల్లును మార్చి భారత ప్రభుత్వము మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు వ్రాసిన విషయములకు ప్రభుత్వతరము రాలేదని చెప్పిరి. రాష్ట్రీయ శాసనసభయందు అసలుబిల్లును ప్రవేశబెట్టులోపల మద్రాసు ప్రభుత్వమును భారత ప్రభుత్వమును ల్యాండు రెవిన్యూ మీద ప ను న్న ల విచారణ సంఘసభలలో ఆలోచింపబడును.

స్టేటుకౌన్సిలు స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు లేచివచ్చుట

డిల్లీ, మార్చి 8:- నేడు స్టేటుకౌన్సిలులో మొదటి రెండు డిర్క్టరులును సేట్ గోవిందాను, రామదాసు పంతులు గారు రలపేరనుండెను. ఆసభ్యులను పిలువగా వారువానినుపపాదించుటలేదని చెప్పిరి. తరువాత స్వరాజ్య పక్షసభ్యులు రిసంసి అధ్యక్షునకు కలవంచి బైటికి వెడలిపోయిరి.

* * *

అధ్యక్షుడు పట్టుకొని ప్రసంగము (ప్రత్యేకవిలేఖరు)

డిల్లీ, మార్చి 8:- గొప్ప పట్టుకొని భారతశాసన సభను లేపలేదని కాపివేయుచు నీకింది విషయం ప్రసంగించెను:—

ఈసభయందు అధిక సంఖ్యాక పక్షము వెడలిపోవుటకు గర్హన పరిస్థితుల నవలంబించితిని. ఇట్టి పరిస్థితులలో మెలకువతో ప్రసక్తించి పన్నాగముల పన్ను సేవల నింపను స్థితి తొలగిపోవునో పోదో అవిషయమై అధ్యక్షు డభిప్రాయమును నలుప నక్కరలేదు. అయితే భారత ప్రభుత్వశాసనముద్దేశించి న ప్రకారము యీసభ ప్రాతినిధ్యము నికమీద వహింపజాలదు. ఇకమీద నియ్యది ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకుల డిక్రీలను రిజల్యుట్టు జేయుటకు మాత్రమేనుండగలదు. ఇట్టి సభ సెంటికాలముపయోగించెదరో ప్రభుత్వమువారు తీవ్రముగా నాలోచింపవచ్చును. అది ప ని కే యి వ లె న న్న యె డల ప్రభుత్వమువారు తమ బాధ్యతలను నిర్వర్తించి పరిపాలకమును కొనసాగించుట కవసరమైన యుపపాదనములనే జేసలయును

గాని వివాదాంశములను తేగూడదు. భారత ప్రభుత్వశాసనము నిర్మించిన య త్రేమును దేశములో ప్రజలకు ప్రతిపాదించునగును దునటుల పనిజేయునట్లు జూచుట అధ్యక్షుని విధియైయున్నదని ప్రభుత్వమునకు జ్ఞాపకము జేయుటవసరము. అందులకు సభ నిష్పత్తి వచ్చినంతకాల మాసివేయుటకుగాని, సభయం దే యుప పాదనమునైన వోటుకు పెట్టుకుంటుంటుగాని తగిన అధికారములు అధ్యక్షునకు గలవు. కాబట్టి అధ్యక్షు డిట్టి ఆసాధారణాధికారముల వినియోగించుట కవసరము లేకుండ ప్రభుత్వము వారు పనిజేసెదరని నమ్మకము. ప్రస్తుతము సభియున్న స్థితిలో సభా కార్యక్రమము నిర్వహింప నిలిపివేయుచున్నాను. మరల రేపు 11 గంటలకు సమావేశమగును.

పటేలుగారి మాటల కర్థమేమి?

స్వరాజ్యపత్యేతర అనధికార సభ్యుల ఆందోళనము ఢిల్లీ, మార్చి 8:—పటేలు గారు భారత శాసనసభను ఆ పువల తేయుచు దెప్పిన మాటలయిన అనధికార స్వరాజ్యపత్యేతర సభ్యులు, యూరోపియను అనధికార సభ్యులు వైస్రాయ హోటలులో సమావేశమై సేను చర్చించిరి. ఈ సమావేశము ప్రైవేటుగ జరిగెను. పటేలు గారున్నమాటలు వారలకు వర్తించునని వారుతలంచుచున్నారు. కారణమేమనగా స్వరాజ్యపత్యేతరసభ్యులు పెడలిపోవుట వలన సభప్రజాప్రాతి నిధ్యముననుపొంపకుండ పోయె నని అధ్యక్షు డిట్టి ప్రాయ బడెను. ప్రభుత్వము వారు యీ సభ ప్రయోజనకారిగనుండవలయునా వద్దాయను విషయమై ఆలోచించుకొనవలెనని పటేలుగారున్నమాట ఆక్షేపణీయముగ నుండెనని భావింపబడెను. కారణము స్వరాజ్యపత్యేతర సభ్యులైనను సభయందు సభ్యత్వమును పదులకొనలేదు. ఈసమావేశమున జరిగిన చర్చయందు జిన్నా, రంగాచార్యులు, పాలు, సర్ హెన్రీస్టాన్లెయ, సర్ డార్జింగ్స్టోగారులు మున్నగువారు పాల్గొనిరి. తుదకు జిన్నా, హైదరు, సర్ విల్సన్లీకీ, సర్ హెన్రీస్టాన్లెయ, జోషి, రామచంద్రరావుగారు గల కమిటీ నియమింపబడి పీఠ పటేలుగారి యింటికిపోయి ఆయన ప్రయోగించిన మాటల కర్థమేమియో తెలుపవలెనని కోర నిర్ణయింపబడెను. రేపుకమిటీ రూములో అనధికార సభ్యుల సమావేశము జరుపబడి ఆనెట్టి సమావేశములోపల నెట్టి వైఖరిని వహింపవలెనో నిశ్చయించెదరు. ఇంకను యేమేమిజరుగునో యని యెదురుజూచుచున్నారు. ప్రభుత్వవిధానమున విమనుస్థితి జనించుటల దోచుచున్నది. (అ. ప్రె.)

కర్నాటక సమవాయము

బొంబాయిలో సభ
బొంబాయి, మార్చి 8:—నిన్నను కర్నాటక లోకములు శాసనసభ్యులుగూడ సభిజేసి దేశమునందనేకచోట్ల పొన్న వారిని కర్నాటకము మాట్లాడువారి నందరను ఒకటి జేయు విషయమై చర్చించిరి. కొంతి చర్చ యైనపిదప కర్నాటకలను రాజకీయ విజ్ఞాన సాంప్రదాయములబట్టి ఒకటి జేయు విధానమున తయారు జేసి బళ్లారిలో మే 8 వ వారములో సమావేశముగానున్న సమవాయ సభయెటులునుచుటకొక ఉపసంఘము నియమింపబడెను. (అ. ప్రె.)

పైటు కౌన్సిలు ఎన్నిక

పంజాబు సిక్కు అధ్యక్షి
లాహారు, మార్చి 8:—సర్దారు జోగింద్ర సింగ్ స్థానే పంజాబు సిక్కు నియోజకవర్గ పక్షమున పైటు కౌన్సిలుకు సర్దారు శివదేవ సింగ్ ఎన్నికొనబడెను. వీరికి 176 వోట్లు వచ్చెను. వీరితో పోటీ జేసిన సర్దారు గులాబు సింగ్ కు 96 వోట్లును, మూడవ అభ్యర్థి దిలీప్సింగ్ కు 45 వోట్లును వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

మాన నష్టపు దావా

2 నెలలు శిక్ష
హైదరాబాదు, మార్చి 8:—పార్లమెంటు జిల్లా కార్ పోలీసు డెప్యూటీ నూపరిండెంటు తేజుమలు గారు దెచ్చిన మాననష్టపు దావాలో అదివరకు కొలాభతు పక్షమునందున్న మార్చియపాండ్లీగారికి మీర్ ప్రాథ్లాను డెప్టికల్క్లరు రెండు నెలలు విడిభైరువిధించెను. (అ. ప్రె.)

గుంటూరుజిల్లా వోటర్ల మహాసభ

బాపట్లలో మార్చి 14 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు శ్రీ సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరుగును
అందరును తప్పక రావలెను.

ఢిల్లీలో అగర్వాలా హిందూమహాసభ

ఖద్దరు ప్రదర్శనము
గంటకు 800 గజములకంటెన 12 కాంటుల నూలు వడక గల ఓస్కాకుగారిని ఖాదీ ప్రతిష్ఠాసాగారు ఢిల్లీకి పంపిరి. చాల రకముల ఖద్దరుబట్టలను గూడపంపిరి. హిందీలో లాంతసుబొమ్మలతోగూడ ఉపన్యాసముల నిర్వహించుటకుగూడ సేర్పాటుచేసిరి. రాయీగానా పరిశ్రామికప్రదర్శనము
చయజాప్తూరులో జరిగిన రాయీగానా పరిశ్రామిక ప్రదర్శనమును శ్రీయుత సతీశ్వాసుగుప్త ఖాదీప్రతిష్ఠాసాగారు ప్రారంభించుచు ఖద్దరును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. “విదేశ బట్టలనుకొనుట నిమిత్తమున మనదేశమునుండి ప్రతిసాలనను 80 కోట్లరూపాయలు విదేశములకు పోవుచున్నవి. భారత దేశమున ప్రతివంట విస్తారముగా నున్నది చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును పిల్లలును గూడ పనిపాటులు లేకుండ బాధపడుచున్నారు. చేతివగ్గుములు గూడ పనిలేక మూలబడియున్నవి. అట్టివో మన దేశమున ప్రతి పరిశ్రమను రూపుమాపినవారి వ్యవహారము యిప్పటికిని మన దేశములు విదేశబట్టలనుకొనుచుండుట చాల విచారకరము. 100 ఏండ్ల క్రితము ప్రతి గ్రామమునను ప్రతి యింటను రాట్టములు మ్రోనుచుండెడివి. మరల నా పనికొనసాగినచో గ్రామములకు నూతన జీవకళయేర్పడగలదు.” అని దాడును ప్రకారమడిచిరి.
సురేంద్రనాథమల్లికుగారు
పీఠ జూను నెల 12 వ తేదీన స్త్రీ మరులో ఆంగ్ల దేశమునకు బయలుదేరెదరు. ఈలోగా ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిని బాగుగా పరికించుచున్నారు. హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ బాగుగా గ్రహించుటకు డక్కా, రాజనాయి, మూర్త దాబాదు, మున్నగు చోట్లనువైదెదరు. బొంబాయిలో కొన్నిరోజులుండి తన పక్షమువారగు డెల్వీ పరంజపాయి గాడ్ల మున్నగువారితోను పిల్లెనవో యితర పక్షములవారి తోనుగూడ మాటలాడెదరు.

కలకత్తా కార్పొరేషనులో కొన్ని ప్రశ్నలు
1. మ్యునిసిపలు మాన్యూయల్లో దుకాణములను పెట్టుకొనినవారిలో పార్టాలు జరిపినవారిలై సెన్సెలను రద్దు చేయవలెనని వెనుకటి జనరలు కమిటీవారు తీర్మానించిరి?
2. గత ఆదివారమునాడు హరీజులు జరుపవలెనని మేయరు నూచించెనా లేక అధికారమిచ్చెనా లేక ప్రకటించెనా?
3. ఆది జరిగినదా?
4. ఈ సందర్భమున లైసెన్సులేషన్ రద్దు చేయబడెనా. అని డబ్ల్యు. హెచ్. పిల్చుగారు ప్రశ్నించెదరు. (కలకత్తా సక్సీయ విలేఖరి తంతివార్త.)
ఈ నెల 10 వ తేదీని ఢిల్లీలో అఖిల భారత మార్వారి అగర్వాల మహాసభకు సంబంధించిన ఖద్దరుప్రదర్శనమును లాలా జలపతిరాయగారు ప్రారంభించెదరు. ఆది విపులముగా ప్రదర్శనము (జిమునుస్ట్రేమను) జరుగును. ఒక ఆంధ్రమహిళా మణి నూరునంబరును మించిన నూలు వగుకును. బేహారు నేత పని వాండ్రు పసుపుగంను బట్టలను సేయుచును. రాజపుటానునుండి కోకటి నేత పనివాండ్రువచ్చి 4 గజముల పెడల్పుగల బట్టలను (144 అంగుళములు) నేసి చూపెదరు. డక్కానుజిల్లులు గూడనేసి చూపించబడును. చాలమంది దుకాణదారు లిడింగరక దుకాణములను ఏర్పాటు చేసుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

కాశ్మీరమహారాజు విందు
జమ్ము మార్చి 7:—రాజులిల కోత్సముల సందర్శనము నవచ్చిన యూరోపియనులకును భారతీయులకును గౌరవపూర్వముగ నిన్న విందుపండుగ గావింపబడెను. వచ్చినవారిలో సర్ మార్క్సం హెయిల్ యుండెను. మహారాజు సుప్రసిద్ధులగు అతిథులు వచ్చినందులకు కృతజ్ఞతనుదెల్పి రీడింగు దంపతులును బర్దవుడు దంపతులును రానందులకు విచారము దెల్పిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ

స్వరాజ్యవాదుల పరోక్షమున యిండి వెండెంటు పక్షవైఖరి

బాపలా హత్యకేసు సందర్భమున ప్రభుత్వమునకు లభించిన సంగతులను ప్రకటింప నిరాకరించుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)
బడ్జెటుపై నోటింగు
బొంబాయి, మార్చి 8:—బొంబాయి శాసనసభ సమావేశమగుటకు ఒకగంట పూర్వము బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్యవాదులు సమావేశమై, శాసనసభనుండి కడలిపోకలయునని డిల్లీనుండి బంపబడిన ఉత్తరపు ప్రకారముగ నాడు వారు శాసనసభకు హాజరు కాకుండుటకు తీర్మానించిరి. శాసన సభ ఆరంభముననికి స్వరాజ్యవాదు లెచ్చటను శాసనసభయందు గన్నించలేరి. శాసన సభ స్వరాజ్యపాటీతో గలసి పనిచేయుచున్న స్వతంత్రపక్షము స్వరాజ్య పక్షమును అనుకరించి శాసన సభనుండి రాలేదు. శాసన సభ కార్యక్రమముందు పాల్గొనుటకు వారు నిశ్చయించిరి. బాపలా హత్యకేసునకు సంబంధించిన కాగితములు

బాపలా హత్య సందర్భమున బొంబాయి పోలీసు శాఖ నూపరిండెంటు జె. ఫ్రీక్షుగారు గాని లేక యితర ప్రభుత్వ అధికారులుగాని తయారుచేసిన రిపోర్టులు నోట్సు లేక నేటు మెంటులు ప్రభుత్వము ప్రకటించునాయని జి. వి. పటేలుగారు ప్రశ్నించిరి. కాగితముల ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వ హంగీకరింపదని జె. ఎల్. రియగారు సమాధాన మిచ్చెను.

బడ్జెటుపై నోటింగు
ప్రజాకోగ్య వైద్య శాఖల నిమిత్తము చర్చ తేకుండ గ్రాంటులు నీయబడెను. వ్యవసాయశాఖ గ్రాంటునుండి ఒక్కరూపాయి తగ్గించ వలసినదని శివదాసిని గారు తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. నూతన విజ్ఞాన పద్ధతుల ప్రకారము కృషి, వలులకు వ్యవసాయపద్ధతులు బోధించుట అవశ్యకమని సభ్యుడు డెల్వెను. మాదిరి వ్యవసాయ కేరీలు వారతము స్థాపించుట అవశ్యకమని ఖానుబహదూరు జి. బి. కూపరుగారు దెప్పిరి. వ్యవసాయాభివృద్ధినిమిత్తము 27లక్షలు బొంబుగ చాలదు. వెనుకటి కంటే సగముగ వ్యవసాయ శాఖ యందలి ఉద్యోగములు బ్రాహ్మణేతరులకు నీయవలయునని పిండిగాంగోరిరి.

వ్యవసాయ శాఖ గావించిన అభివృద్ధి ఫలితముగ వ్యవసాయదారుల ఆదాయము సుమారు 20లక్షల వరకును బెరిగెననియు వేరువేరుపెంటులతో ప్రభుత్వము పరిశోధన గావించుచుండెననియు, లాభకరమగు పెంటలను ఉపయోగించ వలయునని శాఖకర్తకుల ప్రబోధించు చున్నదనియు మంత్రిదెవ్వానీ గారు సమాధానమిచ్చిరి. తీర్మానము ఓడిపోయెను. డిమాండు ఆమోదింప బడెను.

నాభా మహారాజు ప్రభుత్వభిక్షపై నభిప్రాయములు

(శ్రీ ప్రెస్ తంతి)
డల్లీ, మార్చి 7:—నాభా మహారాజుకు ప్రభుత్వమువారిచ్చిన ఆలవెన్సు గూర్చి శ్రీ ప్రెస్ పంపినవార్తపై మహారాజుగారిట్లు తంతివార్తబంపిరి:—నేనేమియును త్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపుటలేదు. చెక్కును అసమ్మతిదెల్పుచు నంగీకరించితిని. ఇంకను ఆ విషయమై యుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపవలసి యుండును.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ఎన్నుకొను డు

చెన్నపురి పౌరుల బహిరంగసభ

అ. భా. బా. ఉపసంఘ నిర్ణయముల బలపరచుట

“అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమువారు గావించిన నిర్ణయముల నీసభవారు హృదయపూర్వకముగా నామోదించుచు, నిర్ణయముల నాచరణయందు పెట్టుట కవసరమును చర్యలను వెంటనే తీసుకొని ప్రచార మొనర్చవలసినదని రాష్ట్రవాసులందరిని గోరుచున్నారు.” అను తీర్మానము నిన్న సాయంత్రము తిరువల్లి క్లబ్బి సమద్రుట ట్టుడున జరిగిన చెన్నపురి పౌరుల బహిరంగసభయందే గ్రహింపఁ గ నంగీకరింపబడెను. శ్రీమాన్ ఎ. రంగసామి అయ్యంగారి సభ కధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడెను.

అభ్యర్థులు

అభ్యర్థులు ప్రథమమున నుపన్యసించుచు, స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలందు ప్రవేశించిన తరువాత జాతీయోపసంఘములను రెండు పర్వాయములు ప్రభుత్వము వారికి నివేదించిన తేరంగము; ప్రభుత్వమువారు వానిని స్పష్టముగా నిరాకరించిన విధమున విస్తరించి చెప్పిరి. ఆయాశీయము లమితవినయ విసమముగా భావలొ డెలపబడెను. భారతకాసన సభయందలి అధికారేతర ప్రతినిధులందరను ఏకగ్రీవముగ వీనిని బలపరచిరి. అత్యధిక సంఖ్యాకుల బలముతో భారతకాసనసభ వీని నామోదించెను. భారతీయులకు వెంటనే ఎట్టి స్వాతంత్ర్య మొసగవలెను, తరువాత క్రమక్రమముగా నెట్టి స్వాతంత్ర్యము నొసగవలెనను విషయము దెలియక ప్రభుత్వమువారు చీకటియందు పులాడ వలెనని చెప్పలేదు. భారతప్రజా ప్రతినిధులును, బ్రిటిషుప్రభుత్వ ప్రతినిధులును కలసి ఒకబల్లనంద మోహిని, పరస్పరము సంప్రదింపకొని అవివరముల నిర్ణయించుకొన వచ్చునని దెలిపితిమి. ఇంతకంటె సర్వజనాంగీకారమును పడతి పురేమియుండగలదు. నైసికాఖిను, నాకాకాఖిను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు వెంటనే భారతీయుల పరమొనర్ప జాలరని మేమెరుగుదుము. అటులానర్చుటకు పూర్వము, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ నైసికవాదా బలమును పునర్నిర్మాణ మొనర్చుకొన వలసియుండును. అందుచేతనే ఆరెండు కాఖిలను భారతీయులపర మొనర్చుటకు కొంతవ్యయని నొసగితిమి. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ ఆయుధముల విసర్జించి, తనవద్దకువచ్చి దోగిలాగ్ని సహకార మొనర్చెదమని వాదనామొనర్చి, మితవాదులుగూడ అసాధ్యమని దెలిపిన ద్వం స్వ పరిపాలనను నిర్వహించువరకును తాను రాయలు కవిమను విషయము నేమాత్రమును దలపెట్టనని రీతింగ ప్రభువు నుడిచెను. కాని స్వరాజ్యపక్షము వారి జిత్తులకు లొంగిపోవువారు గారు. వారికి రాయలు కవిమనకర్తలేదు. ఈరాయలు కవిమనులు ఇప్పటికే చాల అధికముగ నున్నవి. వానినికను హెచ్చించుట మంచివని గాదు. వారికి కావలసినది, సార్వభౌమిని స్వరాజ్య వాదనము. వివరములను రొండుపేజిలు సమావేశ మున చర్చించుకొనగలము.

వట్టి ఆర్థాటమా?

అఖిలభారత జాతీయోప సంఘమువారు గావించిన నిర్ణయములు, సంపూర్ణముగా భారతజాతీయ మహాసభవారి తీర్మానము ననుసరించియున్నవి. జాతీయోపసంఘములకు ప్రభుత్వము వారిసగు ప్రత్యుత్తర మసంతృప్తి కరముగ నున్నయెడల స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసన సభల ప్రహసనమును వీడి వెలుపలికి రావలసినదనియు ప్రజాసామాన్యము నుద్బోధించి ప్రభుత్వముతో తుదివరకు పోరాడుటకు సిద్ధపడవలెననియు జాతీయ మహాసభ కాన్పూరునందు నిర్ణయించెను. ఈ తీర్మానము వట్టి బెడరింపు అనియు ఆర్థాటమనియు ప్రభుత్వమువారును తది తరులును అప్పుడు పరిహసించిరి. స్వరాజ్యపక్షము వారియెదుట నేవేవో విచిత్రమస్త్రపులనుంచి వారిదృష్టి నాకరింపగలనని, అధికార, ప్రతిష్ఠాగర్హాంధకారమున్నుడగు రీతింగ ప్రభువు దలంచెను. ప్రభుత్వమువారిప్పుడు తమ యవివేకము దెలిసికొని విచారించుచుందురు. రీతింగప్రభు విప్పటికే చాల భయోత్పాదకము చుండును. కాని అతని పరితాప మెవరికి గావలెను. మనశ్శాంతి స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమును త్వరితముగ సాగింపవలసియున్నది. జాతీయోపసంఘములకు రాజప్రతినిధి యొసగిన ప్రత్యుత్తరము స్పష్టముగా ప్రతిపాదముగనున్నదని జాతీ

యోప సంఘమువారు నిర్ణయించిరి. ఇక కాసనసభల వెలుపల నాందోళన మొనర్చవలసిన సమయమువచ్చినది.

ఇంకను కాసనసభలో నిలచుట ఘోరనేరము

భారతకాసనసభ యందాధిక పత్రమును నిరాకరించిన పిదప వెలుపలికిరావలెనుగాని అంతకు పూర్వమురా రాదని కొందరాజేపించుచున్నారు. కాని జాతీయోపసంఘములు నిరాకరింపబడిన పిదప నొకక్షణమైనను కాసనసభల యందుండుట కవకాశములేదు. తరువాత వారచ్చట నెంతకాలమునలచియున్న అంత ఘోరనేరము నొనర్చిన వారగుదురు. మనము తీర్మానముల భావమును దీసుకొనవలెను గాని పదములపట్టుకొని పెనగులాడ గూడదు. అందుచేతనే స్వరాజ్యపక్షము వారితోమందుగనే కాసనసభనుండి వెడలిపవచ్చుచున్నారు. భారత కాసనసభనుండి స్వరాజ్యపక్షము వారంద రొక్కొక్కమొడి వెడలిపవచ్చుట, అత్యుద్భుత దృశ్యముగ నుండగలదు.

ఆయాసమున వైరాగ్య ప్రవృత్తితో స్వరాజ్యపక్షము వారిచర్యకు గడగుచున్నారు. ఇతర కాంగ్రెసు అభిమానులును కాంగ్రెసు సభ్యులును గూడ తమకే కిక్కిరించి ఇందుకు తోడ్పడెదరని ఆశించుచున్నారు. కాసనసభలందున్న ఇతర కాంగ్రెసు సభ్యులుగూడ, నిందులకుతోడ్పడవలయును. అఖిలభారత జాతీయోప సంఘము, స్వరాజ్యపక్షేతరులకు కాసన సభ్యులుగూడ వెలిపకే రావలెనను సవరణ అంగీకరింపకపోవుటను ఎవ్వరును అపార్థ మొనర్చు కొనగూడదు. వారటు లానర్చుటకు కారణములు గలవు. స్వరాజ్య పక్షము వారిక్కరుమూత్రమే, తమంతదాము కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించు క్రమ శిక్షణమును శిరసావహించుటకు పూచినోసగిరి. ఇతరులెవ్వరు నటులపూచినోసగి యుండలేదు. అందుచే నితరులను తమయొక్కతరులప్రకారము నడచుకొనవలెనని గోరుటకు తమకెట్టి హక్కును లేదని జాతీయోపసంఘమువారు రెంచిరి. అంతియగాక వారితర సభ్యులు కాసనసభలవద్దలి రావలసినదనిగోరియుండి రనుకొనుదు. ఇతర సభ్యుల కొరకును గౌరవింపని యెడల జాతీయోపసంఘమువారి గౌరవమునకు భంగకరముగనుండును. అకారణముగ నిట్టి యపాయమును కొనితెచ్చుటకు జాతీయోప సంఘ మిష్టపడలేదు. జాతీయోపసంఘమువారుటల గోరియుండినను, ఇతరులకదియా గ్రహకారణముగాగలదు. ఇందుచే వారాపవరణను నిరాకరించిరి గాని కేరొక యభిప్రాయముతోగాదు. కాంగ్రెసుపై సభిమానముగలవారు ప్రత్యేకముగ నటుల ఆహ్వానింప నపునరుమలేయే వెలుపలికి రావలెను. కాసనసభయందొకను నిలిచియుంప రాదని జాతీయోపసంఘము తీర్మానమొనర్చుటయే వారట్టిచర్య నవలంబించుటకు తగుకారణముగ నుండవలెను.

సంయుక్తజాతీయవాదులు

చెన్నపురి కాసనసభయందు సంయుక్తజాతీయవాదులు కాంగ్రెసు క్రమశిక్షణను సంగీకరించుటకు నిశ్చయించుకొనుట చాల సంతోషదాయకము. జాతీయోపసంఘమువారి యాహ్వానము కొరకు వీరెరురుమామండరిని నమ్ముచున్నారు.

ఇంతవరకు, స్వరాజ్యవాదులకును, బహిష్కారవాదులకును, ఇతరపక్షములవారికిని పరస్పరకలహములతో సరిపోయినది. కాన్పూరు జాతీయమహాసభ స్వరాజ్యపక్షమువారికిని బహిష్కారవాదులకును విభేదముల బోగొట్టి ఏకమొనర్చెను. ఇకమీద దేశమందన్ని పక్షములుగూడ నిట్టియొక్కతతోడనే స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమును సాగించుదురని నమ్ముచున్నారు. ఇట్టివల కొందరు జప్తిను వాదులు నాల్గొకల చందా చెల్లించి కాంగ్రెసుకందని ప్రవేశించి, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ప్రతిపాదముగ పోటీజేయుటకు యత్నించుచున్నటుల వదంతులు వ్యాపించుచున్నవి. జాతీయ మహాసభ యందిట్టి కులభేదములు లేవు. అది జాతీయసంస్థ త్రావ్యాణేతర పక్షమువారిధిక సంఖ్యాకులుగ కాంగ్రెసునందు జేరి, కాంగ్రెసు విధానమును మార్చుటకు కుత్సింపనిండు. కాని వారు కాంగ్రెసును ప్రవేశించి రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను స్వార్థముకొర కుపయోగించు కొనగూడదు.

తిరిగి మహాత్ముని నాయకత్వము

అభ్యర్థులు ముగించుచు, అచిరకాలములోనే పూర్వపు అసహ యోధ్యను కార్యక్రమము గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద పునరుజ్జీవింపవలెనని నుడిచిరి. అప్పుడు ప్రత్యేక స్వరాజ్యపక్ష మంతరించును. అచిరకాలములోనే గాంధీ మహాత్ముడు భారతజాతీయ స్వతంత్రవాహినులకు నాయకత్వము వహించి స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ రంగమునకు నడిపింపగలడు. స్వరాజ్యపక్షమువారిప్పుడు కాసనసభల వదలుట తమాషాకరముగాదు. నిరంకుశాధికారవర్ధమునకు విచారము గలి

గించుటకుగాదు. కాసనసభలలో నిక చేయవలసినదేదియును లేక పోవుటచేతను- స్వరాజ్యపక్షమువారు అత్యధిక సంఖ్యాకులంగ కాసనసభల ప్రవేశించిననే తప్ప ప్రయోజనము లేకపోవుటచేతను వదలివేయుచున్నాము. (విమరుచినుడు) దేశమును స్వాతంత్ర్య సంరంభమునకు సిద్ధమొనర్చుటకు జేయవలసినపనియంతయును, గ్రామములందును, ప్రజలందునుగలదు గాని కాసనసభలలో లేదు. రాబోవుయెన్నికలందు బ్రికాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే కాసనసభలకు బంపుడు. కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లత్యధిక సంఖ్యాకులుగ కాసనసభలలోనికివెళ్లి తమ స్వపరిపాలనా వరతులను స్పష్టతరముగ దెలిపెదరు. ప్రభుత్వమువారు రెండు కంగీకరించినసరే. లేని యెడల తరువాతి కార్యక్రమము అందరకును దెలిసినదే.

సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు

“అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమువారు గావించిన నిర్ణయముల నీసభవారు హృదయపూర్వకముగా నామోదించుచు అనిర్ణయముల నాచరణయందు పెట్టుట కవునరమగు ప్రయత్నములను ప్రచారమును గావించవలసినదని చెన్నరాష్ట్రీయప్రజలను గోరుచున్నారు” అనుతీర్మానమును, చెన్నపురి కాసనసభ్యులకు సి. వి. వెంకటరమణఅయ్యంగారు రుపపాదించుచు, కొంత మంది ఈనిర్ణయములుబట్టి యార్భాటములని తలంచుచుందురని నుడిచెను. ఇది వట్టియార్భాటములైనవి లేక భారతజాతీయొక్క కృత నిశ్చయమైనవి రాబోవు ఎన్నికలయందు ప్రజలే నిర్ణయింపవలెను. క్రొత్త రాజప్రతినిధిగారు మనదేశమునందు దిగునపుడు ఒకజేబునందొక విధమును నుత్తరువులను మరియొక జేబుయందు మరియొకరకము వుత్తరువులను దెచ్చును. ఎన్నికలందు భారతదేశము తననిశ్చయము నెంత బలముగ దెలుపునో జూచి, అప్పటి కనుకూలమున వుత్తరువులను రాజప్రతినిధిగారు పైకిదీసెదరు. అందుచే ప్రజలొక్క కాంగ్రెసు సభ్యులనే కాసనసభల కెన్నుకొనవలెను. చెన్నపురి కాసనసభయందు సంయుక్త జాతీయ వాదులందరును 15 వ తేదిన కాసనసభనుండి వెడలిపవచ్చుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. (హర్షధ్వనులు) ఇంతవరకు మా డిప్యూటీ లీడరుగ నున్న సి. ఆర్. రెడ్డిగారు మాత్రము ఇంకను మాలోజేరలేదు. మరియొక రిద్దరు అటు ఇటు నూగులాడుచున్నారు. మొత్తము మీద ఇంతవరకు 30 మంది సభ్యులు కాసన సభనుండి వెడలి పోవుటకు నిర్ణయించుకొనిరి. (హర్షధ్వనులు)

శ్రీ పిల్లలమరి ఆంజనేయులుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు “మద్రాసు మెయిలు” పత్రిక 4 వ తేదీ వ్రాసిన సుపాదకీయ వ్యాసమందు “భారతకాసనసభలోను, స్థానిక కాసనసభయందును స్వరాజ్యవాదులు డాబుజేసి బెడరింపజూతు రనియు, రాబోవు ఎన్నికలందు ప్రజలనుముల నాకరించుట కేదైన సమోహనాస్త్రమును వేయ జూచుచున్నారనియు, కాసనసభలనుండి వెడలిపోవుట నాటకరంగమందు నటించుట వంటిదేగాని, అందువలన గలుగు ఫలితమేమియు లేదని” వ్రాసెనని బల్కిరి. అది నాటకరంగమందలి నటనయో, కాదో, నిర్ణయించవలసినవారుప్రజలు. ఇందులకుసమాధానముమీహాస్తములం దివిడియున్నది. ఈ సమాధాన మొక “మద్రాసు మెయిలు” పత్రికకే గాదు. స్వరాజ్యవాదులు సభను వదలివేసిన ఆ యవకాశమును గైకొనగలమని ఉద్విగ్ధులగు నుటకలువేయు ఇతర పక్షములవారికిని అదియే సమాధానము. స్వరాజ్యవాదులు సభనువీడిపవచ్చుట కారణమేమి? స్వరాజ్యపక్షము శిక్షణ, కట్టుబాటులకు లోనైనపక్షము గావున; తమపక్షమునకును, తమ నాయకులకును, తమ దేశీయులకును విశ్వాసపాత్రులగు నుండుట చేతనే వారు సభలనువీడి రానున్నారు. కావున సభలనువీడి వచ్చుట ప్రదర్శనమాత్రముగాదు. ఇట్లు సభలను వీడుట జాతీయ సందేశమున కనుగుణ్యముగ నర్తించుట. అందును మనము సభలనువీడిన తదితరులను మనల ననుసరింపక తప్పదను దృఢనిశ్చయముతో సభలను వదలుచున్నాము. (హర్షము) కాస స్వరాజ్య వాదులతో బాటు సభలను వీడివచ్చెదమని బల్కిన తదితరపక్షములవారు తమ వాదనముప్రకారమే వర్తించురని నమ్మెదను. మేము కాసనసభలందున్నను, వెలుపలనున్నను ప్రజలయభిప్రయమును, ప్రజల యాదేశము ననుసరించుచు పనిజేయుచున్నాము. కావున ఈ తీర్మానమును కేవల కరతాశముల మూలముననేగాక ఆచరణద్వారా పాలించి రాగల ఎన్నికలందును ఇచ్చే కార్యదీక్షను కలిగియుండవలెను” అని గోరిరి.

ఓ. కందసామి కెట్టిగారు:

మాట్లాడుచు దేశమందు గొప్ప సంరంభ మారంభము గానున్నదని బల్కిరి. కాంగ్రెసు కమిటి వారి నిర్ణయమును, తదనుసారము కాసనసభలందలి స్వరాజ్య వాదుల ప్రవర్తనయు నీ నాటకమందలి ప్రథమాంకముగ గైకొనవచ్చుననిరి. కడకు ప్రజలెల్లరు ఈనాటకమందు నటకులై

నాటకమును సాంఘికముగ ముగింతురనిరి. భారత శాసనసభయందు స్వరాజ్యపక్షమువారు గావించుచున్న రానున్న ఎన్నికలకు యుద్ధరంగమును సంసిద్ధము జేయుటవంటిది. ఇయ్యది భారత శాసనసభనుంచి చేతమునకు ప్రాకగలదు. కడచిన 50 సం॥లనుంచియు భారతదేశమును రాజకీయాంగోళన, స్వాతంత్ర్యోద్యమములు క్రమక్రమాభివృద్ధి నొందుచు నిరంతర పరిపాలనపై ధృఢమైయున్నవి. నేడు ఉద్యమబాధ్యత యంతయు ప్రజలపై గలదు. ప్రజలు మాంద్యస్థితిలో నుండగ తమ పలుకుబడిని చలాయించి యిచ్చవచ్చిన తెరంగన ప్రవర్తించువారి కాలముగతించి నది, నిరంతర పరిపాలనను మనకునుగలపంబంధమేమియో తెలిసికొనవలసినసమయ మాసన్నమైనది. (వినుతు, వినుతు) మాంటెగు గారు సంస్కరణముల పదుదేశముతోడనే, భారతీయులను స్వపరిపాలనా శిక్షణనొసంగు యభిప్రాయముతోడనే యొసంగి రని జెప్పవలెను. కాని అనుభవము తత్ప్రతిహతమైనది. మంత్రులు నిరంతరపరిపాలనను తిప్పటకు మారుగ తామే నిరంతర పరిపాలనకు లోబడిరి. సంస్కరణములకు పూర్వము నిరంతర ప్రభుత్వ మెంతటి శక్తిగలిగి యుండెనో నేటికిని సమధికశక్తిని గలిగియున్నది. దేశీయాశయమునకు ఢిల్లీయందు శంఖము పూరింపబడినది. ఇక నీజాతీయాశయస్ఫూర్తి గావించబడిన సాంఘిక సమస్యలను వానియంతట నవి తృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడగలవు. ఢిల్లీయందు గావించబడిన చర్య ప్రభుత్వమునకే గాక ప్రజలను పరీక్షార్థము గావించబడినది. ఆపరీక్షకు మీరు గావించు సమాధానముపై మన భావనకే నిర్ణయింపబడగలదు!! అని బల్లిరి.

జి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు:—తీర్మానమును బలపరచుచు గడచినసంవత్సరాంతముందు స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభలను వీడి రాదలచిరనియు, అప్పటికంచేత ఈతరుణము మిక్కిలి సమంజసమనియు బల్లిరి. స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభలను వదిలివేసిరి గావున నికమీదట దేశమునందు సంచారముగావించి, ప్రజలకు పరిశీతుల దెలియజెప్పి రాగలెన్నికలలో కాంగ్రెసువారిని మాత్రమే ఎన్నుకొనవలెనని బోధించుటవల్లకర్తవ్యము. స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలను వీడివచ్చిన సభలలోని కార్యక్రమమున కెట్టిభిన్నమును లేక అవిచ్ఛిన్నముగ జరుగగలదని కొన్ని ప్రభుత్వపక్షపాతిక లపుడే వ్రాయగడంగినవి. ప్రభుత్వమువారటి అభిప్రాయమునకు లోనైననో రాగల ఎన్నికలలో స్వరాజ్యవాదులే సభలనాక్రమించుకొని నిరంతర ప్రభుత్వవిధానమును బాసపరచుటయో, నాశనమొనర్చుటయో గావించి వారిదురభిప్రాయమును దిద్దగలమని నమ్ముచు న్నాను. ఆంగ్లేయుడెన్నటికిని మంచి మాటలతోలాంగవాడుకాదు. పశుబలసహస్వితము గాకపోయినను మానసిక శక్తిచే ఏకీభావముతో స్వరాజ్యసంపాదనార్థమై ప్రభుత్వముతోపాడ సంసిద్ధులమైన ప్రభుత్వము మరుక్షణముననే లొంగగలదు. గాంధీమహాత్ముని ప్రథమకార్యక్రమ మాచరణయందునుటకు తగిన పరిశీతులుగలుగుచున్నవి. ఇక నాయకులు, ప్రచారకు లెల్లరును గ్రామములనుజని వోలరులను ప్రబోధించి స్వరాజ్యవాదులకు రాగల ఎన్నికలలో విజయము గలుగజేసిన ప్రభుత్వమువారు స్వపరిపాలన మొసంగితిరుదురనిపల్లిరి.

పంతులు అయ్యగారు, రత్నసభాపతి మొదలియ్యగారు ను తమిళభాషయందు మాట్లాడుచు తీర్మానమును బలపరచిన పిదప సభ ముగింపబడెను.

బ్రహ్మరాగెడు స్కూలు:—ఈస్కూలు విద్యార్థులకు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రఫెసరు డిడేగారు తన తండ్రి శ్రాద్ధము దినమున నిన్నను ఫలములను మిఠాయి పంచిపెట్టిరి.

జగన్ మోహని

ఇది తలనూనెలకు రాడి. శిరోజములను ఆశ్చర్యముగా పెంచుటయే గాక నిగనిగలాడించి స్త్రీపురుషుల మిక్కిలి ఆనందింపజేయును. తలలో చుండునటుగొట్టి బుద్ధిబలమును పెచ్చించును. మెదడునకు చల్లదన మిచ్చును, కండ్లకు చలువ చేయును మంచి సువాసన స్నానముచేసినను వాసనపొదు. వెలచాక రు 0—12—0 పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం.

సింహబతా

అద్భుతమైన వీర్యవృద్ధిని బలమును శక్తిని కలిగించును. ఇందు గొప్పగొప్పజోషధములు శక్తివంతమైన, వీర్యవృద్ధినిచ్చు ఓషధులు చేర్చబడి యొక జమిందారుగారికి తయారుచేయబడినది. సదా యౌవనమును కాపాడును. దాంపత్యగుళిమిచ్చును. ముదిమిని పోగొట్టి, సింహబల మిచ్చును. వెల సీసా రు 0—0—0. అమ్మతరత్నాకరము 45 బందరుపేషి, మద్రాసు.

బొంబాయి శాసనసభ

ఐ. యం. యస్. ఉద్యోగము

లందు జాతిభేదములను జూపుట

నారిమనుగారు తీర్మానము నువసంహరించుకొనుట బొంబాయి, మార్చి 6:—ఐ. యం. యస్. ఉద్యోగములను రిజర్వు చేయుటగూర్చి ఇండియా దొరతనమువారు పంపిన సర్క్యులరు ప్రతిఘటించుచు కె. యల్ నారిమనుగారు తెచ్చిన తీర్మానము తిరిగి నేడు సభలో చర్చకు వచ్చెను.

తీర్మానముపై మాట్లాడుచు ఆర్థిక సభ్యుడు నారిమనుగారి వైఖరికి ఆశ్చర్యమును దెలిపిరి. కొంతమంది ఆంగ్లేయులు తప్పక సర్విసులలో అవసరమని సభ వారంగీకరించిరి. అట్టివో ఐ. యం. యస్. ఉద్యోగములలో మాత్రమేకాదు. కొంతమంది ఆంగ్లేయు లవసరమని అంగీకరించినప్పుడు లీ కమిషను శిఫారసులను కూడ అంగీకరింపవలసినదే.

జాధవు మంత్రిగారు చర్చయొక్క పూర్తి విషయమై అధికారతరుల అభిప్రాయములను ఇండియాదొరతనమువారికి తెలియజేయుచు నని చెప్పిరి. తన కోరిక అందువల్ల నేనెరవేరునని చెప్పినాం మనుగారు తమ తీర్మానము నువసరించుకొనిరి.

జోసెపు బాప్టిస్టాగారి ఫ్రాన్సే ఎన్నుకొనబడిన బాలు భాయిదేశాయిగారు నేడు ప్రమాణమును గైకొనిరి.

(అ. ప్రె.)

వైద్యసహాయము

బొంబాయి, మార్చి 6:—ఆస్పత్రుల విషయమున ఏర్పాటుచేయబడిన దానిబో తగ్గించుటకై నారిమనుగారు మరెయొక తీర్మానమును తేగా పరిపాలనను ఖండించుట కవకాశము చిత్తెను.

మంత్రి జాధవుగారు జవాబు చెప్పినతరువాత తీర్మానము వోటుకుపెట్టబడి ఓడిపోయెను.

వైద్యసహాయము నిమిత్తమై 45 లక్షలు కోరగా అందు 1 రూపాయ తగ్గింపవలెనని ఆర్. సి. సామన్ గారు సహపాదించిరి. నేటిపు వైద్యమునకు తగిన ప్రోత్సాహము లేదని ఊహదన.

దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారు యునానీ ఆయుర్వేదికు పద్ధతులకు ప్రభుత్వమువారు విముఖులుగా లేరని చెప్పిరి. వాటి విషయమై విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారికే ఐ. యం. యస్. ఆఫీసరును నియమించుట కుద్దేశించిరి. కాని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు నియమించిన కమిటీవారి లోపుననే రిపోర్టును తయారు చేసి యుండుటం బట్టి యు అదియే బొంబాయికి గూడ తగిన సామగ్రిని సమకూర్చుటంబట్టి యు ఆఫీసరును నియమించుట అవసరమని ప్రభుత్వము వారాయుద్దేశ్యమును వదలు కొనిరి. ఆయుర్వేదిక్ యునానీ వైద్యశాలల తగవున గ్రాంటుల కొరకు దరఖాస్తు చేసినయెడల ప్రభుత్వము వారట్టిదరఖాస్తులను మదరాసు లోవలెనే విచారించుటకు సంసిద్ధులైయున్నారు. (అ. ప్రె.)

స్వరాజ్య పక్షము-బెంగాలుసభ

నేన్ గుప్తాగారి స్టేటుమెంటు

కలకత్తా, మార్చి 6:—స్వరాజ్యపక్షమువారు అసెంబ్లీలో నుండియు రాష్ట్రీయ శాసనసభలనుండియు బయటికి రావలెనని ఢిల్లీ స్పెషలు కమిటీవారు తీర్మానించిన ప్రకారము స్వరాజ్య పక్ష నాయకుడైన నేన్ గుప్తాగారు 15 తేదీన బెంగాలు శాసన సభలో ప్రభుత్వము తరపున గ్రాంటుల డిమాండులు చేయబడనప్పుడు తామును అట్లే చేయుదుమని చెప్పిరి. స్వతంత్రజాతీయ వాదులలో చాలమంది అదివరకే రాజీనామా లొసంగియుండుటచే స్వతంత్రజాతీయ పక్షమునది బెంగాలు శాసనసభలో లేనయి స్వతంత్రజాతీయ వాదులలో పూర్వము 15 తేదీన తమలోనే చేరుదురనియు చెప్పిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు 15 తేదీన సభకువెళ్ల నక్కరలేదా, వెళ్లి లేచి రావలెనా యనువిషయము రేపొచ్చుంట్లో జరుగుపాక్షిక సభలో నిర్ణయింపబడును. (అ. ప్రె.)

ఆసియా వాసుల చట్టము

నెలెట్టు కమిటీ విచారణ

పాడినన్ రాయబారుల సాక్ష్యము

బొంబాయి, మార్చి 6:—హైదరాబాద్ రాయబారుల సాక్ష్యమును వినుటకు బుధవారమునాడు నెలెట్టు కమిటీవారు ప్రారంభించిరి మార్చి 5 తేదీన కేబులెన్ నుండి సి. యస్. ఆంధ్రాసుగాను తంతి చేయుచున్నారు. ప్రత్యేక విచారణకర్తగా ఆయనసాక్ష్యము 5 తేదీన తీసికొనబడెను. నివృత్తపాతబుద్ధి తోనే విచారణ జరిగినది. ఒకమోస్తరు మంచి అభిప్రాయమే కలిగినది.

రాయబారులు ప్రత్యేకగూడెము లేర్పరచు విషయమును భారతీయుల నింకికపంపు విషయమందును తమ ముఖ్య నూత్రములను వదలక పట్టుదలతోనే యుండిరి. ఆంధ్రాసుగారిని మొదటినుండియు నుండనిచ్చి తుదిసాక్ష్యముగా మరెయొక సాక్ష్యము తీసికొనిరి. మంత్రిగారు ల వారు జాగ్రత్తగా వినుచునేయుండిరి. ఆయన రెండవసారి సాక్ష్యము సోమవారము నాడు జరుగును. కాంగ్రెసువారికి నేమియు నిశ్చయింపలేదు. 14వ తేదీ సభలో నేదో కడపటి తీర్మానమునకు వత్తురు. ఇంతవరకు కొన్ని యభిప్రాయ భేదములు కలవు.

కార్మికపక్షము

శుక్రవారమునాడు రాత్రి కేపు కార్మికపక్షమును కలుసుకొన్నట్లుకూడ ఆంధ్రాసుగారు చెప్పుచున్నారు. వారు చాల ప్రతిహతముగ నున్నారు. వర్తమాన సభ్యులను ఖండించుచు ట్రిటోరీయా విషయ ఒకబాబు వ్రాసెను.

ఎమర్జెన్సీ కాంగ్రెసు మార్చి 14 తేదీన జూహాపెను బర్గలో సమావేశమై బహుళ నెలెట్టు కమిటీమందు సాక్ష్య మియ్యగూడదని అధికారరీత్యా తీర్మానించెదరని ఆంధ్రాసుగారు డెయిలీ మెయిలుకు ప్రత్యేకవార్త నంపుచున్నారు.

ఆంధ్రాసుగారు ఏప్రిలు 17వ తేదీకి బొంబాయికి వచ్చెదరు. (ఫ్రీప్రెస్)

తీర్మానిత ప్రధానందగారు

నూతనపత్రిక

ఆర్. నరేశు, బి. ఎ. 14, పల్లి యప్పనుపేటి సాహు కారుపేటనుండి యిట్లు వాయుచున్నారు:—స్వామి శ్రీధానందగారు "లిబరేటరు" అను పేరున ఆంగ్లవార పత్రికను డిల్లీలో ఏప్రిలు 1 తేదీనుండి ప్రకటించెదరని తెలుపగోరిరి. పత్రికోద్దేశము విధానము మున్నగువివరములు త్వరలో ప్రకటింపబడును. ఇతర సమాచారము తెలియగోరువారు నాకు వ్రాసిన బడయగలరు.

ప్రకటన

ఇండియన్ డ్రామటిక్ కంపెనీ-బందరు

బెబవాడ మైలవరం హాలులో

11-3-26 గురువారం

హరిశ్చంద్ర

జి. వి. సుబ్బారావుగారు హరిశ్చంద్రభూషణ కను ధరింతురు. మానేజరు.

గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజరి

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి

నిడదవోలు 2671

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సాలీనా చందూరు 2 లు మాత్రమే. సాలునకు రమారమి 1200 పేజీలు. డిప్లొ 1/16 సైజున 2 నెలల కొకటుక్కు ప్రచురించి తపాలాఖర్చులు సేమే భరించి పంపుదుము. ప్రజా సామ్యములో మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, నైతిక భావప్రచారము పెంపొందించు నుద్దేశ్యము. ముదిగంటి జగన్న శాస్త్రి బి. ఎ.

శనివారపు సుబ్బారావు సంపాదకులు.

తాడిపత్రి మునిసిపల్
ఉన్నత పాఠశాల

తాడిపత్రిలో ఉన్న మునిసిపల్ మధ్యమ పాఠశాల ఉన్నత పాఠశాలగా మార్చబడినది. ఈ పాఠశాల 4 వ ఫారము కూడ తెరువబడినది. రాబోవు సంవత్సరములకు 5 వ, 6 వ ఫారములకు తెరువబడునట్లుగా గవర్నమెంటువారు ఈ తీర్మానము చేయగా, 7-6-26 తేదీనండి రోజు ఫారము కూడ తెరువబడినది. అబ్రహ్మణ విద్యార్థులకు భోజనవసతులు కూడ చేయబడినవి. ప్రస్తుతము భోజనశాలయందు బ్రాహ్మణ విద్యార్థులు లేరు. వారి సంఖ్య హెచ్చినపుడు బ్రాహ్మణ వంట ఆయనకూడ ఏర్పాటు చేయబడును. భోజనమున కగు వ్యయమును త్రయే విద్యార్థులనుండి వసూలుచేయబడును. పంట వాని వేతనము, యింటివాడుగ, పనికితై జీతము మొదలగునవి అందులో చేర్చక మునిసిపాలిటీవారిచే భరించబడును. తాడిపత్రి మంచి వ్యాపారస్థలము. అనుకూల వాతావరణము, మంచినీటి వనరి మొదలగు అనుకూలమైన వసతులు బడికిపోవు విద్యార్థులకు గలవు. ఇచ్చటనుంచునది, విద్యార్థులు విశోరమునకు చాలాతగినది. పాఠశాలయందు ఉద్యోగములు, విచారణకర్తలు విద్యార్థులకు కావలసినంత వసతులు కలుగజేయుట యందు ఎక్కువ శ్రద్ధ వున్నారనెదరు. వీర విద్యార్థులకు కూడ కావలసినంత సహాయ మొనర్చెదరు.

2703 ఎమ్. ఏ. కొండప్ప
చేర్చక, మునిసిపల్ కాన్సిల్, తాడిపత్రి.

2716 వేలము అనుకము

అనుకము తేదీలు 15-3-26;
16-3-26; అందు 17-3-26

బళ్ళారిలోనున్న అల్లంబనప్పగారి ఎన్నేటు బ్ర స్టీల ఉత్తరపు ననునరించి ఈ దిగువ తెలిపినవారి ఈ క్రింద తెలుపబడిన బళ్ళారిలోనున్న అల్లం బనప్పగారి జిన్నింగు ప్రెస్సింగు ఫ్యాక్టరీలు బహి రంగ వేలమునందు విక్రయించబడును.

(1) 10 ప్లాట్లు డబుల్ రోల్డ్ జిన్నులు హోసాంటి ర్ ప్రెస్సింగులోను, మొదటి రెండవమాస్క్ (రాడు గిల కలతోను (ఫ్రెల్లీతోను), 18 అడుగుల కార్నిషు బాయిలరు తోను గల కాటన్ జిన్నింగు ప్లాటు ఒకటి.

(2) ఒక బ్రెట్లన్ను పేటెంటు హాఫ్ ప్రెస్సు 400 పా నులను వట్టులకు 2 పెట్టెలతోను, నాస్టిక్సు విల్లున్న ఫినిష్డ్ రెండు 21" అంగుళముల యంత్రములు, ఒక్కొక్కటికి 14 గీరలు గలదు.

(3) రెండు 16 బి. హెచ్. పిహెచ్. బి. ఆయిల్ ఎం జినులు 4 పిండి మరలతోను, ఒక రైసు మాలరుతోను, 2 డికార్టికేటరులతోను గలదు. ఇవన్నియు ప్రహరిగోడగల 10 1/2 ఏకరాల పట్టా భూమియందును గట్టికట్టడములందుగలవు. సద రు కట్టడము ఊరికి మధ్యభాగమునందున్నది.

రహస్యముగా వ్రాయబడు లేదరును కూడ 16-3-26 తేదీలోపున ఈదిగువ విలాసమునకు చేరునట్లు సంప్రదించవలెను.

వి. వెంకటసుబ్బారావు
2-3-26. పక్కిలు, బళ్ళారి.

అజీర్ము, అందుచే గలుగు

నరముల బలహీనత మొదలగు
వాటికి అమోఘమైన నివారిణి

ఆయుర్వేద ఔషధమునందు గుణముగలదను విషయము, నాస్యవిషయమునందే పరిశీలించబడి, కలిగిన జనుప్రదమైన ఫలితమునుండి, నాకు నమ్మిక కలిగినది. కొన్ని కారణములచే నేను ఆజీర్ము, అందుచే గలిగిన నరముల బలహీనతచే బాధ పడుచుంటిని. ప్రస్తుతము మద్రాసు, కేన్ ఫోములో, అల్పరై లాడ్డియందు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసఆయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలమునందే (అనగా 28 దినాలలోనే) నాకు నాకు కలిగించిన గుణము అమోఘ ముగానున్నది.

2117 ఆస్పారస్ గృహము } ఎన్. కె. కృష్ణయ్యచేంద్ర
రాయపేట, మద్రాసు } కుమారరాజు
26-2-26 ఆఫ్ వెంకటగిరి.

చెన్నై బజారుధరలు

1926-వ సం॥ మార్చి 9-వ తేదీ ముగళవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-3	ర 85 0 0	మొదలు 46 0 0	వరకు
బియ్యముచస్తాలు			
మనుకు తెజాలిని	,,	వ 48 గలది	ర 11 8 0 18 0 0
బెల్లూరిని	,,	డిటా	,, 14 0 0 15 0 0
డిల్లి	,,	డిటా	,, 15 0 1 16 0 0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-3	,,	8 12 0 9 0 0
శుభ్రము	,,	,,	20 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-3	ర 205	,,	12 8 0 18 0 0
పెనగలు	,,	డిటా	,, 12 8 0 18 9 0
పెనలు	,,	డిటా	,, 14 0 0 15 0 0
పినుములు	,,	డిటా	,, 17 0 0 18 0 0
ఉలవలు	,,	ర 164	,, 8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రమునానె బా 1-3	,,	150 0 0	152 0 0
నెయ్యి మ 1-3	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంజేరునెనగవస్తూబా 1-3	,,	58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	54 0 0	56 0 0
జేరు నెనగనూనెగానగబా 1-3	ర 11 1/2	మొదలు 115 0 0	
అముదము బా 1-3	,,	97-0-0	98-0-0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయవసువు బా 1-3	,,	75 0 0	80 0 0
కూరకసువు	,,	40 0 0	42 0 0
మిరకకాయలు(గుంటూరు)బా 1-3	,,	105 0 0	115 0 0
గుంటూరుపాడకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-3	ర 45,55		
కాళహస్తపాడకట్టు	,,	50,50	
బెల్లెము బా 1-3	ర 40 0 0	60 0 0	
చింతకందు బా 1-3	,,	85 0 0	70 0 0

ఇనుము.

కట్టారకం బా 1-3	,,	80 0 0	44 0 0
చదరం	,,	98 0 0	84 0 0
రవుండు	,,	88 0 0	84 0 0

5. లోహములు

వండి 100 కుంటుకు	,,	69 0 0	71 0 0
జంగారము, తులము 1-3	,,	21 4 0	21 8 0
సవరము 1-3	,,	18 5 8	
ఇత్తడి బా 1-3	,,	258 0 0	262 0 0
రాగి డిటా	,,	278 0 0	275 0 0
ఆస్కాచక్కెర 226 బా 1 గలది	,,	82 15 0	83 4 0

7. దూది

బోండావస్తూబాదన 1-3	ర 800 0 0		
వల్నాడు దూది	,,	215 0 0	

8. నూలు

మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-3	,,	4 8 0	
పుష్కూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-3	,,	6 0 0	
నూళయెనుగ నెం 20	,,	8 4 0	
నెం 20 తెన్ని సింహం యాటె	,,	8 12 0	
నెం 22	,,	8 14 0	
నెం 12 1/2 తెన్ని పర్కూడు	,,	7 0 0	
నెం 14 1/2	,,	7 8 0	
నెం 12 1/2 ఆరెన్ను	,,	6 6 0	
నెం 12 1/2 పాండిచేరి	,,	6 14 0	
నెం 14 1/2	,,	7 2 0	
నెం 12 1/2 క్వీలకో కృష్ణ	,,	6 0 0	
నెం 14 1/2	,,	6 4 0	
నెం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు	,,	6 2 0	
నెం 12 1/2	,,	6 12 0	
నెం 14 1/2	,,	6 14 0	
నెం 12 1/2 గోక	,,	6 7 0	
నెం 20 గోక	,,	7 12 0	

మిషిన్ వగైరాల ఏం

బాగా పనిచేయు లేతులు, డ్రిల్లింగ్, ప్లాటింగ్, పే.పింగ్, రోలింగ్, సూయింగ్, మిల్లింగ్, కేకులు, టీ ఐరన్, అంగిల్ ఐరన్, మొదలైనవి వంచు మిషిన్లున్ను, మోటారు యంజినుతో నడుచు 20 అడుగుల పొడవుగల పడవలున్ను యింకా అనేక యంజినిరింగు, మిల్ స్టోర్ వగైరా సామా నులున్ను 1926 సం॥ మార్చి నెల 12, 13 తేదీ లలో 9 గంటల మొదలు 12 గంటలవరకు మద రాసు రాయపురం మాస్పీ అందు కంపెనివారి వర్క్-షాపులో మేము యేలం చేయుచున్నాము. క్యాటలాగు కోరువారికి పంపబడును.

గ్యాలి అందుకో,

గవర్నమెంటు అందు యంజినిరింగ్ ఆఫ్ఫీసుయర్లు, 164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కంపోజిటర్లు కావలయును

తెలుగు, యింగ్లీషు తెలిసిన కంపోజిటర్లు 4 గురు వెంట నే కావలయును. రాదలచువారు, వివరములకోరకు యాదిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు.

ఇట్లు తెలుగు పత్రికప్రెస్, 77-38 వ వీధి, రంగూన్. (2696)

శ్రీ అల్లూరి సీతారామరాజు

ప్రశంస

భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారిచే రచించబడినది.

ఆంగ్ల దినపత్రిక "హిందు" విమర్శన మిట్లు చేసినది:—

"గ్రంథకర్త యీపుస్తకమును ఆంగ్లదేశమునకు రాబిన్ హుడ్ (Robin Hood) వంటి యనూహకూడని పేరట కాధ్యపమర్మముగా నిచ్చినాడు. ఆతని జాతకచక్రముకూడ నున్నది. ఒకయుద్ధోగిదురాగములచే పీఠూరి యెట్లు రేగిననీ; బ్రాధితులపాలిట నిలిచి పనిచేయుటకు రాజెట్లు సంసిద్ధుడయ్యె నో; తన విశ్రేష్టులచేతను, ప్రత్యేక దేశభక్తిచేతను, నిప్పు, పాత న్యాయబుద్ధిచేతను ప్రజలతని కెట్లునుర క్తులైరో; ఇంగ్లీ పభుజ్జీలకంసాగారముల నాత డెట్లుసంపాదించెనో; ప్ర థుత్వ మాతనిపై నెట్లు చేయవేయగలిగిరో; యాతనిపీఠూరికై యాతనిప్రాణము తెట్లుపుచ్చుకొనిరో యంతయు మనకు చూప బడినది. నిజమైన సీతారామరాజు నింకను ప్రభుత్వము పట్టు కొనవలసియున్నదనియు, వారు పట్టుకొని యక్కడి యొకయు ద్యోగిచే ఆనవాలు పట్టింపబడినవాడు తన ప్రియనేనానాయ కునికొత్త మనఃపూర్వకముగా తనప్రాణముల నిచ్చివైచిన మరియొకడనియు; నాయకుడు మరియు బాగుగా తయారగు నైత వస్తుచేయుటకై యేగి సమయము వేచియున్నాడని యు గ్రంథకర్త వాదించుచున్నాడు." (శనివారము 7 వ నసం బరు 1925).

పుస్తకమువెల ఆర్ధరూపాయ; పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. వి. పి. గా 11 అణాలకు పంపబడును.

కావలసినవారు క్రిందిచిరునామాకు వ్రాయవలెను.

భమిడిపాటి సత్యనారాయణ, 2605 ఇన్నీసుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

శ్రీశృంగార కాదంబరి

2599 (పద్యకావ్యము 3500 పద్యములు)

సంస్కృత కాదంబరికి సరియైన యాంధ్రీకరణము.

పూర్వోత్తర భాగ సహితము.

బళ్ళారి మునిసిపల్ హైస్కూలు ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులగు బ్రహ్మశ్రీ - చింతలపల్లి నరసింహశాస్త్రిల వారిచే రచించబడి అద్భుత కథాసంవిధాన పర్వనాపమేతము శృంగారకవధిరీతమునై యొప్పుచున్నది. వెల పూర్తి కాలికోవైండు రూ. 8-0-0 సగము క్యాలికో... రూ. 2-8-0

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అందు నిచ్చెను.

292, ఎస్టేషను మదరాసు, లేక

ఆంధ్రపత్రికా ఆఫీసు 7 తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

బుల్ బుల్ ఆటో మాటికు స్ప్రే అత్తరు

క్రాంతగా జర్మనీవారిచే కనిపెట్టబడనది

వివాహము యితర
వేడుక సమయములందు వా
డుటకు యంతమంచి నవీన
అత్తరు ఇదివర కెప్పుడు

ఉండి యుండ లేదు.
పై భాగమునం దున్న
మొర మాత్రమే తీసినచే
మంచి సువాసన గల

అత్తరు పెడలును, బుడిని నిలుపుగానుంచిన బయటికిరావడము ఆగును. పరిష్కారమై ఒకబుడికి అర్ధరూపాయి తెప్పించుకొనుడు. తరువాత మీరు మీ స్నేహితులను డజనులకు సంతోషముతో అర్పించుటకు బుడి 1-కి ధర రు 1-4-0 తపాలాద్వారా ప్రత్యేకం.

BAIJNATH MOTHILAL & Co.,
168, China Bazar Road, P. Box No. 163 Madras

నమ్మక మైన వెన్న కాచిన నెయ్యి

చౌక ధర

మానేతిలో యే విధమైన కల్మిలేదని నొక్కి
చెప్పగలము. స్వల్పలాభమునకు విక్రయించుచున్నా
ము. నొకమారు తీసుకొనిన వారు మరల నెన్న
డును వేరొకతావుకు వెళ్లరు. ఒకసారి పరీక్షించు.

వరదా రాధాకృష్ణయ్య
(2876) నెం. 1/29 ఆదియప్పనాయని వీధి, మద్రాసు

నాలుగుభాషల నిఘంటువు

ఇందు కుమారు (5000) అయిదువేల తెలుగుమాటలు అకారాదిగా వ్రాసి వానికేరుగుగా పొందుస్తాని, ఇంగ్లీషు, అర
బు పదములు చేర్చబడినవి; ఏపదము కావలసినను వెంటనే గ్రహింపవచ్చును. ఇదివరలో ఇట్టి గ్రంథము వెలువడి యుండలేదు.
ఇది చదివినచో గురునానాద్రి మక్కరలేకుండ ప్రభాషలు మాటలాడు శక్తి కలుగును. ఇది స్కూలుమాస్టర్లకు, విద్యార్థులకు,
లాయర్లకు, గుమాస్తాలకు, వర్తకులకు, ప్రయాణికులకు, పండితులకు, పామరులకు సమస్త జనులకు, మిక్కిలి యుపయోగించును.
వెల 8 అణాలు మాత్రమేగాని 800 రూపాయలకు వింపిన సహాయ మొనరింపగలదని నిరాఘాటముగఁ జెప్పవచ్చును.

వేశ్యాసహవాసఫలితము

(పద్యకావ్యము) వెల 4 అణాలు

ఇది బెంగళూరులో జరిగినకథ. ఒక లుబ్ధుడత్యంత లాభమున నమిలెత్తి తమఁగూడఁ బెట్టుటయు నాతని కుమారుఁడు
వేశ్యాలోలుడై తద్వత్తమంతయు వేశ్యకర్పించి తుదకు దానిచే పెడలగొట్టఁబడి యడవుల పాలైపోవుటయు, మిక్కిలి చక్క
వ్రాయబడినది. లుబ్ధునినము, వేశ్యామాత్యవర్ణనము జదువుచో నపుడు పుట్టకమానదు. ఇందలి నీతిశృంగార పద్యములు చదివి
తీరవలయును. ఇది చదువ మొదలిడుచో పూర్తియగుటకు విడువ బుద్ధివోడవదు.

చిరునామా:— దాసరి లక్ష్మణస్వామి పితాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

1827

గాంధీ జ్యోతిషులు 2598

జననకాలవివరము లేక ప్రశ్నవ్రాయకాలమైనను తె
లుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0 పై
ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సం॥ ఫలము మాసవారిగ వ్రాయ 2-0-0
అంధ్రప్రతిక: ఈ జ్యోతిషుల పాండిత్యమును మనఃపూర్వక
ముగ వినుతింపుచున్నాము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సంజీవి, మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ శుక్ల
నవ్వు, అతిమాత్రము మొ॥ వాటిని హరించి బలుమును, పీర్వ
వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతానప్రాప్తిని గలిగించును,
2 డబ్బీలు చాలును. 3851 (4)
20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0.
పి. కె. పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి. (నెల్లూరు)

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0

ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటి
వలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్న గా అద్దము
వలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజాకు
లేరును. ఈతైలము మంచి సువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు

శరధరాజీయము
బసవరాజీయమువంటి వైద్యగ్రంథము. శరధరాజుప్రణీ
తము. సులభమైనది మంచియోగములు కలవు. సగము ధరకు
అమ్ముచున్నాము. వెల 0-8-0.

కూటముద్గరము
మాధవపండిత రచితమైన వైద్యగ్రంథము. తె/గు
టీకతో వెల 0-4-0.

చారుచర్య
భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగుసంగ్రహము. తిక్క
న కాలమునాటిది. ఆరోగ్యవిధులను చెలుపును. వెల 0-4-0.
మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్తాక్షి,
1204 కృష్ణాజిల్లా.

మంచిపనితరము!

సకాలమునకు నగలు తయారుచేసి యిచ్చుట సరసమయిన మజ్జారి

వారి స్వలాభముకొరకే ప్రతియొకరున్ను. దీనిని గమనింపవలయును
అన్ని విధములయిన బంగారుసామానులు. గాజులు, గొలుసులు, కాసులపేర, పద్యాణములు, నాగవత్తులు, పుంగరములు వగైరా వగలున్ను చెంబులు, లో
టాలు, కప్పులు, పెండిసామానులు, కుంకుమభరిత మొదలు నీళ్లుపోగుకొనే
పెద్దఅండాలవర్కుల సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత నాగరికతనుబట్టి అంద
ముగాను శుభ్రముగాను తయారుచేసి యివ్వబడును.

యిదిగాక జర్మనీశిల్పరు, పిత్తలి కప్పులు, సాసర్లు, పూనాగిన్నెలు
వగైరాలు విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపబడు యంత్రములచే తయారు చేయబడును.

శ్రీలక్ష్మీ వర్కుస్

తంబిలాసం. } పొడ్రులుటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి,
"సత్యవర్కుస్" } నెం. 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు వీధి, మద్రాసు.